

PATRIA O MUERTE

Ramiro Ledesma Ramos / Αφιέρωμα

*επιθεώρηση πολιτικής,
κοινωνικής & φιλοσοφικής
θεωρίας της Τρίτης Θέσης
Β' τόμος, Μάιος 2022*

ΤΡΙΤΗ ΘΕΣΗ

PATRIA O MUERTE , Β' Τόμος

Περιεχόμενα

Εισαγωγή στον Β' Τόμο

Niccolo Giani «Ο Φασιστικός Πολιτισμός είναι ο
Πολιτισμός του Πνεύματος»

Kurt Suckert «Η ιδέα της Κατάκτησης του Κράτους:
Στο μονοπάτι του Ραμίρο Λεντέσμα Ράμος υπό το φως του
Ιουλίου Έβολα»

Αφιέρωμα στον Ramiro Ledesma Ramos
Ramiro Ledesma Ramos: «Ο Φασισμός ως γεγονός &
Παγκόσμιο φαινόμενο»
«Ο Μαρξιστικός Εκτοπισμός»
«Το Πολιτικό Μανιφέστο των JONS»

Juan Antonio Llorpart «Ramiro Ledesma Ramos:
Ένας Εθνικομπολσεβίκος;»

David Sotto Carasco «Ολοκληρωτικό Κράτος, Εθνικός
Μύθος και Λαϊκισμός: Ο Ramiro Ledesma Ramos και η
εμπειρία της επιθεώρησης Le Patria Libre»

Zeev Sternhell «Ο Φασιστικός Τρίτος δρόμος ή η
Αναζήτησή για μια Εναλλακτική Πολιτική Κουλτούρα»

PATRIA O MUERTE

IL COMUNISTA

EN CAMICIA NERA

NICOLA BOMBACCI

επιθεώρηση πολιτικής,
κοινωνικής & φιλοσοφικής
θεωρίας της Τρίτης Θέσης
τόμος Α, Μάρτιος 2022

ΤΡΙΤΗ ΘΕΣΗ

Patria o Muerte, Β΄ Τόμος

Εισαγωγή

Το εγχείρημα της έκδοσης του **Patria o Muerte** συνεχίζεται.

Μετά τον πρώτο δοκιμαστικό τόμο, δυο μήνες μετά έχουμε την χαρά να παρουσιάζουμε τον δεύτερο τόμο, περισσότερο εφοδιασμένοι από τις διορθώσεις, τις κριτικές και φυσικά τον ενθουσιασμό που δεχτήκαμε για την πρώτη έκδοση. Η απόφαση μας για μια επιθεώρηση της Τρίτης Θέσης χαιρετίστηκε από μεγάλο μέρος συναγωνιστών και φίλων συμπατριωτών μας δίνοντας μας ώθηση να συνεχίσουμε την διάδοση των ιδεών που χρειάζονται τα πνεύματα της εποχής μας ως πυξίδες στον ταραγμένο διεθνή και ελληνικό κοινωνικο-πολιτικό χώρο. Στο διάστημα που μεσολάβησε η Ευρώπη έγινε μάρτυρας μιας αποτρόπαιας ιμπεριαλιστικής εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, καταστρέφοντας και σπέρνοντας θάνατο σε χιλιάδες Ουκρανούς και εκτοπίζοντας εκατομμύρια άλλους.

Η ηρωική και μη αναμενόμενη αντίσταση του Ουκρανικού λαού και των εθνικό επαναστατικών δυνάμεων της χώρας τους ακύρωσε την φιέστα της κεραυνοβόλου επιθέσεως του Πούτιν αλλά και το φιάσκο της Αμερικανοκρατούμενης Δύσης που πόνταρε να παίξει πιο σύντομα το χαρτί της οικονομικής Ενεργειακής πίεσης προς την Μόσχα.

Οι επιπτώσεις του πολέμου αυτού δεδομένης της παρασκηνιακής εμπλοκής της Κίνας θα αργήσουν να φανούν στην εξέλιξη της νέας διπολικής σκακιάρας. Δυστυχώς όλη η Ευρώπη πληρώνει οικονομικά αλλά και πολιτικά την αφόρητη συμπίεση που για άλλη μια φορά δέχεται από τους παλιούς κατακτητές της, με ανύπαρκτη ηγεσία, με ανύπαρκτη ιδεολογία και με τις κοινωνίες της σε αποσύνθεση.

Η αναγκαιότητα της ανεξάρτητης ηπειρωτικής γραμμής στις νέες εξελίξεις και η σημασία της κινητοποίησης στα Ευρωπαϊκά Έθνη νέων ελίτ που θα σταματήσουν το χάος και την διάλυση είναι πιο επιτακτική από ποτέ.

Στην συγκεκριμένη συγκυρία η Πατρίδα μας βρίσκεται στο μάτι του νέου παγκόσμιου ενεργειακού πολέμου αντιμετωπίζοντας μια κλιμάκωση της Τουρκικής επιθετικότητας που φαίνεται όλο και περισσότερο να κλίνει προς τον Σινο-Ρωσικό πόλο.

Η ολοκληρωτική ανυπαρξία δομών εθνικό -λαϊκού κινήματος και ο πλήρης αποπροσανατολισμός όλων των έξω-συστημικών χώρων σε υπέρ-ιδεολογικές συγκρούσεις, αναχρονιστικές διαιρέσεις, ελιτισμό της θεωρίας και υποτίμηση της λαϊκής δύναμης κάνει ακόμα πιο δυσμενείς τις συνθήκες που θα ζήσουμε στον νέο πολιτικό ορίζοντα. Απο αυτή την άποψη ο Β΄ τόμος επικεντρώνεται στην Φασιστική πολιτική εναλλακτική στα ζητήματα του Κράτους και της Εθνικής κρίσης μέσω ένας μοναδικού για τα εγχώρια δεδομένα αφιερώματος στην δράση και την θεωρία του Ramiro Ledesma Ramos. Ο προβληματισμός γύρω από την πολιτική και πνευματική σημασία της ιδέας της Κατάκτησης του Κράτους αναπτύσσεται μέσα από μια σύνθεση του Ιουλίου Έβολα με την συμβολή του Ισπανού επαναστάτη. Πέρα από οποιαδήποτε κατάχρηση της Φασιστικής Ιδέας ο Ramiro Ledesma Ramos εμβαθύνει στην διαχρονική σημασία της για την πολιτική και πνευματική διαμόρφωση μιας ελίτ που επιθυμεί να οργανώσει τον λαό να ανατρέψει το αστικό κράτος και να χτίσει στην θέση του το Ολοκληρωτικό Εθνικό Κράτος ως ανέλιξη στην ιστορική πορεία του Έθνους. Ευελπιστούμε ο τόμος αυτός να αποτελέσει γόνιμο έδαφος για κάθε Έλληνα που με αγωνία ζει στο παρόν το αβέβαιο μέλλον της Ιερής Πατρίδας μας.

Εκδόσεις «Τρίτη Θέση»

Niccolo Giani

«Ο Φασιστικός Πολιτισμός είναι ο Πολιτισμός του Πνεύματος»

Για εμάς τους Μύστες ο Φασισμός είναι ο Μουσολίνι και μόνο ο Μουσολίνι. Αυτό, παρόλο που γνωρίζουμε και θυμόμαστε ακριβώς τι είπε το 1921 όταν ρωτήθηκε, "Πώς γεννήθηκε τότε ο φασισμός, ανάμεσα σε τι αντικρουόμενα πάθη, συμπάθεια, μίσος και έλλειψη κατανόησης;" Δεν γεννήθηκε μόνο από το μυαλό ή την καρδιά μου, Δεν γεννήθηκε μόνο από αυτή τη συνάντηση που κάναμε τον Μάρτιο του 1919 σε ένα μικρό δωμάτιο στο Μιλάνο. Γεννήθηκε από μια βαθιά, διαχρονική ανάγκη αυτής της άριας και μεσογειακής φυλής μας...»

Ο Φασισμός δεν είναι ένστικτο αλλά παιδεία, και επομένως έχει επίγνωση του μυστικισμού του, που είναι η γνώση του Μουσολίνι. Κοιτάξτε, για παράδειγμα, τον ορισμό που έδωσε στην Επανάσταση, που προσδιορίστηκε στο «Το Δόγμα του Φασισμού»: «... όταν ένας Φινλανδός φιλόσοφος μου ζήτησε πρόσφατα να του δώσω μια ιδέα του Φασισμού σε μια πρόταση, έγραψα στα γερμανικά: «Είμαστε ενάντια στην άνετη ζωή». «Αυτό εδώ δεν είναι η ουσία της Επανάστασης;

Η άνετη ζωή δεν ήταν το ιδανικό του υλισμού;

Ο Φιλελευθερισμός, ο Σοσιαλισμός και ο Κομμουνισμός δεν αναδύθηκαν και δεν πολέμησαν στο όνομα του ατομικού ηδονισμού; Δεν είναι η δυσφορία το σύμβολο του πνεύματος της ανησυχίας; Αναζητώντας το νέο και καλύτερο, τη θέληση του αύριο, την επιθυμία του αγώνα, δηλαδή της αληθινής προόδου;» Επομένως, με αυτόν τον ορισμό ο Μουσολίνι προσδιόρισε την πιο σημαντική και πιο ξεχωριστή ιδιότητα του Φασισμού: τον Πολιτισμό του Πνεύματος.

NICCOLO GIANI

Πράγματι μας το είπε ακόμα πιο καθαρά:

«Αντιπροσωπεύουμε την ακριβή αντίθεση της όλης τάξης της δημοκρατίας, της πλουτοκρατίας και του Τεκτονισμού, την αντίθεση όλων των αθάνατων αρχών του 1789».

Δεν είναι οι Ρουσσώ, Μαρξ και Ένγκελς, αν και διαφορετικοί στη στάση τους, όλοι εκπρόσωποι και φορείς του υλισμού; Ακριβώς για αυτόν τον λόγο ο Μουσολίνι, δίνοντας το σωστό όνομα στον περασμένο αιώνα, μπορούσε να γράφει το 1922:

«Όλα τα δημιουργήματα του πνεύματος - ξεκινώντας από τα θρησκευτικά - έρχονται στο προσκήνιο, και κανείς δεν τολμά να διατηρήσει τη στάση του αντικληρικαλισμού που, για αρκετές δεκαετίες, ήταν το αγαπημένο τέκνο της δημοκρατίας στον δυτικό κόσμο. Λέγοντας ότι ο Θεός επιστρέφει, εννοούμε ότι οι πνευματικές αξίες επιστρέφουν». Και είναι επειδή ο Φασισμός είναι η επιστροφή του πνεύματος στη Δύση, επειδή είναι η επιστροφή των αξιών του «Άριου και Μεσογειακού πολιτισμού», επειδή είναι η επιστροφή της αληθινής και Ρωμαιοκαθολικής Ευρώπης, που ο Μουσολίνι ήταν ικανός να επιβεβαιώσει ότι "η ιδέα, το δόγμα και το πνεύμα του Φασισμού είναι οικουμενικό. Είναι ιταλικός στους ιδιαίτερους θεσμούς του, αλλά είναι παγκόσμιος στο πνεύμα του και ούτε θα μπορούσε να είναι διαφορετικά". Μπόρεσε επίσης να δηλώσει ότι «ο Φασισμός έχει πλέον αποκτήσει σε όλο τον κόσμο αυτή την καθολικότητα που ανήκει σε όλα τα δόγματα που, με την επίτευξη της αυτοέκφρασης, αντιπροσωπεύουν μια στιγμή στην ιστορία του ανθρώπινου πνεύματος». Η πεποίθηση ότι «ο Φασισμός θα είναι το πρότυπο του ιταλικού και ευρωπαϊκού πολιτισμού αυτού του αιώνα», δεν βασίζεται στην πραγματικότητα; Δεν βασίζεται στο γεγονός ότι ο Φασισμός είναι η συνειδητοποίηση αυτού που έχουν ζητήσει οι φιλόσοφοι και οι καλλιτέχνες του παρελθόντος και αυτού του αιώνα, σε κάθε μέρος του κόσμου;

Μήπως η Επανάσταση των Μελανοχιτώνων δεν είναι η πολυαναμενόμενη ιστορική έχθρα; Δεν είναι ο θρίαμβος όλων εκείνων των σχολών, όλων εκείνων των ρευμάτων που, στην εποχή του υλισμού, διατήρησαν τη δάδα του πνεύματος και την παρέδιδαν συνεχώς σε μια ταλαιπωρημένη αλλά αποφασιστική μειοψηφία, μικρή αλλά με ισχυρή θέληση, σήμερα έχει γίνει η συντριπτική πλειοψηφία στον κόσμο: Φασισμός, Εθνικοσοσιαλισμός, Ρεξισμός, Καθολική και Συνεργατική Αυστρία, η Πορτογαλία του Σαλαζάρ και η Ισπανία του Φράνκο ;

«Από πού προέρχεται η σοφία; Ποια είναι η προέλευση της δύναμης; Είναι μέσω της σκέψης των ανθρώπων που η ψυχή του Θεού εξαπλώνεται σε όλο τον κόσμο».

Και έτσι φτάσαμε στην ώρα της κρίσης, αυτό που αποκαλούσε ο Μουσολίνι, «κρίση του συστήματος». Τώρα αυτή τη στιγμή τα συστήματα της ύλης έχουν συναντηθεί με εκείνα του πνεύματος, ο υλιστικός πολιτισμός είναι ένας αγώνας ζωής και θανάτου ενάντια στον πνευματικό πολιτισμό. Δηλαδή ότι συνέβη τα τελευταία χρόνια. Η Μόσχα εναντίον της Ρώμης . Να ζούμε την αιματηρή μάχη της Κόκκινης Ισπανίας εναντίον της Ισπανίας του Φράνκο. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι σήμερα ο Φασισμός απηχεί όλες τις ελπίδες και όλες τις πιθανότητες, όλες τις τάσεις και όλα τα κινήματα, όλες τις σχολές και όλα τα κόμματα που για ενάμιση αιώνα, στον παλιό μας κόσμο αλλά και στη νέα Αμερική, κράτησαν τη δάδα του πνεύματος και πολέμησαν για τον θρίαμβο του. Και έτσι ο Μουσολίνι είναι πρωταθλητής όχι μόνο του Ιταλικού λαού, αλλά ολόκληρου του ανθρώπινου κόσμου και των αιώνιων δυνάμεων του πνεύματος, απηχώντας τους προδρόμους του χθες και τους μαχητές του σήμερα που σε όλα τα γεωγραφικά πλάτη εμπλέκονται στην ίδια μάχη γιατί η Νίκη θα γίνει κοινή .

Για τον Ορεστάνο όπως για τον Νταινέλι, για τον Τσαρλς Πέτρι όπως για τον Κρίστοφερ Ντάνισον, για τον Ντε Ρέινολντ όπως για τον Θαντέους Ζιελίνσκι, για τον Βέμπερ, για τον Γκρζιμπόφσκι, για τον Μανουιλέσκο, για τους Καρλ Άντον Ρόχαν, Γκαρσία Μορέντε, Φραντσέσκο Κόπολα, Άλφρεντ Ρόζενμπεργκ, Γκιμένεθ Καμπαγιέρο, Μποντρέρο, J. Rennell, Pierre Gaxotte, Tucci, Daniel Halévy, Ora, von Beckerath, Arponyi, André Gervais, Georges Valois, κ.λπ., δεν είναι πραγματικά ο πολιτισμός της Ιερής δεσμίδας (Littorio) η αρχή της υλοποίησης των οραμάτων και των ονείρων τους, της προόδου και των σχεδίων τους; Γι' αυτό στον σημερινό κόσμο μιλάμε για δύο μυστικισμούς. Από τη μια η μυστικότητα της Ρώμης, που είναι το μυστικιστικό πνεύμα, πίσω από το οποίο βρίσκονται δυνάμεις που πιστεύουν και πολεμούν στο όνομα της Ευρωπαϊκής παράδοσης, στο όνομα του «Άριου και Μεσογειακού» πολιτισμού. Καθολικισμός και Φασισμός, Εθνικοσοσιαλισμός και Ρεξισμός, η Αυστρία των Ντόλφους και Σουσνίχ, η Πορτογαλία του Σαλαζάρ και η Ισπανία του Φράνκο. Ο άλλος είναι ο μυστικισμός του υλισμού, ο λεγόμενος πολιτισμός του χρυσού, αυτός που αναβίωσε τον μύθο του ταύρου, που επαναλαμβάνει τη μοίρα του Φοίνικα εμπόρου και της Καρχηδόνας, που συνεχίζεται από το 1789 και το 1917, πίσω από τον οποίο η κόκκινη σημαία με αίμα και θυσίες, ένωσε την αλαζονική και κομμουνιστική Ρωσία του Στάλιν, τη Γαλλία του Μπλουμ και την Αγγλία των Μασόνων και των Εβραίων. Ο Φασιστικός Πολιτισμός είναι ο Πολιτισμός του πνεύματος. Αυτή είναι η μεγάλη αλήθεια του αιώνα. Την αλήθεια που δεν έχουν καταλάβει ακόμη οι ξένοι, όσοι δεν μας ξέρουν ή δεν μας πολεμούν καλόπιστα. Για αυτούς, στην πραγματικότητα, ήμασταν και εξακολουθούμε να είμαστε βία και αντίδραση, δικτατορία και δεξιά.

Όμως δεν κατάλαβαν ότι η βία μας είναι τόσο ιερή όσο οι Σταυροφορίες, ότι η αντίδραση δεν ήταν οπισθοδρόμηση, αλλά συνένωση και επιστροφή στις αιώνιες αξίες της μεσογειακής παράδοσης, ότι η δικτατορία δεν ήταν σατραπισμός αλλά αποκατάσταση του Κράτους, ότι η Δεξιά δεν είναι παρεμπόδιση και άρνηση του προλεταριάτου, αλλά εξύψωση της εργασίας που είναι ιεραρχία, πειθαρχία, ευρηματικότητα, τεχνική, επιμονή. Και είναι το πνεύμα, και από αυτή τη θεμελιώδη αρχική θέση της Επανάστασης πηγάζουν, σε απόλυτη αρμονία, όλες οι άλλες αρχές του Φασισμού, όλα εκείνα τα αδιαμφισβήτητα σημεία που μαζί αποτελούν τον «Μυστικιστή Φασίστα».

Δεν είναι το πνεύμα πίστη, θέληση και δράση; Γι' αυτό ο Μουσολίνι, ενάντια στον αθεϊσμό, την ηθική μοιρολατρία και τον ιστορικό ντετερμινισμό και ενάντια στην ανευθυνότητα και τη δειλία του υλισμού, παραθέτει τις τρεις λέξεις «πίστευε, υπάκουε και πολέμησε».

Δεν είναι το πνεύμα αρμονία, ιεραρχία αξιών και δικαιοσύνη;

Στο όνομα τους ο Ντούτσε διακήρυξε την «τάξη, εξουσία, δικαιοσύνη» ενάντια στο χάος της ισότητας, της αναρχίας των οικουμενικών εναγκαλισμών και της καταπολέμησης των ισχυρών έναντι των αδύναμων, που λατρεύονται από τον υλισμό. Και έτσι ο Μουσολίνι είπε ότι «το Κράτος είναι το απόλυτο ενώπιον του οποίου τα άτομα και οι ομάδες είναι συγγενείς» όπως και «όλα μέσα στο Κράτος, τίποτα έξω από το Κράτος, τίποτα ενάντια στο Κράτος». Αλλά αυτό δεν σημαίνει υπέρ του κρατικοδίαιτου γιατί ο Ντούτσε είπε επίσης: «Η εκτίμηση του ατόμου» και όχι ατομικισμός. Γνωρίζοντας την «Μουσολινική σκέψη», η εξίσωση του Φασισμού με το πνεύμα είναι αδιαμφισβήτητη. Γι' αυτό τα γραπτά του θα βοηθήσουν πολλούς ξένους, αλλά και όχι λίγους Ιταλούς που, το XV έτος της Φασιστικής εποχής και το έτος II της αυτοκρατορίας, εξακολουθούν να πιστεύουν ότι ο Φασισμός είναι απλώς ένα καλό πολιτικό καθεστώς και τίποτα περισσότερο.

Ωστόσο, η νεολαία όλου του κόσμου γνωρίζει -ή θα ξέρει- ότι στα σύμβολα του Σταυρού, του Ρωμαϊκού Αετού και των Fasci έχει μετενσαρκωθεί ο μεσογειακός πολιτισμός που, στο όνομα της Λατινικής και Καθολικής Ρώμης, δημιούργησε την Ευρώπη χθες, και σήμερα, στο όνομα του Littorio, πρέπει να επαναφέρει την ήπειρο στην παράδοσή της και στο έργο που έχει ανατεθεί στη ζωή της μικρής μας Γης. Αλλά -ας θυμόμαστε πως μόνο στη σκέψη και τη δράση του Ντούτσε ζει το Δόγμα του Φασισμού, και σε αυτό συντίθεται και εκφράζεται πλήρως ο Πολιτισμός του Πνεύματος: να γνωρίσουμε και να κάνουμε γνωστή αυτή τη σκέψη και τη δράση είναι επομένως το σύνθημα της νεολαίας του μυστικισμού και, είμαστε σίγουροι, όχι μόνο αυτής.

Σημείωση της Έκδοσης:

Το κείμενο Δημοσιεύτηκε στην Φασιστική Πολιτική Επιθεώρηση «Ιεραρχία», Ιούλιος 1937, επιθεώρηση που ιδρύθηκε και βρισκόταν υπό την διεύθυνση του Duce.

Ο Niccolo Gianì ήταν ένας από τους ιδρυτές και τους πιο λαμπρούς εμπνευστές της Σχολής του Μυστικού Φασισμού, αφιερωμένος στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας ελίτ θρησκευτικά καθορισμένης από την Φασιστική Ιδέα.

NICCOLÒ GIANI

MISTICA della Rivoluzione FASCISTA

CINABROEDIZIONI

Kurt Suckert

**Η Ιδέα της Κατάκτησης του Κράτους:
Στο μονοπάτι του Ramiro Ledesma
Ramos υπό το φως του Ιουλίου Έβολα**

Τελικά μπορεί να υπάρξει υπεράσπιση του Έθνους και του Λαού δίχως την Κατάκτηση του Κράτους ; Είναι δυνατόν να υπάρξει σταμάτημα στην ιστορική παρακμή μιας χώρας , να υπάρξει αποκατάσταση των αρχών και των αξιών μιας χώρας, να υπάρξει μια νέα Ιδέα για το μέλλον μιας χώρας δίχως την Κατάκτηση του Κράτους; Φυσικά και όχι. Το ζήτημα της Ιδέας της Κατάκτησης του Κράτους δεν είναι μια μοντέρνα επινόηση που έφερε στο φως της πολιτικής δράσης η Γαλλική Επανάσταση και μετέπειτα η Ρωσική Επανάσταση , η Φασιστική και Εθνικοσοσιαλιστική Επανάσταση στον εικοστό αιώνα .Όλη η ουσία της ιστορίας των πολιτικών εξουσιών είτε λάμβανε χώρα στα πλαίσια του προνεωτερικού Απολυταρχικού Κράτους , είτε στα πλαίσια των συγκρούσεων διαδοχής στα Αυτοκρατορικά Κράτη , είτε πιο πίσω ιστορικά, βρίσκεται στην Ιδέα της Κατάκτησης του Κράτους. Υπάρχουν δυο πλευρές που εδράζεται αυτό το υπέριστορικό γεγονός.Η πρώτη αφορά την πνευματική και σχεδόν μυστικιστική αύρα που τυλίγει την Ιδέα της Κατάκτησης του Κράτους. Μια αύρα που έχει να κάνει με την μεταφυσική συνείδηση των ελίτ να εκπληρώσουν ένα στόχο υπεράνθρωπο και να επιταχύνουν μέσα στην παρούσα ζωή ένα Θείο Ιδεώδες. Αυτή η συνειδητοποίηση καθιστούσε το Κράτος μια οντότητα που κρίνει το πεπρωμένο, ένα μαγικό χώρο που επιτρέπει την ενεργοποίηση ασύλληπτων ιδεών μέσα στον πραγματικό κόσμο.

Το Κράτος πρέπει να καταληφθεί γιατί είναι το ρόπαλο του Ηρακλέως, η εξουσία που κρίνει την αναμέτρηση της Ιδέας με τον κόσμο. Η δεύτερη πλευρά που ιστορικά αντιλαμβάνονται οι ελίτ γύρω από την αναγκαιότητα της κατάκτησης του Κράτους είναι η ρεαλιστική υλιστική και μηχανιστική αντίληψη της εξουσίας.

Το Κράτος είναι μηχανισμός επιβολής, νίκης και επικράτησης απέναντι σε ένα αντίπαλο με διαφορετικά συμφέροντα αλλά και ομηχανισμός διαχείρισης και ελέγχου των υπηκόων που επιτρέπει την διαιώνιση της κυριαρχίας της ελίτ ανεξάρτητα από την Ιδέα που υπηρετεί. Οι επαναστάσεις από το 1789 και μετά με εξαίρεση την Φασιστική και Εθνικοσοσιαλιστική καθώς και τις Μπααθικής και Περονικής εμπνεύσεως εξουσίες, ουσιαστικά ήταν γεγονότα που αφορούσαν την επικράτηση ελίτ μέσα στο Κράτος που εφορούνταν από μια υλιστική Μακιαβελική μηχανοκρατική αντίληψη της Ιδέας περί κατάκτησης του Κράτους. Στον εικοστό αιώνα και μετά το 1945 πιο συγκεκριμένα υπήρξε μια διαδεδομένη αντίληψη που έσπειραν οι μαρξιστικές σχολές βασισμένες στο έργο του Ιταλού κομμουνιστή Αντόνιο Γκράμσι, που ουσιαστικά, με πρόφαση την ανάλυση των νέων μηχανισμών συναίνεσης και ιδεολογικής ισχύος της μοντέρνας δημοκρατίας (που οι ίδιοι πολέμησαν να κυριαρχήσει βεβαίως) υποστήριξαν ότι σκοπός όσων επιθυμούν μια αποτελεσματική ανατροπή του Αστικού κράτους πρέπει να είναι η κατάκτηση μιας πολιτισμικής ηγεμονίας μακράς περιόδου. Έτσι περάσαμε σε μια εποχή που ένας γενικευμένος Γκραμισισμός επικράτησε ακόμα και στην εθνικοεπαναστατική πλευρά μέσα από μια λανθασμένη ερμηνεία της ανάγκης για ιδεολογικό αγώνα που εισήγαγε ο Αλαίν Ντε Μπενουά με την «Νέα Δεξιά».

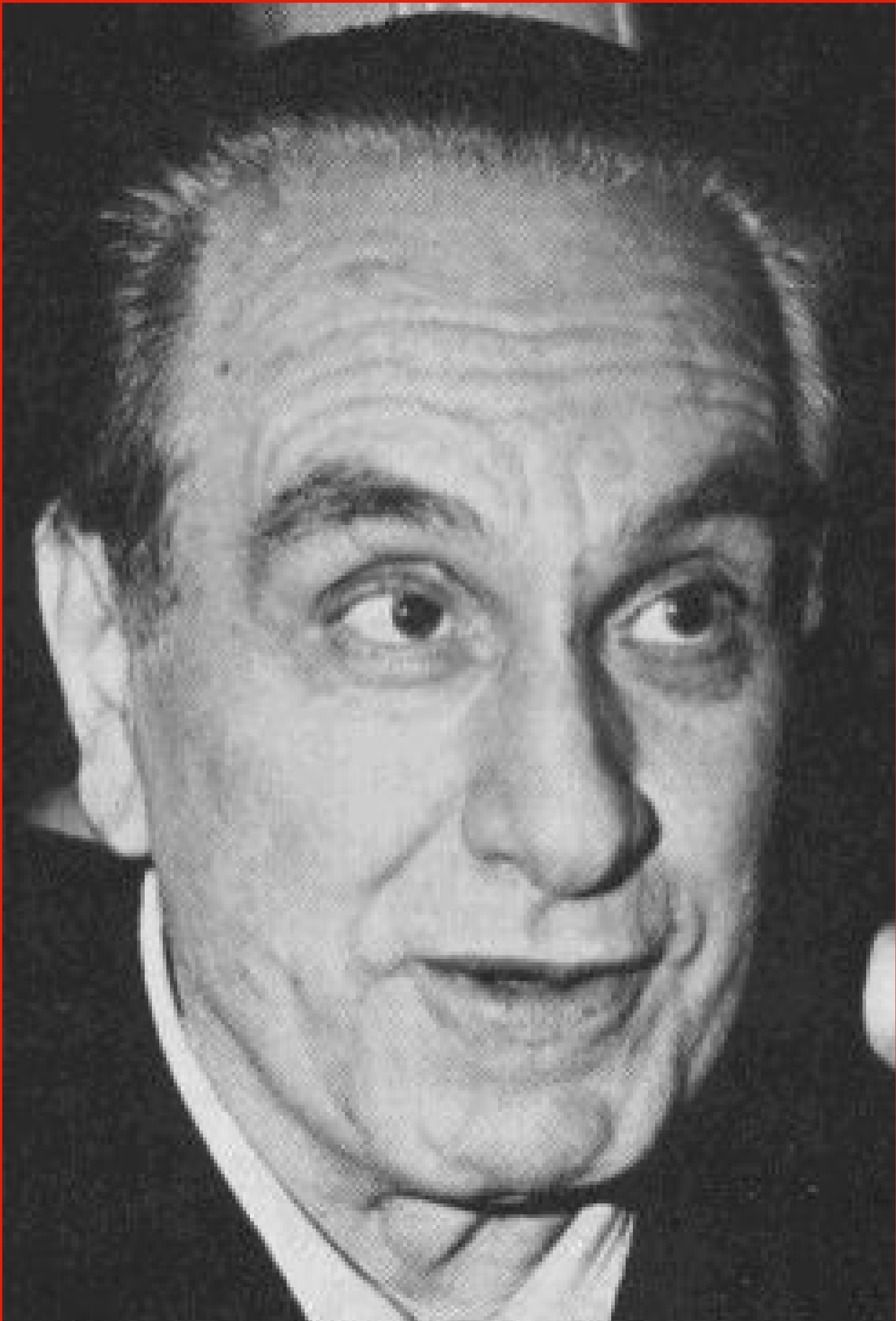
Δίχως φυσικά να αρνείται κανείς την γενική ανάγκη του πνευματικού και ιδεολογικού πολυσύνθετου μετώπου αντιμετώπισης του φιλελευθερισμού και των πολλαπλών μορφών της μαζικής δημοκρατίας οφείλει παράλληλα να σταθεί στο γεγονός της σχεδόν ανύπαρκτης από το 1945 και μετά εμφάνισης επαναστατικού κινήματος στην Ευρωπαϊκή ήπειρο με σκοπό την Κατάκτηση του Κράτους και την μετατροπή του σε όργανο μιας άλλης Ιδέας αντιθετικής με τον σύγχρονο αστικό κόσμο. Θα έλεγε κανείς ότι ενώ υπήρξε πληθώρα ιδεολογικών ρευμάτων και παραγωγής ιδεών και θεωριών, ενώ υπήρξε μια έντονη περίοδος ένοπλης βίας νεολαιίστικων ελίτ κυρίως τις δεκαετίες 60 και 70 , δεν θεμελιώθηκε ποτέ ένα κίνημα που η φυσική του πρωτοπορία, αριστοκρατία και ελίτ να επιδιώκει την Κατάκτηση του Κράτους. Και αν για τις δεκαετίες της βίαιης ουσιαστικά αυτοάμυνας κάποιων δυνάμεων αυτό δικαιολογούνταν από έναν αναρχισμό της δεξιάς που ήθελε να ανταγωνιστεί αυτόν της αριστεράς, όλες τις υπόλοιπες δεκαετίες παραμένει ανεξήγητο το γιατί τελικά η Ιδέα για την Κατάκτηση του Κράτους εξαφανίστηκε από την πνευματική και πολιτική διαμόρφωση των νέων ώστε να αποδώσει καρπούς με οποιαδήποτε ριζοσπαστική μορφή στο μέλλον.Οι μεγάλες ιδέες κατάφεραν να έρθουν στο προσκήνιο όταν τελικά μπόρεσαν ελεύθερα να βρουν το Κράτος τους. Στο πλαίσιο αυτό επιζητούμε στο κείμενο αυτό μια ασυνήθιστη σύνθεση. Αυτή των ιδεών του Ραμίρο Λεντέσμα Ράμος με του Ιουλίου Έβολα. Ο λόγος έχει να κάνει με το ότι μας συμπληρώνουν μαζί ένα μεγάλο κενό σήμερα , ο καθένας με τον τρόπο του αλλά αφορούν το ίδιο φλέγον ζήτημα: Ποιο νέο Κράτος οφείλουν να επιθυμούν και να υπηρετούν ιδεατά αυτοί που σκοπεύουν να κατακτήσουν το υπάρχον Κράτος;

Γύρω από αυτό και μόνον αυτό το ερώτημα αναπτύσσεται η ουσία της επίκαιρης συνύπαρξης και σύνθεσης των ιδεών του μεγάλου Ισπανού εθνικοεπαναστάτη με αυτές του μεγάλου Ιταλού δασκάλου της Ιδέας μας. Το 1931 όταν εξέδιδε το πρώτο τεύχος του Θρυλικού του περιοδικού « Η κατάκτηση του Κράτους» ο Λεντέσμα Ράμος δεν ήθελε τυφλά να μεταφέρει την Φασιστική εμπειρία της Ιταλίας στην Ισπανική πολιτική ζωή αλλά να δημιουργήσει ένα σύγχρονη μαζικό επαναστατικό κίνημα που στο επίκεντρο του θα ήταν η Ισπανικότητα ως απόλυτος σκοπός ενός ολοκληρωτικού κράτους. Ο λόγος που ο Ραμίρο Λεντέσμα Ράμος ασφυκτιά μετέπειτα στην Φάλαγγα που ίδρυσε μαζί με τον Πρίμο Ντε Ριβερα ήταν αυτή η ανικανότητα των συντηρητικών της δυνάμεων να αντιληφθούν ποιο ήταν ουσιαστικά το αναγκαίο για την Ισπανία ώστε να μην επαναλάβει μια ακόμη δικτατορία ενός «σωτήρα» αλλά να ακολουθήσει την Ευρωπαϊκή επικαιρότητα που διαμόρφωνε η καινοτομία του Ιταλικού Φασισμού και του Γερμανικού Εθνικοσοσιαλισμού. Για τον Ισπανό μαχητή αυτή η καινοτομία είχε να κάνει με το πως η προαιώνια αριστοκρατική αντίληψη για την κατάκτηση του Κράτους ως μέσου επιβολής μιας Ιδέας συνδυάζονταν με τις μοντέρνες εκδοχές συμμετοχής των λαϊκών μαζών στην εθνική επανάσταση φέροντας στο προσκήνιο νέες πολιτικές αριστοκρατίες με πίστη στην μεταφυσική του έθνους και της Αυτοκρατορικής μοίρας των χωρών τους. Ήταν σαφές από το ξεκίνημα της δράσης του πως η πάλη απέναντι στον κομμουνισμό αλλά και τον κοσμοπολίτικο φιλελευθερισμό που φώλιαζε στα σπλάχνα της σύγχρονης Ισπανίας δεν μπορούσε να κερδηθεί με τις αντιλήψεις αλλά και τον τρόπο δράσης των παλαιών συντηρητικών καθολικών δυνάμεων.

Ο Ραμίρο Λεντέσμα Ράμος οργανώνει για τον λόγο αυτό από την αρχή μια νέα ελίτ , νέα σε ηλικία , νέα σε ιδέες και νέα στην πολιτική δράση που να εσωτερίκευσει μέσα της το ερώτημα του ποιο κράτος πιστεύει αυτός που θέλει να κατακτήσει το Κράτος; Το Κράτος της Εκκλησίας; Όχι ! Το Κράτος των αστών και των τσιφλικάδων της γης ; Όχι ! Το έκτακτο Κράτος ενός στρατηγού σωτήρα ; Όχι ! Ο Λεντέσμα Ράμος πρώτα σκιαγραφεί το Κράτος της νέας Ισπανικής τάξεως , της Αυτοκρατορίας μιας νέας εποχής που θα στηρίζει το πεπρωμένο της στον εργαζόμενο λαό της γης και της βιομηχανίας , στην διανοήση και στον εθνικό στρατό. Ένα Κράτος εθνικοσυνδικαλιστικής οικονομίας, ένα Κράτος ολοκληρωτικό με Ανώτερο σκοπό την επαναφορά της Ισπανίας στην ηγεσία των παγκόσμιων δυνάμεων της εποχής της. Οι δικοί του JONS , οι αυθεντικοί Φαλαγγιστές , οι μόνοι πραγματικοί φασιστές της Ισπανίας ήθελαν αυτό το Κράτος αφού κατακτήσουν το «κράτος».

Την ίδια περίοδο ο Ιούλιος Έβολα στην Ιταλία που λειτουργούσε ως πρότυπο για τον Ράμος χωρίς να έχει κάποιο κεντρικό ρόλο στο Φασιστικό Κράτος ξεκινάει να συμβουλεύει με τις ιδέες του τι πρέπει να προσέξει η νέα κομματική ελίτ του Φασισμού αν πραγματικά θέλει να οικοδομήσει ένα άλλο Κράτος. Από την δική του πλευρά ο Έβολα δεν αναφέρεται σε κάποιους που πρόκειται να κατακτήσουν το Κράτος αλλά σε κάποιους που ήδη το κατέκτησαν αλλά πάσχουν να οικοδομήσουν το Αιώνιο, Αληθινό Κράτος.

Η συνεισφορά του Ιουλίου Έβολα σε αυτή την ιδιόμορφη μετά-φασιστική του κριτική και παρέμβαση σε μια σειρά περιοδικά και επιθεωρήσεις της εποχής γύρω από τα θέματα του Κράτους είναι επικεντρωμένη στο Ιδεώδες της Ιεραρχικής Πολιτείας που πηγάζει από την υπηρετήση μιας Θείας Τάξης πραγμάτων.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΕΒΟΛΑ

Στην προσπάθεια του να δώσει μια ώθηση στην πνευματική διαμόρφωση μιας ελίτ που ως αριστοκρατία θα διαμόρφωνε το Φασιστικό κράτος σαν ένα Τάγμα Πολιτικών Ιερέων της Ιδέας , ο Ιταλός Διδάσκαλος επιτέθηκε στην κορπορατιστική , Ιακωβίνικη φυσιογνωμία του Μουσολινικού καθεστώτος αλλά και στον ιδεολογικό του εκφραστή τον Τζεντίλε με σκοπό να φέρει στο προσκήνιο μια ολοκληρωτικά Άρια αντίληψη για το καθήκον της κυβερνώσα αριστοκρατίας.

Στις μέρες μας και οι δυο εμπειρίες των Ράμος και Έβολα αποκτούν μια απίστευτη επικαιρότητα. Από την μια πλευρά χρειαζόμαστε να περάσουμε ξανά από τον Δεξιό Γκραμισισμό της Γαλλικής μεταπολιτικής σχολής σε μια οικοδόμηση νέων ελίτ που να πιστεύουν στην κατάκτηση του Κράτους ως ζωτικής προϋπόθεσης για την Εθνική επιβίωση και εξέλιξη, ελίτ που θα θεωρήσουν αυτονόητο να αποκτήσουν μαζική λαϊκή οργανωτική δύναμη ώστε να προκαλέσουν μεταβολές που θα τους οδηγήσουν στα πρόθυρα της κατάκτησης του Κράτους. Από την άλλη χρειαζόμαστε την Εβολιανή διδασκαλία περί Κράτους ώστε αυτές οι νέες ελίτ να θέλουν την κατάκτηση του Κράτους με σκοπό όχι μια απλή κοινωνική απονομή δικαιοσύνης και αναδιανομή εξουσίας αλλά για να υπηρετήσουν με θρησκευτικότητα μια Ιδέα που αφορά την επαναφορά όλων των αξιών του Έθνους πάνω στην προαιώνιες αρχές της ευρωπαϊκής παράδοσης δημιουργώντας ένα Ολοκληρωτικό Κράτος υπόδειγμα μίμησης της Πατρώας Θρησκείας.

Στην βάση αυτής της συνθέσεως αξίζει να παραχθεί ένα αδιάκοπο πνευματικό έργο που να αποσαφηνίζει και να αναλύει την δυνατότητα ύπαρξης ενός τέτοιου Κράτους στον σημερινό κόσμο , την υπαρξιακή σημασία της Ιδέας ενός τέτοιου Κράτους για την ατομικότητα και φυσικά τις μεθόδους ενίσχυσης και επικράτησης μιας σημερινής ελίτ στις σημερινές συνθήκες ώστε να κατακτήσει το «κράτος» που θα την οδηγήσει στο να αποπειραθεί την θεμελίωση του δικού της.

A blue-toned portrait of a man, likely a historical figure, with a red graphic overlay. The graphic consists of a central film reel with arrows radiating outwards from its center, pointing towards the man's head and shoulders. The entire image is framed by a red border.

RAMIRO LEDESMA RAMOS

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Ramiro Ledesma Ramos

«Ο Φασισμός ως γεγονός & Παγκόσμιο φαινόμενο»

Το κείμενο που ακολουθεί είναι η εισαγωγή του βιβλίου του Ramiro Ledesma Ramos «Ο Φασισμός στην Ισπανία» *Fascismo en España?*, Madrid, Publicaciones «La Conquista del Estado», 1935 (το οποίο συνέγραψε ο Ισπανός επαναστάτης με το ψευδώνυμο Roberto Lanzas).

Θα γίνει εύκολα κατανοητό ότι όποτε χρησιμοποιούμε τη λέξη «φασισμός» εδώ, το κάνουμε ως παραχώρηση στο αμφιλεγόμενο λεξιλόγιο του κόσμου, αλλά χωρίς μεγάλη πίστη στην εκφραστική ακρίβεια, αφού, από την πλευρά μας, τείνουμε να αρνηθούμε τα καθολικά χαρακτηριστικά του ίδιου του φασισμού.

Το να μιλάς, λοιπόν, για τον φασισμό στην Ισπανία -σύμφωνα με το θέμα αυτού του βιβλίου- δεν είναι το ίδιο με το να εκθέτεις τις πιθανότητες να εγκαθιδρυθεί ή όχι ένα πολιτικό καθεστώς στην Ισπανία που είναι άμεσα, ορθόδοξα, εμπνευσμένο από το ιταλικό φασιστικό καθεστώς, αλλά μάλλον αυτό που εννοείται, και αυτό που υπαινίσσεται, είναι μια πολιτική συνεπής με αυτό που, στο πανόραμα των παγκόσμιων πολιτικών αγώνων, είναι γνωστό ως «Φασισμός». Είναι προφανές ότι η διερεύνηση του φασισμού, η εξέτασή του, όχι ως συγκεκριμένου καθεστώτος μιας συγκεκριμένης χώρας, αλλά ως έννοιας λειτουργικού κόσμου, είναι ένα έγκυρο και πιθανό εγχείρημα. Μπορούμε, ουσιαστικά, να βάλουμε σε μια σειρά, μια σειρά από χαρακτηριστικά, προφίλ, σκοπούς και όνειρα, που μας δίνουν με απόλυτη σαφήνεια την ακριβή μορφή του φασισμού, ως παγκόσμιου φαινομένου.

Με αυτή την έννοια και μόνο με αυτήν, μπορούμε να μιλήσουμε για φασισμό εκτός Ιταλίας, δηλαδή ότι η λέξη αυτή αποκτά μια οικουμενική ιδιότητα (Ι). Μπορεί να είναι αντικείμενο έρευνας γιατί απέκτησε αυτή η λέξη, αυτή την πολιτική έννοια, το παγκόσμιο εύρος. Με άλλα λόγια, ο καθένας μπορεί να αναρωτηθεί ποιο είναι το μυστικό της διέλευσης του, από την επεισοδιακή και συγκεκριμένη προβολή για την Ιταλία μέχρι την παγκόσμια σημασία που έχει σήμερα. Δεν μας ενδιαφέρει να κάνουμε αυτή την έρευνα εδώ. Θα εστιάσουμε μόνο σε δύο παράγοντες, που χωρίς να είναι οι μόνοι, ούτε ίσως οι βαθύτεροι, είχαν σημαντική επίδραση στην παγκοσμιοποίηση του φασισμού. Αυτοί είναι:

- 1) Η τάση του για νομοπολιτική ανακάλυψη ενός νέου Κράτους, με τον ιστορικό ισχυρισμό ότι αυτό το Κράτος σημαίνει, για το πνεύμα και τις ανάγκες της εποχής, ό,τι σήμαινε το φιλελεύθερο-κοινοβουλευτικό Κράτος σε όλο τον 19ο αιώνα, μέχρι τον Μεγάλο Πόλεμο.

- 2) Η στρατηγική της πάλης ενάντια σε μια κοινωνική δύναμη -τον μαρξισμό, το ταξικό κόμμα των προλετάρων-, νικώντας την επαναστατικά και αντικαθιστώντας την με την ορμή και τον ενθουσιασμό των μαζών.

Για την αποτυχία του σημερινού συστήματος έχουμε σήμερα, ουσιαστικά, καθολικά χαρακτηριστικά. Γινόμαστε μάρτυρες της κατάρρευσης των ηθικών, πολιτικών και οικονομικών δικαιολογιών που ήταν το στήριγμα του φιλελεύθερου κοινοβουλευτικού κράτους, της αστικής δημοκρατίας. Κάθε μέρα οι λαοί είναι όλο και πιο ασυμβίβαστοι με ό,τι σημαίνει αυτό το καθεστώς, και μια τέτοια ασυμβατότητα οδηγεί σε αγανάκτηση και βία όταν πρόκειται για τη νεολαία του κόσμου, που είναι η κοινωνική ομάδα που περιορίζεται πιο αδυσώπητα από την υποκρισία και τη χαλαρότητα ενός τέτοιου συστήματος.

Σε μια τέτοια ιστορική έκσταση, όταν σχεδόν ολόκληρος ο κόσμος αναζητά αποτελεσματικά υποκατάστατα, αγωνιώντας από την ανεπανόρθωτη κατάρρευση της παλιάς πολιτικής του κληρονομιάς, κρίνει την επεκτατική ικανότητα ενός καθεστώτος όπως το φασιστικό στην Ιταλία, που παρουσιάστηκε από την πρώτη μέρα με ευφυή ματαίωση, ως το καθεστώς που υπερνικά -και άρα δεν συνεχίζει- τη φιλελεύθερη και κοινοβουλευτική δημοκρατία. Και αυτό, όχι μόνο όταν αυτή ναυάγησε στους δικούς της περιορισμούς, αλλά και όταν είχε τελειώσει με την τρομερή επίθεση των μπολσεβίκων και οι κόκκινες μάζες κινητοποιήθηκαν παντού υπέρ της προλεταριακής δικτατορίας, δηλαδή ενάντια στα φτωχά υπολείμματα των δημοστών που επέζησαν. Δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι, σε μια τέτοια συγκυρία, η ιταλική φασιστική νίκη, η επιτυχής αναζήτησή της για ένα νέο κράτος, αναδύθηκε από την καρδιά της εποχής, μπροστά στις ουσιαστικές δυσκολίες της και επικαλείται τις ισχυρότερες αξίες - την εθνική αγωνία, την ανάγκη για τάξη και πειθαρχία, την ανησυχία για την ιστορική και οικονομική μοίρα «όλων» των λαών, τραβώντας πάνω της την παγκόσμια προσοχή.

Και ας δούμε τον δεύτερο παράγοντα, αυτόν που μας παρουσιάζει τα μαχητικά του καθήκοντα, την ατζέντα του κατά του μαρξισμού, την επανεκτίμηση της ορμής και της βίας. Όταν ο Μουσολίνι ανέλαβε την εξουσία στη Ρώμη, είχε πίσω του περισσότερα από δύο χρόνια ένοπλης πάλης κατά του μαρξισμού. Η νίκη του σήμαινε, προς το παρόν, τη ριζική και απόλυτη ήττα της σοσιαλιστικής επανάστασης στην Ιταλία. Αλλά δεν άργησε να αντιληφθεί η Διεθνής της Μόσχας ότι αυτή η νίκη ήταν πιο σοβαρή από ό,τι θα μπορούσε να πιστέψει κανείς, ότι δεν οφειλόταν, μακριά από αυτήν, στη μοναδική αμυντική δράση της παλιάς κοινωνίας, αλλά ότι υπήρχε μέσα της, και εμφανίστηκαν σε αυτήν, συμπτώματα ενός πιο ισχυρού ίχνους.

Αυτό που άρχισε να αντιλαμβάνεται η Μαρξιστική Διεθνής - τόσο η II όσο και η III - δεν ήταν τίποτα λιγότερο από αυτό: ο Φασισμός φαίνεται να μην είναι απλώς ένα εθνικό επεισόδιο στην Ιταλία. Φαίνεται ότι δεν είναι απλώς ένα ατυχές περιστατικό για την παγκόσμια σοσιαλιστική επανάσταση, που δημιουργήθηκε σε ένα από τα μέτωπα, στην Ιταλία, και περιορίστηκε σε αυτήν. Μοιάζει περισσότερο σαν ένα σημάδι μιας άλλης τάξης, μιας νέας στρατηγικής εναντίον τους, που παρέχεται και τροφοδοτείται από αξίες υψηλότερης ποιότητας από αυτές που ήταν γνωστές στο παρελθόν. Φαίνεται ότι αυτή η στρατηγική μπορεί κάλλιστα να αποκτήσει παγκόσμια υπόσταση, δηλαδή να εφαρμοστεί ενάντια στον μαρξισμό σε όλο τον κόσμο. Φαίνεται επίσης ότι σκοπός του είναι να μεταμορφώσει την παλιά δημο-αστική κοινωνία, το παλιό κοινοβουλευτικό κράτος, και να δημιουργήσει μια νέα κοινωνία και ένα νέο κράτος, αρκετά δυναμικό ώστε να ξεπεράσει ακόμη και τις έσχατες αντιφάσεις του καπιταλιστικού καθεστώτος. Φαίνεται επίσης και η δύναμή του να στρατολογεί ,επιστρατεύει ακόμη και τους προλετάριους, τους εργάτες, ενώνοντάς τους με τη μικροαστική τάξη, τα μεσαία στρώματα, την εθνικιστική νεολαία και όλους τους πατριώτες. Το μαρξιστικό συμπέρασμα σε αυτές τις σκέψεις ήταν φυσικά το εξής: Παγκόσμιος αγώνας ενάντια στο φασισμό! Ένα τέτοιο σύνθημα έκανε τον γύρο του κόσμου πριν ο ίδιος ο φασισμός αποκτήσει μια ανάλογη επιρροή θαυμαστών. Σχεδόν παντού ο αντιφασισμός οργανώθηκε και προπαγάνδιζε πριν εμφανιστεί καν φασισμός.

Και σημειώστε ότι το αντιφασιστικό σύνθημα δεν ήταν αποκλειστικά μια διεθνής επαναστατική διαμαρτυρία ενάντια στο ιταλικό καθεστώς, αλλά έγινε ένα εθνικό σύνθημα, ενάντια στις υποτιθέμενες φασιστικές δυνάμεις της ίδιας της χώρας. Ο μαρξισμός, ο μυστικισμός της παγκόσμιας προλεταριακής επανάστασης, έχει σήμερα πιστούς πυρήνες ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες γωνιές του πλανήτη. Τα ίδια συνθήματα εμφανίζονται σε μια κομμουνιστική αφίσα των Κινέζων Μπολσεβίκων όπως στους Αυστριακούς ή Βούλγαρους. Κάποιος μπορεί να μιλήσει για μια μαρξιστική Διεθνή, όχι μόνο επειδή υπάρχουν μαρξιστές σχεδόν σε κάθε χώρα, αλλά και επειδή είναι ανθρώπινοι τύποι αυστηρά πανομοιότυπης ποιότητας, που αποστρέφονται κάθε εθνικού και φυλετικού στοιχείου, ακόμη και με τίμημα την απόκτηση μιας τερατώδους διαμόρφωσης πνεύματος. Ο κόκκινος αγωνιστής είναι ο ίδιος παντού. Έχει τα ίδια όπλα και αγωνίζεται για τους ίδιους στόχους. Επομένως, είναι επίσης ευάλωτος στα ίδια βέλη. Φυσικά, το τύμπανο και ο πολεμιστής κατά του φασισμού συνέπεσε με ένα άλλο, με έναν ανταγωνιστικό και αντίθετο ήχο: εκείνον του λαού που αγωνιούσε από την ομοιότητα των Μπολσεβίκων. Αυτό των ανθρώπων που συνδέονται με ένα βαθύ εθνικό πνεύμα. Αυτό της πολεμικής και γενναϊόδωρης νεολαίας, αυτό όλου αυτού του μεγάλου τμήματος του πλήθους στο ύπαιθρο, που συνδέεται, ωστόσο, με μια πίστη και μια συνέχεια της κουλτούρας του ίδιου του αίματος. Δεν υπάρχει και δεν μπορεί να υπάρξει φασιστική Διεθνή. Ο φασισμός, ως παγκόσμιο φαινόμενο, δεν είναι γιος μιας οικουμενικής πίστης, προφητικής ακτινοβολίας από κανέναν. Είναι μάλλον μια έννοια που περικλείει μια παγκόσμια στάση, η οποία υποδηλώνει μια πολύ ευρεία σύμπτωση στον τρόπο προσέγγισης του ανθρώπου της εποχής μας στα υψηλότερα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα.

Υπάρχουν όμως μη αναγώγιμες περιοχές σε αυτή την παγκόσμια στάση, που είναι οι πρώτες που καταγγέλλουν την αρχική μη καθολικότητα του φασισμού. Για τη βαθύτερη διάστασή του είναι το «εθνικό». Ως εκ τούτου, ο φασισμός δεν έχει άλλη οικουμενικότητα από αυτήν που παρέχει το «εθνικό» στήριγμα στο οποίο γεννιέται (2).

Τώρα, αυτή η στάση, που λέμε φασιστική, έχει μια αναμφισβήτητη πραγματικότητα σε όλο τον κόσμο. Πρόκειται για ένα γεγονός, το οποίο είναι έτοιμο, με τύχη ή όχι, να γεννήσει άλλα, ίσως πιο έντονα, γεγονότα. Πραγματικά λίγη σημασία έχει να επιμείνουμε στον τρόπο με τον οποίο αυτή η στάση έγινε έγκυρη. Η ιστορία τρέφεται και γονιμοποιείται από γεγονότα, όποια κι αν είναι η αιτία τους. Οι μητρικές δυνάμεις που το οδηγούν μπορεί να έχουν την πιο εκπληκτική και αντιφατική προέλευση. Ο φασισμός, η σημαία του φασισμού, το σύνθημα του φασισμού, ο αγώνας υπέρ ή κατά του φασισμού, όλα αυτά είναι προφανώς κάτι σήμερα που δεν μπορεί να αγνοηθεί.

Αν το αγνοήσουμε, αυτό το βιβλίο ή τουλάχιστον ο τίτλος του -Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ;- θα ήταν αδύνατο, θα αποτελούσε, φυσικά, έναν παραλογισμό.

Τι σημαίνει, εν ολίγοις, να είσαι φασίστας; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά αυτής της ηθικής, πολιτικής και οικονομικής στάσης που όλος ο κόσμος σήμερα αποκαλεί φασιστική στάση; Ποιες βλέψεις και ποιους σκοπούς έχουν αυτά τα κινήματα που ο κόσμος γνωρίζει και τα επισημαίνει ως φασιστικά κινήματα;

Φαίνεται ότι αυτά τα ερωτήματα μπορούν να απαντηθούν σήμερα, και αυτό, σύμφωνα με όσα είπαμε προηγουμένως, χωρίς να χρειάζεται να κατευθύνουμε το τηλεσκόπιο αποκλειστικά προς την Ιταλία και τον Μουσολίνι, αλλά μάλλον με την αποτύπωση μιας ουσιαστικής διάστασης της εποχής μας, και της οποίας, η πραγματικότητα, είναι ήδη συνέπεια και προϊόν του ίδιου του ιταλικού φασισμού. Ας επισημάνουμε εν συντομία, σε διαγράμματα, τα κεντρικά, καθοριστικά χαρακτηριστικά και διαβεβαιώσεις που, κατά τη γνώμη μας, καθορίζουν τον φασισμό ως παγκόσμιο φαινόμενο:

1) Η Πατρίδα είναι η ισχυρότερη ιστορική και κοινωνική κατηγορία. Και η λατρεία της Πατρίδας, η πιο δυναμική δημιουργική παρόρμηση.

Ο Φασισμός απαιτεί, ως αναπόφευκτο κλίμα επιβίωσης, την υπεράσπιση των εθνικών αξιών, την ύπαρξη Πατρίδας, με επαρκές σθένος και επαρκή ικανότητα ώστε το μέλλον να πάρει μαζί του την πνευματική, οικονομική και πολιτική μοίρα ενός ολόκληρου λαού. Έτσι, επικαιροποιείται μια αριστοκρατική θεωρία των λαών, διακρίνοντας αυτούς που είναι απλώς μια συνύπαρξη ή σύνολο ανθρώπων, για να επιτελούν ο καθένας τη δική του προσωπική μοίρα, και τους άλλους, τους μεγάλους δημιουργικούς λαούς, που έγραψαν παγκόσμια ιστορία. Η Πατρίδα είναι ακόμα και σήμερα η εγγύηση ότι η ανθρώπινη ιδιοφυΐα συνεχίζει την πορεία της.

Η Πατρίδα, στα χέρια της παλιάς συντηρητικής κοινωνίας, ήταν πλέον απλώς μια λέξη, πολλές φορές ακόμη και μια εντυπωσιακή πρόσοψη που έκρυβε ένα δίκτυο συμφερόντων και άδικων προνομίων.

EL FASCIO

AÑO I

HAZ HISPANO

NUM. 1

Apartado de Correos 546

Madrid, 16 de marzo de 1933

Oficinas: Av. Pi y Margall, 18

15 cts.

que el Hombre, más que Derechos, necesita ya Deberes y planes de Trabajo.

¡Gentes de izquierda! ¡A la conquista del Poder! ¡Y ay de las derechas, del capital, si no saben conciliarse con vosotros! ¡Si no dan todo su rendimiento al nuevo Estado!

EL MARXISMO ES EL REVERSO DE LA CIVILIZACION

Propósitos claros y misión concreta

El solo anuncio de la publicación de EL FASCIO ha tenido una doble eficacia: sacudir la conciencia del pueblo español y remover la bilis de los que luchan para que ese pueblo español no pueda ser dueño de sus propios destinos. Nos sa-

tisfacen por igual los dos resultados, acreditativos de que vamos a trabajar en terreno con admirable preparación y de que los adversarios — generalmente ignorantes de la doctrina, los procedimientos y las finalidades del movimiento — atribuyan al propósito toda la trascendencia de una iniciativa que encaja en el momento nacional y puede alcanzar vuelos insospechados hasta hace poco.

A la juventud española

EL FASCIO

Nace esta revista bajo el signo y el nombre de EL FASCIO. Hemos querido dejar por el primer momento este nombre, que aun siendo extranjero en sus orígenes, hoy se ha universalizado y constituye un punto de referencia internacional. Al fin y al cabo, el "Fascio" es el haz de vergas con el hacha victoriosa, de que se servía Roma para ir fundando y consolidando su "Pax romana", el "orbis romanus", la primera Europa unida y civilizada de nuestra historia. Todo el mundo sabe intuitivamente lo que quiere representar este

Εξώφυλλο μιας γνωστής Φαλαγγιστικής
Εφημερίδας με τον τίτλο «Οι Δέσμες»

Ήταν, εξάλλου, σαν ένα οχυρό στην ερημιά, εύκολα κατακτημένο από όλες τις διεθνιστικές τάσεις που ξεσήκωσαν μέρα με τη μέρα οι αιρέσεις των αποστατών. Και ήταν, τέλος, μια αποθανούσα αξία, στην άμυνα, χωρίς επιδεξιότητα ή θράσος να γίνει το λάβαρο της νεολαίας και των πιο δυναμικών και ισχυρότερων πυρήνων.

Οπότε φαινόταν επείγον.

α) Να διωχθούν από την υπηρεσία της τις παλιές ολιγαρχίες της δημοκρατικής και συντηρητικής πλευράς, που ίσως, μερικές φορές πιστεύοντας ότι είναι ειλικρινείς υπερασπιστές και υποστηρικτές της εθνικής ιδέας, περιορίζουν στην πραγματικότητα το μεγαλείο και τις δυνατότητες της Πατρίδας, κάνοντάς την να συμπίπτει με τα συμφέροντά τους, με τις μαραμμένες πεποιθήσεις τους και την αστική τους ιδέα για μια ειρηνική και χωρίς γεγονότα ζωή.

β) Να στηριχθεί η χώρα στους ώμους της νεολαίας, των παραγωγών και των στρατιωτών. Δηλαδή πάνω στα πιο ζωτικά και ζωντανά στρώματα της νέας κοινωνίας.

2) Το φιλελεύθερο-κοινοβουλευτικό κράτος δεν είναι πλέον το εθνικό κράτος.

Οι δημοκρατικοί θεσμοί ζουν έξω από το συμφέρον της Πατρίδας και το συμφέρον του λαού. Δεν εκπροσωπούν ούτε ερμηνεύουν αυτό το συμφέρον. Τα πολιτικά κόμματα, οι συλλογικές οργανώσεις, εκπροσωπούν πάντα συγκεκριμένα συμφέροντα, χωρίς να αρνούνται το γεγονός ότι εκπροσωπούν μερικές φορές την πλειοψηφία μιας χώρας.

Η πλειοψηφία ενός λαού, συσπειρωμένη γύρω από μια κομματική σημαία, δηλαδή εκπροσωπώντας συγκεκριμένα συμφέροντα, μπορεί να μην έχει καμία σχέση με το εθνικό συμφέρον και να το αγνοεί.

Το υπέρτατο συμφέρον είναι αυτό της κοινότητας «όλου του λαού». Το εθνικό κράτος είναι εκείνο που μπορεί να εξυπηρετήσει αυτό το συμφέρον. Η πραγμάτωση του εθνικού Κράτους έχει τρία στάδια: α) Οργάνωση μιας πολιτικής δύναμης, στην αποκλειστική υπηρεσία της εθνικής ιδέας και των κοινωνικών συμφερόντων «όλου του λαού». β) Θριαμβευτικό ενιαίο κόμμα, που ασκεί τη δικτατορία του ενάντια στα παλιά κόμματα για να υποτάξει και να πειθαρχήσει ιδιαίτερα και ομαδικά συμφέροντα. γ) Κυριαρχία του εθνικού κράτους, του οποίου τα υπέρτατα κίνητρα και η ιστορική δικαιολόγηση συνίστανται στην εξασφάλιση της υλοποίησης των πνευματικών, πολιτικών και οικονομικών σχεδίων για τα οποία είναι ικανή η εθνική ιδιοφυΐα, με σταθερό βλέμμα, τόσο στο δημιουργικό του απόγειο όσο και στις περιστάσεις καλές ή κακές που μπορεί να γνωρίσει η Πολιτεία 3) Η αντίθεση στην αστική και κοινοβουλευτική δημοκρατία είναι η αντίθεση στις φεουδαρχικές εξουσίες της σημερινής κοινωνίας. Η ύπαρξη εκείνων των φασιστικών δυνάμεων που αρνούνται να παραμείνουν παθητικές, και λιγότερο να είναι οπισθοφυλακή της ταξικής επανάστασης των μπολσεβίκων, είναι μια τυπική εκδήλωση της τρέχουσας ιστορικής στιγμής. Το αν καταφέρνουν ή όχι να κινητοποιήσουν τους πιο ικανούς, ηρωικούς και αυτοθυσιαστικές κοινωνικές ομάδες γύρω τους είναι το μυστικό του θριάμβου ή της ήττας τους, ενάντια στους μαρξιστές και ενάντια στην παλιά συντηρητική και δημο-αστική κοινωνία.

Μόλις ηττηθεί ο μαρξισμός, οι μεγαλύτερες δυσκολίες παρουσιάζονται στο φασίστα από τη φιλελεύθερη, δημο-αστική πλευρά, όπου στριμώχνονται μαζί, όχι αυτές των φτωχών που λαχταρούν για τη χαμένη ελευθερία, όπως ισχυρίζονται οι κλαίγοντες της δημοκρατίας, αλλά το καπιταλιστικό ολιγαρχικό μέτωπο, δηλαδή οι ιδιοκτήτες των μεγάλων εφημερίδων, οι διευθυντές των μεγάλων τραπεζών, όλοι οι μεγιστάνες, εν ολίγοις, που γεννά στις διάφορες μορφές του ο μεγάλος σύγχρονος καπιταλισμός. Γενικά όλοι είναι υπέρ της φιλελεύθερης δημοκρατίας, θέλουν ένα καθεστώς πολιτικής ελευθερίας. Λοιπόν, είναι στην πραγματικότητα οι φεουδαρχικοί εκπρόσωποι, που ισοδυναμούν στην εποχή μας με το φεουδαρχικό καθεστώς των μεγάλων αρχαίων αρχόντων, που παρουσιάζονται σήμερα ως εχθροί της αλαζονείας και της δύναμης του κράτους, όπως οι προκάτοχοί τους χθες της κυριαρχίας και των μοναρχών. Ο φασισμός γνωρίζει ότι η κοινοβουλευτική δημοκρατία είναι το ιδανικό καθεστώς για να κυριαρχήσουν οι χειρότερες μορφές σύγχρονης φεουδαρχίας, με τον πιο κραυγαλέο τρόπο. 4) Ο μαρξισμός είναι η κτηνώδης, αντεθνική και αντιανθρώπινη λύση που αντιπροσωπεύει ο προλεταριακός ταξισμός για την επίλυση των προφανών προβλημάτων και αδικιών που χαρακτηρίζουν το καπιταλιστικό καθεστώς. Η πρώτη ασυμβατότητα του αδιάλλακτου τύπου του φασισμού εκδηλώνεται ενάντια στους μαρξιστές. Τόσο αδιάλυτη που μόνο η πιο αδυσώπητη βία είναι λύση. Το αντιμαρξιστικό προφίλ του φασισμού είναι αναπόφευκτο, αφού η μαρξιστική νίκη ισοδυναμεί με την απόλυτη ήττα όλων όσων αντιπροσωπεύουν η φασιστική στάση και πνεύμα.

Αυτός ο θρίαμβος θα προϋπέθετε τη χρεοκοπία του εθνικού πνεύματος, την ιστορική υποβάθμιση «όλου του λαού», τον ακρωτηριασμό της ελευθερίας του, την εξόντωση της δύναμης και του πνεύματός τους και, τέλος, τη μη υλοποίηση της δικαιοσύνης, την απόκρυψη των κοινωνικών κατακτήσεων που προσφέρονται. Στον αγώνα του με τους Μπολσεβίκους, ο φασισμός έχει ένα άλλο όπλο που είναι εξίσου πιο αποτελεσματικό από τη βία, κυρίως για να αμφισβητήσει την κυριαρχία του στους εργάτες. Είναι η κοινωνική του στάση, το κοινωνικό του πνεύμα. Χάρη σε αυτή τη στάση και αυτό το πνεύμα, ο φασισμός δεν διστάζει, αν χρειαστεί, να σκίσει τα παλιά τραπέζια του νόμου της καπιταλιστικής κοινωνίας. Και αυτό, με περισσότερη αποτελεσματικότητα, περισσότερη δικαιοσύνη και λιγότερη ζημιά, φυσικά, από ό,τι ήθελε και θα μπορούσε να κάνει ο μαρξισμός.

Ο μαρξισμός ισοδυναμεί επίσης με την παράδοση της ιστορίας στους τυχοδιώκτες, όχι με την έννοια ότι οι ηγέτες τους είναι διεφθαρμένοι, αλλά με ακόμη χειρότερη έννοια, αφού είναι τυχοδιώκτες των πατρίδων, δηλαδή αγνοούν ως καταστροφείς τον μέγιστο πλούτο που έχουν οι Πολιτείες .5) Από τη στιγμή που ο φασισμός δεν είναι προϊόν των πιο κομφορμιστικών τμημάτων της κοινωνίας, δηλαδή των ομάδων που είναι πιο ικανοποιημένες και υπέρ της τρέχουσας οικονομικής και πολιτικής οργάνωσης, του καθεστώτος και της νίκης του , αυτό συνεπάγεται αναγκαστικά ότι φέρει μεγάλη επαναστατική μεταμορφώση.Οι σημερινοί μηχανισμοί των πολιτικοκοινωνικών αγώνων κάνουν τον φασισμό το λάβαρο ενός πολύ σύνθετου δικτύου δυσανεσχημένων, παραμελημένων και αποκλεισμένων ανθρώπων.

Εξ ου και η πολύμορφη προέλευση των ποσοστώσεων του ομόφωνη, όμως, στην εκδήλωση ενός μαχητικού πνεύματος, της πολιτοφυλακής, που αποκαλύπτει πώς δεν είναι υπολείμματα ζωής, αλλά εξαιρετικά πολύτιμες και γόνιμες κοινωνικές ομάδες. Είναι άνθρωποι δυσανεστημένοι με τη μικρότητα της πατρίδας τους, με την μη-υπεράσπιστα των μικρών τους κτημάτων ή των επιχειρήσεων, με την αρπαγή και την ανικανότητα των κομμάτων, με την ανικανότητα του Δημοκρατικού Κράτους απέναντι σε κοινωνικές συγκρούσεις και κρίσεις, με τη μονοτονία του κενού μιας περιφρονημένης εθνικής ζωής και, εν ολίγοις, του αισθήματος ότι μένει πίσω ή άδικα υποτιμάται από τις κυρίαρχες δυνάμεις. Καθιστώντας τον φασισμό μια πολιτική δύναμη τεράστιας εξουσίας και καταθέτοντάς τον σε αυτούς που με πιο άμεσο τρόπο ερμηνεύουν τα υπέρτατα και ανώτερα συμφέροντα «όλου του λαού», η πρώτη του συνέπεια είναι να τον απομακρύνει από τις δημο-αστικές φεουδαρχικές εξουσίες απελευθερώνοντας το κράτος από τον ζυγό τους. Ο φασισμός είναι η πολιτική και κοινωνική μορφή μέσω της οποίας η μικρή ιδιοκτησία, οι μεσαίες τάξεις και οι πιο γενναίοι και προλετάριοι πολεμούν ενάντια στον μεγάλο καπιταλισμό στον απόλυτο βαθμό εξέλιξής του: τον χρηματο-μονοπωλιακό καπιταλισμό. Αυτός ο αγώνας δεν συνεπάγεται οπισθοδρόμηση ή αντίθεση με τις τεχνικές προόδους, που αποτελούν τη βάση της σύγχρονης οικονομίας, δεν συνεπάγεται δηλαδή την εξατομίκευση της οικονομίας, μπροστά στην τεχνική πρόοδο των μονοπωλίων, όπως θα μπορούσε να πιστευτεί.

Γιατί ο φασισμός την ίδια στιγμή ξεπερνά αυτή την υπεράσπιση των πιο μετριοπαθών ιδιωτικών οικονομιών, με την ανακάλυψη μιας ανώτερης οικονομικής κατηγορίας: της εθνικής οικονομίας, που δεν είναι το άθροισμα όλων των ιδιωτικών οικονομιών, ούτε καν το αποτέλεσμά τους, αλλά, απλώς, το σύνολο. Μια οικονομία οργανωμένη με σκοπό το ίδιο το έθνος, το εθνικό κράτος, να πραγματοποιεί και να εκπληρώνει τους σκοπούς του. Ό,τι προϋποθέτει ο φασισμός για «οργανωμένη και ιεραρχική δημοκρατία», τη συνδικαλιστική και εταιρική κοινωνική βάση του, την ολοκληρωτική του αντίληψη για το κράτος κ.λπ., είναι αυτά που τον φέρνουν σε σύγκρουση, τόσο με πολλά ιδιαίτερα συμφέροντα όσο και με τις παλιές πολιτικές μορφές. Ταυτόχρονα τον αναγκάζει, αναπόδραστα, να παρουσιαστεί στην ιστορία με επαναστατικά προφίλ. 6) Ο φασισμός αναζητά μια νέα αίσθηση εξουσίας, πειθαρχίας και βίας. Σχετικά με την εξουσία, συνδέοντάς την με τους αληθινά κυρίαρχους. Σχετικά με την πειθαρχία, τη μετατροπή της σε απελευθέρωση, αποτελεσματικότητα και μεγαλείο του ανθρώπου. Σχετικά με τη βία, η στάση του είναι αυτή κάποιου που γνωρίζει ότι είναι βαθιά συνδεδεμένος με την ιστορική μοίρα ενός λαού. Είναι το χαρακτηριστικό εκείνου που αποδέχεται το πνεύμα της θυσίας και την ιδέα του καθήκοντος, ακόμη και με τίμημα τη ζωή του. Και είναι επίσης δικό του -γιατί να μην το πω;- όσων γνωρίζουν ότι η ζωή είναι αγώνας και ότι όπου ο άνθρωπος ακρωτηριάζει την αίσθηση της ενέργειας και της βίας του, θριαμβεύει το υφέρπον, ευνουχισμένο και υποκριτικό πνεύμα, ένας από τους χειρότερους εκπροσώπους στο είδος. Αυτά είναι τα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά της κοσμοφασιστικής στάσης. Με μεγαλύτερη ή μικρότερη πίστη σε μερικούς από αυτούς, έτσι σκέφτονται τα άτομα και οι ομάδες προς τις οποίες αντιτίθενται τα λημέρια του παγκόσμιου αντιφασισμού.

Ο Φασισμός είναι βαθιά εθνική ιδέα. Αντιπολίτευση στους δημοκρατικούς-αστικούς θεσμούς, στο φιλελεύθερο-κοινοβουλευτικό κράτος. Αποκάλυψη των αληθινών φεουδαρχικών δυνάμεων της σημερινής κοινωνίας. Ασυμβατότητα με τον μαρξισμό. Εθνική οικονομία και οικονομία του λαού ενάντια στον μεγάλο χρηματοπιστωτικό και μονοπωλιακό καπιταλισμό. Αίσθηση εξουσίας, πειθαρχίας και βίας. Είναι προφανές ότι αυτή η στάση, αυτές οι ιδέες, οι φιλοδοξίες ή οι σκοποί, βρίσκονται στη δημόσια σφαίρα, με την ιδιότητα, επομένως, όχι μόνο να δώσει ζωή στη διαμάχη και να δικαιολογήσει ορισμένα πολιτικά κόμματα ή κινήματα, αλλά και πρόθυμη να συλλεχθεί, σε μεγαλύτερη ή μικρότερη έκταση και κλίμακα, από οποιαδήποτε οργάνωση, από οποιοδήποτε μεγάλο ιστορικό όργανο διοίκησης. Γιατί δεν υπάρχουν γενικά και αόριστα φασιστικά άτομα, ομάδες και οργανώσεις, αλλά ίσως πιο φανερά, συγκεκριμένα φασιστικά άτομα, ομάδες και οργανώσεις.

Σημειώσεις:

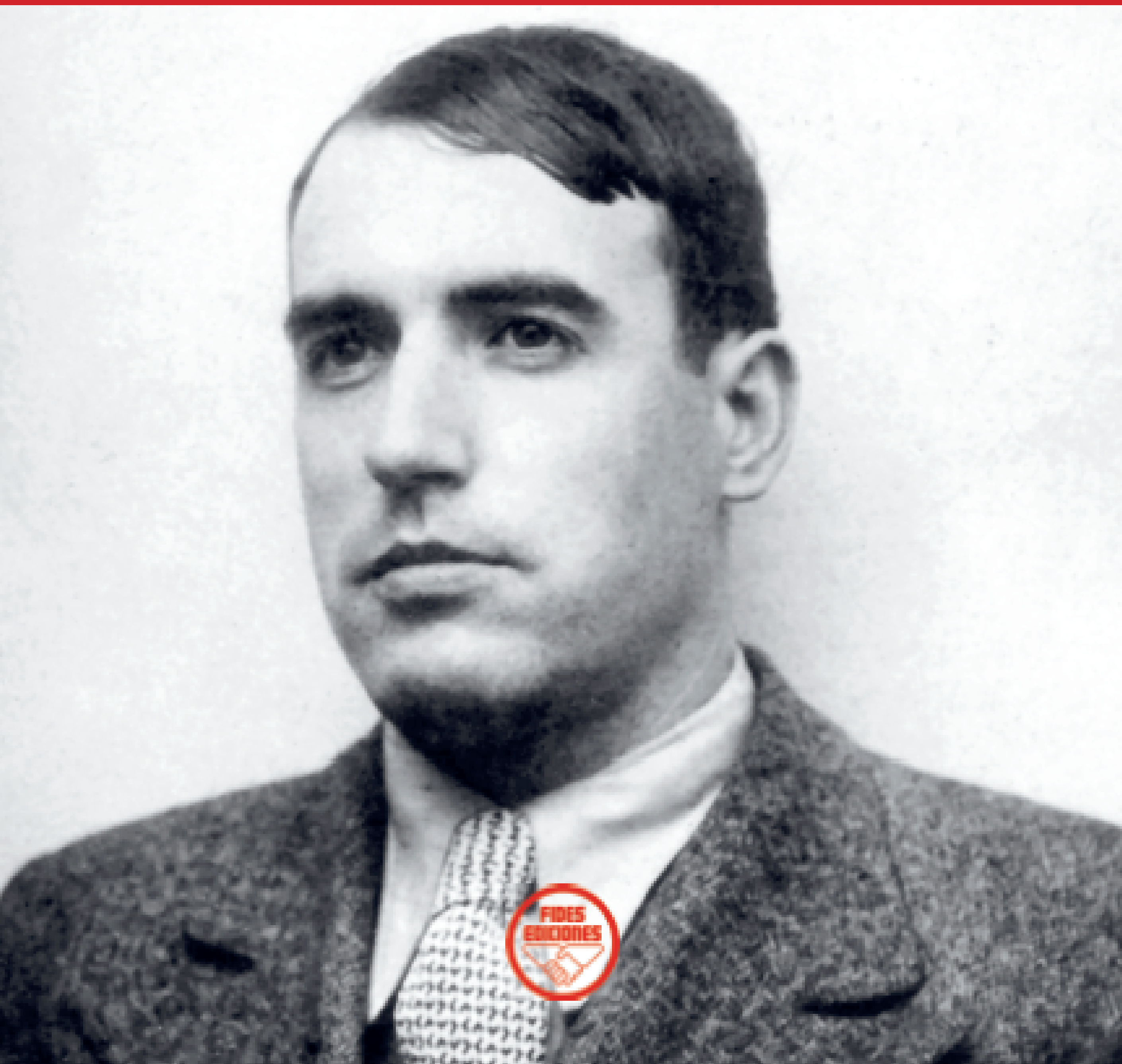
(1) Με την πρώτη ματιά φαίνεται ότι αυτές οι κρίσεις μας έρχονται σε αντίθεση με την αντίληψη του φασισμού που υπερασπίζονται ορισμένοι από τους πιο επιφανείς θεωρητικούς του. Για παράδειγμα, αυτό που εκθέτει ο Giménez Caballero στο γνωστό βιβλίο του *The New Catholicity*, το οποίο του αποδίδει, όπως υποδηλώνει ο ίδιος ο τίτλος του, την τάξη μιας νέας οικουμενικής πίστης. Δεν υπάρχει, ωστόσο, ουσιαστική αντίφαση, επειδή αυτή η φασιστική καθολικότητα αποδίδεται από τον Giménez Caballero όχι αυστηρά στον μουσολινικό φασισμό, αλλά μάλλον σε αυτό το παγκόσμιο αποτέλεσμα στο οποίο αναφερόμαστε στην παρούσα έρευνα. Υπάρχει επίσης στον Giménez Caballero ο παράγοντας «Ρώμη» αναπόφευκτος για να κατανοήσουμε την αντίληψή του για τον φασισμό. Σύμφωνα με τις κρίσεις που εκθέτουμε, θα μπορούσαμε μόνο να πούμε ότι αυτός ο διάσημος θεωρητικός του φασισμού ίσως υπερβάλει σε αυτό που προβλέπει.

(2) Ο θρίαμβος του εθνικοσοσιαλισμού του Χίτλερ στη Γερμανία εισχωρεί πλήρως στην παγκόσμια φαινομενολογία του φασισμού. Είναι η καλύτερη έκφρασή του και η καλύτερη επιβεβαίωση αυτού που έχουμε πει. Κατ' αρχήν καταγγέλλει τη συγκεκριμένη μη καθολικότητα του φασισμού, αφού δεν έχει, ούτε μπορεί να έχει, τη δική της μοναδική διεθνή πολιτική. Είναι γνωστό ότι είναι στη διεθνή πολιτική του όπου εμφανίζεται η ιδιοφυΐα ενός λαού, σε σχέση με τα υψηλότερα σχέδιά του. Όπως δεν υπάρχουν περιθώρια για φάρσα με τον θάνατο, έτσι δεν υπάρχουν περιθώρια για παραποιήσεις και τεχνάσματα στη διεθνή πολιτική που ασκεί ένας λαός. Λοιπόν, σήμερα υπάρχουν δύο λαοί, δύο κράτη, των λεγόμενων φασιστών στην Ευρώπη: η Ιταλία και η Γερμανία. Ο διεθνής ανταγωνισμός των πολιτικών του είναι διαβόητος. Και είναι περισσότερο: πολύ δύσκολο, ακόμη και η αλλαγή του διπλωματικού χάρτη και της τρέχουσας μηχανικής των ευρωπαϊκών κρατών, θα μπορούσε να συμφιλιώσει τις διεθνείς, ιστορικές μοίρες αυτών των δύο λαών, ίσως πιο ανταγωνιστικές, ή αν θέλετε πιο «φασιστικές».

Το Γερμανικό γεγονός μας επιτρέπει επίσης να αντιμετωπίσουμε μια από τις αντιξοότητες της εξέλιξης: οι Ναζί δεν έκαναν προπαγάνδα, ούτε πέτυχαν τη νίκη τους, φωνάζοντας «Ζήτω ο φασισμός!». Αλλά όλοι όσοι εμπόδισαν αυτή την προπαγάνδα και αντιτάχθηκαν σε αυτήν τη νίκη, το έκαναν, φωνάζοντας «Κάτω ο φασισμός!». Ας επαναλάβουμε ότι το εθνικοσοσιαλιστικό κίνημα διευκρινίζει σημαντικά την κρίση μας για το ποιος είναι στην πραγματικότητα ο οικουμενικός χαρακτήρας του Φασισμού.

NUESTRA REVOLUCIÓN

**La última iniciativa de
Ramiro Ledesma Ramos
Prólogo de Rafael Ibáñez**

**Ισπανική έκδοση με τίτλο «Η εφημερίδα Nuestra
Revolucion, η τελευταία πρωτοβουλία του Ramiro
Ledesma Ramos»**

Ramiro Ledesma Ramos

Ο Μαρξιστικός εκτοπισμός

Τεύχος νο.8 της επιθεώρησης JONS

Οι λαοί χρειάζονται πάντα κάτι που είναι υπεράνω τους και του οποίου τη συνεργασία επικαλούνται, συνειδητά ή όχι. Για παράδειγμα, το να αναγνωρίζει τον εαυτό του στη λογική γραμμή της Ιστορίας, με μια διαδρομή χωρίς απώλεια, στο τέλος της οποίας είναι αναπόφευκτα ο θρίαμβος αυτού που θεωρείται δίκαιο και αληθινό. Ίσως το σύγχρονο κοινωνικό κίνημα που υιοθέτησε πιο έντονα αυτή τη θέση βεβαιότητας πως ό,τι κι αν συμβεί, παρά τις δυσκολίες και τα εμπόδια που θέτει η εχθρική πραγματικότητα, η τελική νίκη μοιραία θα έρθει, ήταν το σοσιαλιστικό κίνημα.

Ο μαρξισμός έχτισε, ουσιαστικά, κάποιες οικονομικές και ιστορικές κατηγορίες που οδήγησαν με συστηματικό και ασφαλή τρόπο στην οικοδόμηση μιας σοσιαλιστικής κοινωνίας. Αποτυχία αυτού, αντίφαση μεταξύ αυτού και εκείνου, μοιραία εμφάνιση αυτού ή του άλλου φαινομένου, συγκέντρωση αυτών ή εκείνων των ενεργειών, εξαθλίωση αυτών ή εκείνων των κοινωνικών παραγόντων κ.λπ., κ.λπ. Και τέλος, φυσικά, ο ασταμάτητος επαναστατικός θρίαμβος των κόκκινων εργατών. Τόσο απλοί, απλοί και τεχνητοί είναι οι πυλώνες της μαρξιστικής αντίληψης.

Αλλά η αποτελεσματικότητα για την τρομερή αναταραχή και κινητοποίηση των μαζών ήταν τεράστια. Πενήντα πυρετώδη χρόνια στα οποία αρκούσε να προβληθεί η ηχηρή μαρξιστική ταινία στις εργαζόμενες μάζες για να τους κερδίσει, χωρίς άλλη καθυστέρηση, στο νέο δόγμα, πεπεισμένοι και σίγουροι ότι η Ιστορία, ο χρόνος και άλλες θεότητες ήταν στο πλευρό τους.

Οι κόκκινοι ταραχοποιοί έχουν, επομένως, τροφοδοτήσει εύκολα την ελπίδα και τον ενθουσιασμό των μαζών, χρησιμοποιώντας την ίδια ψυχολογική ζέση με αυτή που σήμαινε για τους αρχαίους να γνωρίζουν ότι προστατεύονταν από τους θεούς σε ορισμένες από τις ενέργειες τους. Η διάσπαση των μαρξιστικών δυνάμεων σε δύο μέτωπα, το ένα επαναστατικό κομμουνιστικό και το άλλο ρεφορμιστικό, ήταν ίσως η μόνη αντιφατική συνέπεια για τους σκοπούς που περιείχε ο μαρξισμός μέσα του. Τα σοσιαλιστικά ή σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, αποδεχόμενα αυστηρά τη σταθερότητα ότι η νίκη θα ερχόταν αναπόφευκτα, σχεδόν από μόνη της, ακολούθησαν την τακτική να την περιμένουν υπομονετικά. Ο κομμουνιστικός κλάδος διατηρεί, ναι, το ίδιο δόγμα, αλλά πιστεύει ότι είναι δυνατό, και φυσικά πιο άξιο και πιο μαρξιστικό, να αρπάξει κανείς τη νίκη χωρίς βουδιστικές προσδοκίες, με επαναστατικά και βίαια μέσα. Αυτή η μαρξιστική μοιρολατρία, που εμφανίζεται να εκφράζεται με το παιδαγωγικό όνομα «επιστημονικός σοσιαλισμός», δηλαδή ασφαλής και αυστηρός, ραγίζει σήμερα από πολλαπλές ρωγμές. Η απόδειξη της ψευδότητας των ισχυρισμών του, της πλάνης των μεθόδων του, δεν είναι μια εννοιολογική και συλλογιστική απόδειξη, ούτε οι θεωρητικοί ούτε οι καθηγητές την έχουν καταφέρει, αλλά μάλλον είναι ένα τρομερό προϊόν ιστορικών γεγονότων.

Έρχεται, λοιπόν, η διάλυση του μαρξισμού και έρχεται βιαστικά, γιατί τελειώνει η ικανότητά του να συγκινεί και να φωτίζει το μέλλον του λαού. Η διαδικασία της αστικής οικονομίας και κοινωνίας, το αποκορύφωμα του καπιταλισμού ως παραγωγικού συστήματος, είναι γεγονότα στον ορίζοντα. Οι αντιφάσεις, οι δυσκολίες και οι κρίσεις του είναι επίσης. Αυτό που δεν φαίνεται αναπόφευκτο είναι ότι αυτές οι αντιφάσεις, αυτές οι δυσκολίες και αυτές οι κρίσεις επιλύονται και καταλήγουν σε μια σοσιαλιστική κατασκευή. Κάτι υπάρχει εκεί που τον έχει σφετεριστεί, που τον έχει εκτοπίσει από το πεδίο των νικών. Ο λαός ανακαλύπτει την εθνική του πραγματικότητα, καταφεύγει στις δικές του οικονομικές και ηθικές αξίες και ενισχύει μέσα του τις επαναστατικές του ενέργειες.

Η κόκκινη παγκόσμια επανάσταση έχει εκτοπιστεί από μια σειρά εθνικών επαναστάσεων, στις οποίες οι άνθρωποι που προέρχονταν από εκείνους τους κοινωνικούς τομείς που ο μαρξισμός έκρινε εντελώς ανεκτίμητους είχαν και θα έχουν μια ηρωική παρέμβαση. Λανθασμένα, λοιπόν, διατυπώθηκαν οι μαρξιστικές θέσεις. Υπήρχαν περισσότερες επαναστατικές δυνάμεις από τις δικές του. Με περισσότερη ικανότητα για ηρωισμό και πιο βίαιη ώθηση από αυτή που ανέπτυξαν οι κόκκινες τάξεις που τροφοδοτούνται με ανθρώπινες ιδιότητες ανώτερες από εκείνες στις οποίες βασίστηκε η σοσιαλιστική επανάσταση. Αυτές οι εθνικές, αντιμαρξιστικές επαναστάσεις, που έγιναν με τη συμβολή των μικροαστών, των πατριωτών διανοουμένων και των απογοητευμένων πρώην αγωνιστών του διεθνιστικού επαναστατισμού, είναι αυτές που έχουν κερδίσει την προσοχή του κόσμου σήμερα.

Είναι οι φασιστικές επαναστάσεις, με την ιταλική φασιστική επανάσταση να είναι η πρώτη από αυτές σε χρονολογική σειρά που ήταν αποτελεσματική και επιτυχημένη. Αλλά θα ήταν παράλογο να μην επισημανθεί η έμπνευση και η καθοδηγητική πρωτοτυπία των εθνικών επαναστάσεων της εποχής μας. Πρώτον, γιατί η εθνική επανάσταση, δηλαδή αυτή που κάνει ένας λαός με ειλικρινή, βαθύ και συγκινητικό τρόπο -και είναι οι μόνες που πετυχαίνουν- δεν μπορεί ποτέ να είναι λογοκλοπή, αντίγραφο αυτού που έχει δημιουργήσει ένας άλλος λαός. Με αυτές τις ίδιες αντιλήψεις αντέδρασε η Ιταλία ενάντια στον μπολσεβικισμό, η επανάσταση της το 1920-21 κατέστησε τις μάζες γεμάτες έντονη επιθυμία να μιμηθούν. Ο Μαρινέτι το αναδεικνύει και το επισημαίνει θαυμάσια στο δοκίμιο του 1919, το οποίο δημοσιεύεται τώρα από το Περιοδικό μας. Η διαδικασία της οικονομίας, οι τρομεροί κοινωνικοί κλονισμοί αυτής της εποχής, οι επιθυμίες των ανθρώπων, ο τρόπος ζωής τους, όλα, με λίγα λόγια, ευνοούν την παρουσία των εθνικοεπαναστατών και την ήττα των κόκκινων επαναστατών. Γιατί μόνο μια γνήσια εθνική οικονομία, δηλαδή η ζωή ως ολοκληρωμένος οργανισμός, μπορεί να εκτοπίσει τις κρίσεις και τις δυσκολίες που σήμερα αντιτίθενται στην οικονομική ικανοποίηση των μαζών. Οι λαοί της απλής οικονομίας, δηλαδή της μικρής βιομηχανίας και γεωργίας, βασισμένοι σε έναν μόνο από αυτούς τους δύο μεγάλους κλάδους της οικονομίας, είναι αυτοί που σήμερα υποφέρουν πιο σοβαρά από την οικονομική κρίση και την ανεργία. Από την άλλη πλευρά, οι μικτές ή πλήρεις εθνικές οικονομίες επιτυγχάνουν αξιοζήλευτη αποτελεσματικότητα και κανονικότητα. Υπάρχει, λοιπόν, μια εθνική κατηγορία, μια καθοριστική διάσταση, που καθιστά αναπόφευκτη την ενίσχυσή της.

Από την άλλη, οι σπασμοί που συγκλονίζουν τις μάζες απαιτούν, όσο ποτέ άλλοτε, μια άκαμπτη τάξη, εξαγόμενη, φυσικά, από τον εαυτό τους, με τον ενθουσιασμό, την απόφαση και την αποτελεσματικότητα με την οποία παράγονται οι επαναστατικές κατακτήσεις. Και αυτή η αναγκαία τάξη και εκείνη η πειθαρχία είναι αδιαχώριστα από την Πατρίδα που τα γεννά και της οποίας η ύπαρξη και η υπηρεσία είναι ο απώτερος δικαιολογημένος σκοπός.

Όσο για το ζωτικό στυλ της εποχής μας, καθαρό και δυνατό, συνδέεται με διαβόητο τρόπο με την ιστορική σημασία των εθνικών γενεαλογιών. Ο κόσμος με χαρά επιστρέφει στην ελπίδα με τη δυνατότητα να ανήκει σε μια Πατρίδα που επιτελεί τα πιο πολύτιμα καθήκοντα στον κόσμο. Κατανοούμε συνεπώς ότι οι οικονομίες είναι καταστροφικές αν δεν είναι εθνικές οικονομίες. Και ότι δεν υπάρχει τάξη, δεν υπάρχει πειθαρχία, αν δεν είναι εθνική τάξη και πειθαρχία, δηλαδή στην υπηρεσία μιας Πατρίδας και στο όνομά της και για αυτήν υπάρχουν μόνο όλα τα ωφέλη. Και ότι δεν υπάρχει ευτυχισμένη και καθαρή ζωή στις μάζες αν δεν κινούνται και δεν κυκλοφορούν σε εθνική τροχιά, συμμετέχοντας συναισθηματικά στις περιπέτειές της Πατρίδας μέσα στην Ιστορία. Αν όλα αυτά ισχύουν αυτή τη στιγμή στον κόσμο, τουλάχιστον στις αποφασιστικές του περιοχές, στις μεγάλες πόλεις, ο λόγος της μαρξιστικής υποχώρησης θα γίνει εύκολα κατανοητός. Ο μαρξισμός θα μπορούσε να είναι μια λύση ενάντια στον παλιό κόσμο του καπιταλιστικού εγωισμού και του δήμο-φιλελευθερισμού. Αλλά μια άλλη πιο λαμπρή, αποτελεσματική και αληθινή επανάσταση τον εκτοπίζει. Την προστατεύουν και τη βοηθούν σήμερα οι ίδιες θεότητες που στην αρχή λέγαμε ότι ο μαρξισμός παρουσίαζε σαν δικές του. Όλα συνωμοτούν σήμερα για τον θρίαμβο της εθνικής επανάστασης. Η μαρξιστική ώρα πέρασε χωρίς πρόβα. Αυτή είναι η πραγματικότητα του κόσμου.

Και η Ισπανία; Θα συγκεντρωθούν τα αποτυχημένα σχήματα εδώ ως το τελευταίο χαράκωμα ώστε να καθυστερήσει η ισπανική μας θέληση για ζωή; Δεν απαντάμε τώρα σε αυτό. Προσπάθησα μόνο να προσδιορίσω την πραγματικότητα ότι ο μαρξισμός έχασε ή πρόκειται να χάσει αυτή την εκπληκτική ικανότητα με την οποία είχε προικιστεί τα τελευταία τριάντα χρόνια να θεωρεί τη σοσιαλιστική νίκη ως αναπόφευκτη. Πριν από δεκαπέντε χρόνια δεν υπήρχαν λόγοι ή ισχνές έστω δυνάμεις μπροστά στη μαρξιστική χιονοστιβάδα. Μόνο η μισθοφορική δημόσια δύναμη των παλαιών δήμο-φιλελεύθερων κρατών, των οποίων οι κυβερνήτες, κατά βάθος, έβλεπαν τις φιλοδοξίες του σοσιαλισμού ως δίκαιες και αληθινές, αν και οδυνηρές και τρομακτικές. Σήμερα υπάρχει ήδη το μόνο που μπορεί να την νικήσει: οι ίδιοι οι λαοί, οι μάζες οι ίδιες, που αφιερώνουν τη ζέση τους όχι στην κοινωνική επανάσταση ούτε στην κόκκινη αντεθνική επανάσταση, αλλά σε μια επανάσταση εθνική όσο και κοινωνική. Η φασιστική ανακάλυψη δεν είναι άλλη από αυτή: η μαρξιστική επανάσταση δεν χτυπιέται ούτε καταστρέφεται με αντεπαναστατικές μεθόδους, αλλά κάνοντας την ίδια την επανάσταση πιο τέλεια, εκτεταμένα και δίκαια. Θα μιλήσουμε τώρα εκτενώς και συγκεκριμένα για την Ισπανία, για την ισπανική μας περίπτωση, που είναι αυτή που μας αφορά και μας στενοχωρεί.

Ramiro Ledesma Ramos

Το Πολιτικό Μανιφέστο των JONS

(«Η κατάκτηση του Κράτους», ν. Ι, 14 - Μαρτίου -1931)

Μια συμπαγής ομάδα νεαρών Ισπανών ετοιμάζεται σήμερα να παρέμβει στην πολιτική δράση με έντονο και αποτελεσματικό τρόπο. Δεν επικαλούνται άλλους τίτλους γι' αυτό εκτός από αυτόν της ευγενούς και επίμονης ανησυχίας για τα ζωτικά ζητήματα που επηρεάζουν τη χώρα τους. Και, φυσικά, η εγγύηση ότι αντιπροσωπεύουν τη φωνή αυτών των καιρών και ότι η δική τους είναι μια πολιτική συμπεριφορά που γεννιέται μπροστά στις τρέχουσες δυσκολίες. Κανείς δεν θα μπορέσει να αποφύγει τη διαβεβαίωση ότι η Ισπανία διέρχεται σήμερα μια πολιτική, κοινωνική και οικονομική κρίση, τόσο βαθιά που απαιτεί να την αντιμετωπίσουμε και να την επιλύσουμε με το μέγιστο θάρρος. Ούτε η απαισιοδοξία ούτε οι υπεκφυγές μπορούν να γίνουν ανεκτές μπροστά της. Κάθε Ισπανός που δεν καταφέρνει να τοποθετηθεί με το δέον μεγαλείο μπροστά στα γεγονότα που πλησιάζουν, είναι υποχρεωμένος να αποσπαστεί από τις πρώτες γραμμές και να επιτρέψει να καταληφθούν από τις θαρραλέες και σταθερές φάλαγγες. Η πρώτη μεγάλη αγωνία που καταλαμβάνει κάθε Ισπανό που αναλαμβάνει δημόσια ευθύνη είναι να συνειδητοποιήσει πώς η Ισπανία -το Ισπανικό Κράτος και ο λαός- έζησε για σχεδόν τρεις αιώνες σε αέναη φυγή από τον εαυτό της, άπιστη στις πολύ περίεργες αξίες στις οποίες κατείχε, άπιστη στη συνειδητοποίησή τους και, ως εκ τούτου, σε μια αυτοκτονική αυτοπάρνηση, τέτοιας βαρύτητας, που την έθεσε στο χείλος της ιστορικής αποσύνθεσης.

Έχουμε χάσει έτσι τον παγκόσμιο παλμό. Έχουμε αποσυνδεθεί από τα καθολικά πεπρωμένα, χωρίς την ικανότητα ή το θάρρος να εξαλείψουμε τη φρικτή μυωπία που μέχρι τώρα κυριαρχούσε σε όλες τις προσπάθειες αναζωπύρωσης. Σήμερα βρισκόμαστε στην πιο ευνοϊκή κατάσταση που μπορεί να ονειρευτεί οποιοσδήποτε λαός. Και όπως σημειώνουμε ότι οι άντρες της συνηθισμένης πολιτικής -μοναρχικοί και ρεπουμπλικάνοι-, οι ομάδες που τους ακολουθούν και τα διασκορπισμένα στοιχεία που μέχρι τώρα έχουν παρέμβει στις καθοριστικές επεξεργασίες, δεν μπορούν να διαχωριστούν από τα μέτρια πλαίσια του παλιού Κράτους, Εκτός από αυτούς, μπροστά τους, πέρα από αυτούς, χωρίς την διαίρεση δεξιάς και αριστεράς, μακριά των παρασκηνίων, ξεκινάμε μια επαναστατική δράση υπέρ ενός κράτους ριζοσπαστικής καινοτομίας. Η πολιτική και κοινωνική κρίση στην Ισπανία έχει την αρχή της στην κρίση της ίδιας της αντίληψης πάνω στην οποία αρθρώνεται το σημερινό κράτος. Παντού καταρρέει η αποτελεσματικότητα του φιλελεύθερου αστικού κράτους, που επέβαλε στον κόσμο η Γαλλική επανάσταση του δέκατου όγδοου αιώνα, και οι λαοί παλεύουν σήμερα με τη μεγάλη δυσκολία να ανοίξουν δρόμο για ένα νέο κράτος, στο οποίο όλα τα πολύτιμα επιτεύγματά τους είναι δυνατά. Οδεύουμε προς την πολιτική δράση με τη συγκεκριμένη φιλοδοξία να προβάλουμε τις μορφές αυτού του νέου Κράτους στη χώρα. Και θα επιβληθεί. Ένα τέτοιο εγχείρημα απαιτεί, πάνω απ' όλα, την ικανότητα απεμπλοκής από αποτυχημένους μύθους. Και η θέληση να ενσωματώσουμε τους εαυτούς μας, ως μεγάλος λαός, στον διττό σκοπό που χαρακτηρίζει τα έθνη σήμερα: Από τη μια, τη συμβολή στο οικουμενικό πνεύμα της ισπανικής μας ιδιαιτερότητας, και από την άλλη, την κατάκτηση των τεχνικών πηγών, την κινητοποίηση των οικονομικών μέσων, της νίκης επί των υλικών συμφερόντων και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Οι κεντρικοί πυλώνες της δράσης μας θα είναι οι εξής:

Κρατική υπεροχή

Το νέο Κράτος θα είναι εποικοδομητικό, δημιουργικό. Θα υποκαταστήσει άτομα και ομάδες, και η τελική κυριαρχία θα κατοικεί σε αυτό και μόνο σε αυτό. Ο μόνος ερμηνευτής όλων όσων υπάρχουν ως καθολικών γνωρισμάτων σε έναν λαό είναι το Κράτος και μέσα σε αυτό επιτυγχάνουν αυτήν την πληρότητα. Αντιστοιχεί στην Πολιτεία, ομοίως, η συνειδητοποίηση όλων των αξιών πολιτικής, πολιτιστικής και οικονομικής φύσης που υπάρχουν σε αυτήν. Υπερασπιζόμαστε, λοιπόν, έναν πανκρατισμό, ένα Κράτος που πετυχαίνει όλες τις αποτελεσματικότητες. Η μορφή του νέου Κράτους πρέπει να γεννηθεί από αυτό και να είναι προϊόν του. Όταν σοβαρά και κεντρικά επιχειρούμε μια βαθιά ανατροπή του πολιτικού και κοινωνικού περιεχομένου του λαού μας, τα ερωτήματα που παραπέμπουν σε απλές μορφές δεν έχουν αρκετό εύρος για να μας ενδιαφέρουν. Όταν μιλάμε για την υπεροχή του κράτους, εννοείται ότι το κράτος είναι η ύψιστη πολιτική αξία και ότι το μεγαλύτερο έγκλημα κατά της ευγένειας θα είναι η αντιπαράθεση στο νέο κράτος. Λοιπόν, η ευγένεια -η αστική συνύπαρξη- είναι κάτι που η Πολιτεία και μόνο αυτή κάνει εφικτό. Τα πάντα, λοιπόν, για το Κράτος!!

Η εθνική επιβεβαίωση

Μπροστά στην εσωτερική αναστάτωση που βλέπουμε σήμερα, υψώνουμε τη σημαία της εθνικής ευθύνης. Αναλαμβάνουμε την ευθύνη για την Ιστορία της Ισπανίας, αποδεχόμενοι το πολύ ιδιόμορφο εθνικό υπόστρωμα του λαού μας, και πρόκειται να επιβεβαιώσουμε τον ισπανικό πολιτισμό με αυτοκρατορικές επιθυμίες. Ένας λαός δεν μπορεί να κάνει τίποτα χωρίς μια προηγούμενη και ριζική εξύψωση του εαυτού του ως ιστορική υπεροχή. Μακάρι όλοι οι Ισπανοί να γνωρίζουν ότι εάν μια γεωλογική καταστροφή καταστρέψει τη χερσόνησο ή ένας ξένος λαός μας υποβάλει σε σκλαβιά, οι θεμελιώδεις αξίες παύουν να πραγματοποιούνται στον κόσμο!

Περισσότερο από ποτέ η σημερινή ζωή είναι δύσκολη και πρέπει να επιστρέψουμε αναζητώντας θάρρος στα στοιχειώδη συναισθήματα που κρατούν το πνεύμα μας σε τεταμένη πληρότητα. Η εθνική και κοινωνική αίσθηση του λαού μας - οικουμενικού, καθολικού λαού - θα είναι η εξής: Ο κόσμος μας χρειάζεται και πρέπει να είμαστε στη θέση μας!

Η κολεγιακή εξύψωση

Είμαστε, ως επί το πλείστον, φοιτητές πανεπιστημίου. Το Πανεπιστήμιο είναι για εμάς ο ανώτατος φορέας -δημιουργός- πολιτιστικών και επιστημονικών αξιών. Οι λαοί χωρίς Πανεπιστήμιο παραμένουν στο περιθώριο ανώτερων επεξεργασιών. Χωρίς πολιτισμό δεν υπάρχει ένταση του πνεύματος, όπως χωρίς επιστήμη δεν υπάρχει τεχνική. Το πνευματικό μεγαλείο και η οικονομική υπεροχή είναι αδύνατες χωρίς ένα ερευνητικό και αντιγραφειοκρατικό Πανεπιστήμιο.

Περιφερειακή άρθρωση της Ισπανίας

Η πρώτη ισπανική πραγματικότητα δεν είναι η Μαδρίτη, αλλά οι επαρχίες. Η πιο ριζοσπαστική μας επιθυμία πρέπει να συνίσταται, λοιπόν, στη σύνδεση και την άρθρωση των ζωτικών πνοών των επαρχιών. Ανακαλύπτοντας τους μύθους τους και εκτοξεύοντάς τους στην κατάκτησή τους. Τοποθέτησή τους πριν από την πιο ευημερούσα διάστασή τους. Για το λόγο αυτό το νέο Κράτος θα δεχτεί ως απαραίτητη βάση για τη διάρθρωσή του την πλήρη αυτονομία των Δήμων. Υπάρχει η μεγάλη ισπανική παράδοση πόλεων, κωμοπόλεων και χωριών ως ζωντανών και γόνιμων οργανισμών. Δεν υπάρχει δυνατότητα οικονομικής επιτυχίας ή διοικητικής αποτελεσματικότητας χωρίς αυτή την αυτονομία στην οποία αναφερόμαστε. Οι αυτόνομοι Δήμοι μπορούν τότε να αρθρωθούν σε μεγάλες συνομοσπονδίες ή περιφέρειες, οριοθετημένες από ένα περιθώριο οικονομικών ή διοικητικών απαιτήσεων και, φυσικά, υπό την κυριαρχία του Κράτους, η οποία θα είναι πάντα, όπως αναφέραμε πριν, αδιαμφισβήτητη και απόλυτη. Για να αναζωογονηθεί η περιφερειακή αίσθηση της Ισπανίας, τίποτα καλύτερο από το να υποβάλλουμε τις περιφέρειες σε μια αναγέννηση που λαμβάνει χώρα υπό την προστασία της τρέχουσας και σταθερής πραγματικότητας.

Δομή της Συνδικαλιστικής οικονομίας

Οι δημιουργοί του φιλελεύθερου αστικού κράτους δεν μπορούσαν να υποψιαστούν τις οικονομικές διαδρομές που επρόκειτο να συμβούν στο μέλλον. Το πρώτο ξεκάθαρο όραμα του χαρακτήρα του βιομηχανικού και τεχνικού μας πολιτισμού αντιστοιχεί στον μαρξισμό. Θα πολεμήσουμε ενάντια στον περιορισμό του μαρξιστικού υλισμού και πρέπει να τον ξεπεράσουμε αλλά όχι χωρίς να του αναγνωρίσει τις τιμές ενός προδρόμου που πέθανε και εξαντλήθηκε στις πρώτες συγκρούσεις. Η βιομηχανική οικονομία των τελευταίων εκατό ετών έχει δημιουργήσει δυνάμεις και κοινωνικές αδικίες έναντι των οποίων το φιλελεύθερο κράτος τις άφησε ανυπεράσπιστες. Έτσι, το νέο Κράτος θα επιβάλει τη συνδικαλιστική δομή της οικονομίας, η οποία σώζει τη βιομηχανική αποτελεσματικότητα, αλλά καταστρέφει τις πάσης φύσεως «νοσηρές κυριαρχίες» που υπάρχουν σήμερα. Το νέο Κράτος δεν μπορεί να εγκαταλείψει την οικονομία του στα απλά σύμφωνα και συμβόλαια που οι οικονομικές δυνάμεις απελευθερώνουν μεταξύ τους. Η συσπείρωση των οικονομικών δυνάμεων θα είναι υποχρεωτική και πάντα σύμφωνα με τους υψηλούς στόχους της Πολιτείας. Το κράτος θα πειθαρχεί και θα εγγυάται την παραγωγή ανά πάσα στιγμή. Κάτι που ισοδυναμεί με σημαντική ενδυνάμωση της εργασίας. Υπάρχουν ακόμη περισσότερα που πρέπει να γίνουν υπέρ μιας αυθεντικής και γόνιμης ισπανικής οικονομίας, και αυτό είναι ότι το νέο κράτος θα στρέψει το ενδιαφέρον του στο τρομακτικό και τεράστιο αγροτικό πρόβλημα που υπάρχει σήμερα. Με απαλλοτρίωση των γαιοκτημόνων. Οι απαλλοτριωμένες εκτάσεις, αφού εθνικοποιηθούν, δεν θα πρέπει να διανεμηθούν, γιατί θα ισοδυναμούσε με την παλιά και καταστροφική φιλελεύθερη λύση, αλλά θα παραχωρηθούν στους ίδιους τους αγρότες, ώστε να μπορούν να τις καλλιεργήσουν μόνοι τους, με την παρέμβαση του αυτόνομου δημοτικού οργάνου, και με τάση για κοινοτική ή συνεταιριστική εκμετάλλευση.

Από την προηγούμενη σύντομη περίληψη συνοψίζουμε το δόγμα μας, στο οποίο θα είμαστε πιστοί μέχρι τέλους. Και είναι αυτό:

1. Όλη η εξουσία ανήκει στο Κράτος.
2. Υπάρχουν μόνο πολιτικές ελευθερίες στο Κράτος, όχι επί του Κράτους ή κατά του Κράτους.
3. Η μεγαλύτερη πολιτική αξία που εδρεύει στον άνθρωπο είναι η ικανότητά του για πολιτική συνύπαρξη στο Κράτος.
4. Η ριζική, θεωρητική και πρακτική υπέρβαση του μαρξισμού είναι επιτακτική ανάγκη της εποχής μας.
5. Αντιπαραβάλλουμε τις ιεραρχικές αξίες, την εθνική ιδέα και την οικονομική αποτελεσματικότητα ενάντια στο σοσιαλιστικό και το κομμουνιστικό κράτος.
6. Επιβεβαίωση των Ισπανικών αξιών.
7. Αυτοκρατορική διάχυση του πολιτισμού μας.
8. Αυθεντική επεξεργασία του Ισπανικού Πανεπιστημίου.
Στο Πανεπιστήμιο βρίσκεται η ιδεολογική υπεροχή που αποτελεί το απόλυτο μυστικό της επιστήμης και της τεχνολογίας. Και επίσης οι καλύτερες πολιτιστικές τάσεις. Πρέπει λοιπόν να αναδείξουμε το ιδανικό μας υπέρ του μεγάλου Πανεπιστημίου.
9. Εντατικοποίηση της μαζικής κουλτούρας, χρησιμοποιώντας τα πιο αποτελεσματικά μέσα.
10. Εξάλειψη περιφερειακών εστιών που δίνουν στις επιδιώξεις τους μια αίσθηση πολιτικής αυτονομίας. Οι μεγάλοι νομοί ή περιφερειακές Συνομοσπονδίες, λόγω πρωτοβουλίας των Δήμων, θα πρέπει να αξίζουν, αντιθέτως, όλη την προσοχή. Θα προωθήσουμε τη ζωτική και αυτόαρκη περιοχή.

- 11.Πλήρης και συνολική αυτονομία των Δήμων στις δικές τους παραδοσιακές λειτουργίες, που είναι αυτές της οικονομικής και διοικητικής φύσης.
- 12.Συνδικαλιστική διάρθρωση της οικονομίας. Αντικειμενική οικονομική πολιτική.
13. Εργασιακή ενδυνάμωση.
- 14η Απαλλοτρίωση ιδιοκτητών γης. Οι απαλλοτριωμένες εκτάσεις θα κρατικοποιηθούν και θα παραδοθούν στους Δήμους και τις αγροτικές συνδικαλιστικές οντότητες.
- 15.Κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική πειθαρχία.
- 16.Αγώνας ενάντια στον εγωκεντρικό πασιφισμό της Γενεύης. Επιβεβαίωση της Ισπανίας ως διεθνούς δύναμης.
- 17.Αποκλειστική επαναστατική δράση μέχρι την επίτευξη του θριάμβου του νέου κράτους στην Ισπανία. Μέθοδοι άμεσης δράσης απέναντι στο παλιό κράτος και τις παλιές κοινωνικές πολιτικές ομάδες του παλιού καθεστώτος.

Ο οργανισμός μας

Γεννιόμαστε με σκοπό την επαναστατική αποτελεσματικότητα. Γι' αυτό δεν αναζητούμε ψήφους, αλλά τολμηρές και θαρραλέες μειοψηφίες. Αναζητούμε νεανικές μαχητικές ομάδες, χωρίς δισταγμό μπροστά στο τουφέκι και την πειθαρχία του πολέμου. Πολιτικούς στρατιώτες που διαλύουν το αστικό και αναχρονιστικό πλαίσιο ενός ειρηνιστικού μιλιταρισμού. Θέλουμε τον πολιτικό με στρατιωτικό αίσθημα, ευθύνη και αγώνα. Η οργάνωσή μας θα δομηθεί με βάση συνδικαλιστικούς και πολιτικούς πυρήνες. Οι πρώτοι θα αποτελούνται από δέκα άτομα, που ανήκουν, όπως δηλώνει το όνομά τους, στο ίδιο σωματείο ή συνδικάτο. Το δεύτερο, από πέντε άτομα διαφόρων επαγγελμάτων. Και οι δύο θα είναι η κατώτερη μονάδα που έχει φωνή και δύναμη στο κόμμα. Για να μπείτε σε ένα πυρήνα θα πρέπει να είστε μεταξύ δεκαοκτώ και σαράντα πέντε ετών. Οι μεγαλύτεροι Ισπανοί δεν θα μπορέσουν να επέμβουν ενεργά στις φάλαγγες μας. Θα ξεκινήσει άμεσα η οργάνωση συνδικαλιστικών και πολιτικών πυρήνων σε όλη την Ισπανία, που θα αποτελέσουν τα πρωταρχικά στοιχεία της δράσης μας. Ο σύνδεσμος είναι το δόγμα που εκθέσαμε πριν, το οποίο πρέπει να γίνει αποδεκτό και κατανοητό με ακεραιότητα για να είναι μέρος της δύναμής μας. Θα θριαμβεύσουμε και είμαστε η ισπανική αλήθεια. Σήμερα ξεκινάμε την έκδοση της εφημερίδας μας, Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, που πρώτα θα είναι εβδομαδιαία και θα την κάνουμε καθημερινή το συντομότερο δυνατό.

**Ramiro
LEDESMA RAMOS**

**ESCRITOS POLITICOS
1931**

**LA CONQUISTA
DEL ESTADO**

Juan Antonio Llopart

«Ramiro Ledesma Ramos: Ένας Εθνικομπολσεβίκος;»

Το να μιλάς σήμερα για τον Εθνικό Συνδικαλισμό και για τον ιδρυτή του Ramiro Ledesma Ramos είναι τουλάχιστον δύσκολο. Αυτό οφείλεται ουσιαστικά στο γεγονός ότι σχεδόν τριάντα χρόνια μετά τον θάνατο του Φράνκο, επίσημοι ιστορικοί, τα μέσα ενημέρωσης και οι πιο μοχθηροί άνθρωποι - είτε στα δεξιά είτε στους αριστερούς - που δεν έχουν ιστορική αυστηρότητα, συνεχίζουν να συνδέουν εσφαλμένα, ψευδώς και σε ορισμένες περιπτώσεις σκόπιμα, τον Εθνικό Συνδικαλισμό με το καθεστώς Φράνκο. Από τις 19 Απριλίου 1937, με την έγκριση του Διατάγματος Ενοποίησης με το οποίο ο Φράνκο και ο Σεράνο Σούνερ δημιούργησαν αυτό το υβρίδιο που ονομάζεται "FET y de las JONS", το σύνθημα "για τον Θεό, την Ισπανία και την Εθνική της Επανάσταση" αντηχούσε στις ζωές των Ισπανών και παρόλο που σίγουρα υπήρχαν πολλά «για τον Θεό» και πολλά για τη «δική μας » Ισπανία, δεν υπήρχε τίποτα για Εθνοσυνδικαλιστική Επανάσταση. Ο ισπανικός λαός έζησε σχεδόν σαράντα χρόνια περιτριγυρισμένος από εθνοσυνδικαλιστικά σύνεργα, αλλά χωρίς την ουσία, το πνεύμα και την εθνοσυνδικαλιστική ιδεολογία. Όλα όσα παρουσιάζονταν ως τέτοια παραποιήθηκαν από στοιχεία του εκκολαπτόμενου καθεστώτος: τεχνοκράτες από το Opus Dei, μοναρχικοί και αντιδραστικοί δεξιοί, όλοι υποστηριζόμενοι από την Καθολική Εκκλησία και τον στρατό.

Εν τω μεταξύ, οι αυθεντικοί Εθνοσυνδικαλιστές καταδικάστηκαν σε σιωπή. Ο Manuel Hedilla, δεύτερος Εθνικός Αρχηγός της FE de las JONS, ο Ruiz Castillejos, de los Santos, Chamarro, καταδικάστηκαν σε θάνατο. Φελίξ Γκόμεζ και Άνχελ Αλκαζάρ ντε Βελάσκο, σε ισόβια κάθειρξη. Άλλοι, σε αρκετά χρόνια φυλάκιση...το έγκλημά τους: αντίθεση στο Ενωτικό Διάταγμα και παραχάραξη του Εθνικού Συνδικαλισμού.

Μερικοί Εθνικοί Ενωτικοί πίστευαν ότι μέσα από το καθεστώς του στρατηγού Φράνκο θα μπορούσαν να τον επηρεάσουν. Άλλοι, οι πιο αποφασιστικοί σε δράση και δέσμευση, επέλεξαν τον παράνομο αγώνα [1] και οι περισσότεροι αποδέχτηκαν την Ενοποίηση. Αυτή η τελευταία στάση ήταν κατανοητή σε μια οργάνωση που αυξήθηκε υπερβολικά από στοιχεία δεξιών και αντιδραστικών κομμάτων, που σκόπευαν να χρησιμοποιήσουν τον Εθνικό Συνδικαλισμό ως πολιτικό εφελτήριο, αλλά και να τον μετατρέψουν σε φύλαξη της σκυτάλης των συμφερόντων της αστικής τάξης. Αναμφίβολα, αν ο Ramiro Ledesma Ramos είχε γίνει κατανοητός όταν κατηγόρησε την FE de las JONS ότι ήταν συγκαταβατική προς τα δεξιά, εάν ο José Antonio είχε δεχτεί τις επικρίσεις του Ramiro και δεν είχε αργήσει να τις καταλάβει [2], η μοίρα του εθνικό-συνδικαλισμού σίγουρα θα ήταν άλλη. Και οι δύο δολοφονήθηκαν από την κυβέρνηση του Λαϊκού Μετώπου, αλλά και οι δύο δολοφονήθηκαν μέρα με τη μέρα, χρόνο με τον χρόνο από το καθεστώς του Φράνκο και μετά από αυτό, από όλους εκείνους που, με το μπλε πουκάμισό τους, με τα λουριά τους και τη λάμψη τους, έφτιαχναν το braggadocio, ένας εκφοβισμός από τη δεξιά η βάση της δράσης του, μια στάση που δεν πρέπει να ζήλευαν πριν από χρόνια άτομα όπως ο Dávila, ο Aznar ή ο Garcerañ στη Σαλαμάνκα.

Ραμίρο Λεντέσμα Ράμος, εθνικομπολσεβίκος;

Αν, όπως έχω επισημάνει σε προηγούμενες περιπτώσεις, ο εθνικομπολσεβικισμός είναι η αρμονική ένωση μεταξύ των πιο ριζοσπαστικών αντιλήψεων για το εθνικό και το κοινωνικό, μπορούμε προφανώς να πούμε ότι ο Ramiro Ledesma Ramos ήταν εθνικο-μπολσεβίκος. «Εδώ είναι αυτοί οι δύο μοχλοί: ο ένας, η εθνική ιδέα, η Πατρίδα ως ιστορικό εγχείρημα και ως εγγύηση της ιστορικής ύπαρξης όλων των Ισπανών. Ο άλλος, η κοινωνική ιδέα, η σοσιαλιστική οικονομία, ως εγγύηση ψωμιού και οικονομικής προκοπής για όλους, για το λαό» [3] θα διαβεβαιώσει με σιγουριά ο Ραμίρο.

Από την αρχή, ο Ramiro και η Juntas de Ofensiva Nacional-Sindicalista (J.O.N.S.) φιλοδοξούσαν να προσελκύσουν εργάτες στην εθνική υπόθεση, και είναι γεγονός ότι οι Jonsistas ήθελαν να «προικιστούν με μια ευρεία προλεταριακή βάση». Αυτή η ανησυχία ήταν μια πιστή αντανάκλαση της κοινωνικής τους καταγωγής: προλετάριοι, αγρότες και ριζοσπάστες διανοούμενοι, με επαναστατική ώθηση απέναντι στην αστική τάξη πραγμάτων. Ένας από τους συνεχείς φόβους του Ramiro, μια από τις πιο οδυνηρές ανησυχίες του, ήταν ότι ο Jonsism θα συγχέονταν «με ένα επιπόλαιο και μάταιο έργο κυρίων». Με το JONS, η Ισπανία γεννήθηκε, σύμφωνα με τα λόγια του Ramiro, «ένα πολιτικό κίνημα, με βαθιές εθνικές ρίζες και μεγάλες κοινωνικές προοπτικές, αυθεντικά σοσιαλιστικό» [4]. Ο Ραμίρο είναι πολύ ξεκάθαρος για τον ρόλο των δικαιωμάτων και δεν διστάζει να τα κατηγορήσει ως ένα από τα μεγαλύτερα κακά που πλήττουν τον λαό του, την ίδια στιγμή δεν διστάζει ούτε να καταγγείλει τον πατριωτισμό της οπερέτας. Για πολύ καιρό επιμένει σε σχέση με τον δεξιό «πατριωτισμό», πάνω απ' όλα αυτών των δυνάμεων άμεσα κληρικαλιστικών και συνδεδεμένων με τα θησαυροφυλάκια που μέχρι τώρα κυβερνούσε, επώαζε και καθοδηγούσε την δεξιά παράταξη» [5].

Στο Ραμίρο, η μοίρα της κοινότητας συνδέεται πάντα με μια δίκαιη κατανομή του πλούτου, «Η υποταγή του πλούτου στην εθνική δύναμη, δηλαδή στη δύναμη της Ισπανίας και στην ευημερία του λαού» [6]. Οι Jonsistas είχαν πάντα ξεκάθαρα κοινωνικά και οικονομικά συνθήματα: «Μαζί μας, λοιπόν, οι εργάτες! Να κρατικοποιηθεί η παρασιτική τραπεζική οικονομία! να εθνικοποιηθούν οι μεταφορές! να αποτραπεί η δράση της κερδοσκοπικής πειρατείας και να εξοντωθούν οι μεγάλοι συσσωρευτές προϊόντων»[7].

Ο εθνικοσυνδικαλισμός των Jonsista ήταν πολύ ξεκάθαρος σχετικά με το ποιες πρέπει να είναι οι βασικές φιλοδοξίες της συλλογικότητας: «Οι JONS ζητούν και θέλουν την εθνικοποίηση των μεταφορών, ως ξεχωριστή δημόσια υπηρεσία· τον έλεγχο των οικονομικών κερδών της υψηλής τραπεζικής δραστηριότητας, δημοκρατικής εγγύησης της λαϊκής οικονομίας οι τόκοι που παράγονται από τα χρήματα που χρησιμοποιούνται σε αγροκτήματα εθνικής ωφέλειας, ο εκδημοκρατισμός της πίστης προς όφελος των συνδικάτων, κοινοτικές ομάδες σε όλες τις βιομηχανίες, κατάργηση της καταναγκαστικής ανεργίας, καθιστώντας την εργασία δικαίωμα όλων των Ισπανών, ως εγγύηση κατά της πείνας και της φτώχειας, ισότητα έναντι του κράτους όλων των στοιχείων που παρεμβαίνουν στην παραγωγή (κεφάλαιο, εργασία και τεχνικοί) και αυστηρή δικαιοσύνη στα όργανα που είναι αρμόδια για την πειθαρχία της εθνικής οικονομίας, κατάργηση καταχρηστικών προνομίων και καθιέρωση ιεραρχίας του κράτους που συγκροτείται και τροφοδοτείται από όλες τις ισπανικές τάξεις» [8]. Τέτοια, λοιπόν, ήταν τα συνθήματα των JONS. Μπορεί κανείς να αμφισβητήσει την εκφραστικότητα και το λαϊκό και επαναστατικό του πνεύμα;

Ο Ραμίρο, όπως και άλλοι εθνικομπολσεβίκοι στοχαστές της εποχής, δεν δίστασε να ασκήσει κριτική στον φασισμό όταν αυτός στρίβει προς τα δεξιά.

Λέει γι' αυτό σχετικά με το καθεστώς στην Ισπανία: «...στην πραγματικότητα, συνέτριψε τους πολιτικούς θεσμούς της αστικής τάξης και προίκισε τους προλετάριους με μια νέα ηθική και πολιτική αισιοδοξία...αλλά επίσης συνέτριψε ή και αποδυνάμωσε τα μεγάλα φρούρια του χρηματιστικού κεφαλαίου, τους ανώτερους αστούς και βιομηχάνους καθώς και γαιοκτήμονες προς όφελος της γενικής οικονομίας ολόκληρου του λαού; και επιπλέον, καθιστά ουσιαστικά δυνατή την εξάλειψη του καπιταλιστικού συστήματος και στηρίζει το καθεστώς του όλο και περισσότερο κάθε μέρα στα οικονομικά συμφέροντα των μεγάλων μαζών»; 9].

Αναμφίβολα με τέτοιες δηλώσεις είναι κατανοητό και λογικό ότι ο Ραμίρο φιμώθηκε και περιθωριοποιήθηκε από το καθεστώς του Φράνκο, αφού όπως όλοι γνωρίζουν, ο τελευταίος βασίστηκε σε αυτά τα μεγάλα οχυρά του χρηματοοικονομικού κεφαλαίου που αναφέρει ο Ραμίρο για να εδραιωθεί στην εξουσία.

Για τον Ramiro και τον JONS του, οι φασισμοί της οπερέτας ήταν εντελώς κατακριτέοι, «ομάδες χωρίς βαθιά διάσταση, τεχνητές, που εισάγουν το φασιστικό φαινόμενο όπως κάποιος εισάγει οποιοδήποτε είδος μόδας» [10]. Τονίζει ξανά σχετικά με αυτά τα φασιστικά σε εισαγωγικά κινήματα όταν δηλώνει ότι: «Υπάρχει ο Μόσλι με τα πουκάμισά του, το φασιστικό κόμμα και τα μουσολινικά όνειρά του όπως εδώ ο Πρίμο ντε Ριβέρα, με μια άλλη ομάδα της ίδιας φύσης... ένας αρχηγός, ένας αριστοκρατικός Ντούτσε, εκατομμυριούχος, που ξοδεύει τους πόρους του για την οργάνωση του Κόμματος. Έτσι ο Μόσλεϋ, ο Άγγλος, που είναι σερ, πολυεκατομμυριούχος και εξωφρενικός. Έτσι ο Πρίμο ντε Ριβέρα, ο Ισπανός, που είναι ο Μαρκήσιος ντε Εστέλα, εκατομμυριούχος και έξτρα σικάτος. Λοιπόν ο Στάρεμπεργκ, ο Αυστριακός, που είναι πρίγκιπας, εκατομμυριούχος και όλα τα άλλα. Όλοι είναι μαλθακοί, βαμβακεροί με καλή φόρμα, που φιλοδοξούν να εφαρμόσουν ένα λεγόμενο Κορπορατιστικό Κράτος... Χαρακτηρίζονται επίσης από την τάση τους, που είναι διαβόητη, ότι αγνοούν κάθε λαϊκή αγωνία επειδή επωάζονται σε προνομιακά κοινωνικά περιβάλλοντα και συνδέονται με όλες τις αντιδραστικές κοινωνικές μορφές» [11].

Ο Ραμίρο αποκτά επίσης μια επαναστατική δέσμευση για την ισπανική ύπαιθρο. Τα λόγια του είναι διαλεκτικές σφαίρες ενάντια στον αγροτικό καπιταλισμό: "Ισπανοί αγρότες: η γη είναι το έθνος. Ο αγρότης που την καλλιεργεί έχει δικαίωμα να τη χρησιμοποιεί. Οι φεουδαρχικές ορδές αγρότες! Εκατόν σαράντα επτά μεγάλοι γαιοκτήμονες κατέχουν περισσότερα από ένα εκατομμύριο εκτάρια της γης στα χέρια τους! Όλη η γη είναι δική σας. Απαιτήσετε την κρατικοποίησή της!». [12]. Αυτοί οι ισχυρισμοί θα τρομάζουν τα δεξιά και ακροδεξιά μυαλά της δεξιάς και της ακροδεξιάς. Πολλές από αυτές τις προτάσεις έχουν ξεχαστεί τελείως από τα παραδοσιακά κόμματα της αριστεράς, και μάλιστα εγκαταλείφθηκαν από τους πιο ριζοσπαστικούς αριστερούς. "Ζήτω ο νέος κόσμος! Ζήτω η Ισπανία που θα φτιάξουμε!". Τέτοια ήταν τα συνθήματα και οι κραυγές των Jonsista. Δεν υπήρχαν αμφιβολίες για νέες εξαγγελίες, κραυγές ελπίδας, αλλά κυρίως κραυγές επανάστασης. Ναι, της επανάστασης, γιατί ήταν άνθρωποι που είχαν βαρεθεί από έναν κόσμο σάπιο, γεμάτο αδικίες, εκμεταλλεζόμενους και εκμεταλλευτές, πλούσιους πλουσιότερους και φτωχούς φτωχότερους. Υπήρχε μια επιβλητική, λαϊκή και επαναστατική ανάγκη: να ανατρέψουμε την αστική τάξη. Και σε αυτό το έργο οι JONS πάλεψαν. Ο Ραμίρο ήξερε πώς να ξεσηκώσει αυτό το πνεύμα στους συντρόφους του, που κατάλαβαν την ανάγκη να αποστασιοποιηθούν από την αστική χυδαιότητα, να αποφύγουν κάθε τι παλιό και ξεπερασμένο. Έτσι, το πρώτο καθήκον του εθνικοσυνδικαλισμού «ήταν να συνδέσει αυτά τα δύο ξεχωριστά συστατικά: το εθνικό και το κοινωνικό, την Πατρίδα και την Εργασία. Ήταν το έργο αντανάκλαστικών και προσεκτικών τακτικών των ιδρυτών, αν όχι η άμεση συνέπεια της βαθιάς ζωής και της ζωής και της εργασίας, βαθιά η ιστορία της εποχής μας» [13]. Αυτά τα λόγια του Pedro Laín Entralgo μας φέρνουν πιο κοντά στην φιλοδοξία της συνθέσεως του κοινωνικού και του εθνικού.

Οι εθνικομπολσεβίκοι προτιμούσαν μια συμμαχία ή προσέγγιση με τη Σοβιετική Ρωσία παρά με δυτικές δημοκρατίες όπως η Μεγάλη Βρετανία, γεγονός που τους διαφοροποιούσε σαφώς από τα σχέδια του Χίτλερ... Και σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να στραφούμε ξανά στον Pedro Laín I όταν δηλώνει: "Όπως έχει παρατηρήσει έντονα ο Ramiro Ledesma, ο σοβιετικός κομμουνισμός γίνεται όλο και περισσότερο εθνικοκομμουνισμός. Ο Στάλιν μετατρέπει την προλεταριακή παγκόσμια επανάσταση του Λένιν σε ρωσική εθνική επανάσταση" [14]. Αυτά τα λόγια μπορεί να φαίνονται υπερβολικά, αλλά ο Ραμίρο κάνει πολλές φορές παρόμοιες δηλώσεις: «Η Ρωσία, με το εθνικοκομμουνιστικό της καθεστώς, με πολεμικά ήθη, υπεροπλισμένη, εν μέσω ενός πειράματος γιγαντιαίων κοινωνικών ανατροπών, δεν είναι πλέον, από την στην αρχή, η επαναστατική χώρα που συνωμοτεί καθημερινά για την παγκόσμια επανάσταση»[15]. Ή όταν λέει: "είναι η ηχηρή αποτελεσματικότητα του Σοβιετικού Κράτους, που προσφέρει στον ρωσικό λαό, με καταναγκαστικό και αδιαμφισβήτητο τρόπο, τη δυνατότητα να υιοθετήσει μια εθνική πειθαρχία. Σήμερα ο Στάλιν εξασφαλίζει το οικονομικό του σχέδιο με τη ρωσική εθνικιστική μανία".[16]. Είναι ξεκάθαρο ότι ο Ραμίρο δεν ήταν καθόλου κομμουνιστής και μας εξηγεί τον λόγο: «Αντιμετωπίζοντας τον κομμουνισμό, με το φορτίο λόγων και αποτελεσματικότητων του, βάλαμε μια εθνική ιδέα, την οποία δεν αποδέχεται και που αντιπροσωπεύει για εμάς την προέλευση κάθε ανθρώπινης πρωτοβουλίας με ευγενή χαρακτήρα. Αυτή η εθνική ιδέα διαποτίζει έναν πολιτισμό και τις ιστορικές αξίες που αναγνωρίζουμε ως την υψηλότερη κληρονομιά μας» [17].

Ramiro, Φάλαγγα και διάσπαση

Στις 13 Φεβρουαρίου 1934, υπογράφηκε η συμφωνία συγχώνευσης μεταξύ της JONS του Ramiro και της FE του José Antonio.

Αυτή η ένωση γεννήθηκε με έντονες αποκλίσεις μεταξύ των ίδιων των Jonsistas. Στους κόλπους της συνυπήρχαν δύο θέσεις, αυτή της αντίθεσης στην εν λόγω ένωση λόγω φόβου και δυσπιστίας προς τους Φαλαγγιστές, θεωρώντας τους υπερβολικά δεξιούς και αυτή της αποδοχής της συμφωνίας με τους Φαλαγγιστές, πιστεύοντας ότι και οι δύο οργανώσεις θα ενισχυθούν και θα πλουτίσουν. Η θριαμβευτική επιλογή ήταν η δεύτερη. Αμέσως αφού έμαθε για την απόφαση του Συμβουλίου Jonsista, ο Γαλικιανός ηγέτης του, ο πρώην κομμουνιστής Santiago Montero Díaz, έστειλε επιστολή στον Ramiro απορρίπτοντας την οργάνωση.

Έτσι, έγινε μια συγχώνευση που χαρακτηρίστηκε από διαφωνίες. Στην πραγματικότητα, κανείς δεν θα μπορεί να αρνηθεί ότι μέσα στη FE υπήρχαν ισχυροί δεξιοί πυρήνες με σχετική δύναμη μέσα στο κίνημα. Ωστόσο, είναι επίσης αλήθεια ότι μέσα στη FE υπήρχαν επίσης απροθυμίες για τη συγχώνευση, γιατί ας μην ξεχνάμε ότι μοναρχικοί, δεξιοί, αυθεντικοί επαναστάτες και κάποιοι μελλοντικοί καρλιστές αγωνιστές συνυπήρχαν μέσα σε αυτήν. Κύριο μέλημα των Φαλαγγιστών ήταν το ισχυρό κοινωνικό βάρος που επέβαλαν οι Jonsista, ιδιαίτερα ο οικονομικός ριζοσπαστισμός τους. Φοβήθηκαν την προλεταριοποίηση της FE. Αξίζει να θυμηθούμε εδώ ότι ένα από τα σημεία συγχώνευσης μεταξύ των JONS και των Falange Española επεσήμανε τα εξής: «Θεωρείται απαραίτητο το νέο Κίνημα να επιμένει να αποτελεί μια πολιτική προσωπικότητα που δεν επιδέχεται σύγχυση με δεξιές ομάδες». [18]. Στις 16 Φεβρουαρίου κυκλοφόρησε το πρώτο τεύχος του La Patria Libre. Ο Ramiro, μαζί με άλλους πρώην Jonsista, είχαν χωρίσει από την Falange Española. Με αυτή τη νέα δημοσίευση σκόπευαν να συνεχίσουν τον πολιτικό αγώνα από το αντιαστικό και επαναστατικό Εθνοσυνδικαλιστικό πρίσμα του πρώιμου JONS. Οι υπερασπιστές της «Χοσέ-Αντωνιανής αλήθειας» δεν αμφέβαλλαν, ούτε αμφιβάλλουν για την απαξίωση του Ραμίρο, για το ότι τον θάβουν στην πιο λανθασμένη κριτική. Κατηγορήθηκε ότι ήταν ζηλιάρης, γελοιοποιήθηκε από τον ίδιο τον Χοσέ Αντόνιο σχετικά με ορισμένους «επαναστατικούς» σε υπαινιγμό της εκφώνησης του γράμματος «r» από τον Ραμίρο. Στα περισσότερα βιβλία για τον Εθνικό Συνδικαλισμό που γράφτηκαν από Φαλαγγιστές, ο Ραμίρο θεωρείται δευτερεύων συγγραφέας του Εθνικού Συνδικαλισμού, του οποίου το ίχνος χάνεται μετά τη διάσπαση - για την εκδίωξη των Φαλαγγιστών. Κάπως έτσι βρίσκουμε δηλώσεις όπως αυτή του Φρανσίσκο Μπράβο: «Ο Ραμίρο δεν ήξερε πώς να συμπεριφέρεται με επαρκή ευπρέπεια».

Ο Φρανκικός Ximénez de Sandoval επισημαίνει: «Ο Ledesma είχε τη λανθασμένη αντίληψη να πίστευε ότι ο τύπος του προλεταριακού ηγέτη ήταν απαραίτητος για μια Εθνική Επανάσταση..., να κατέχει τη δημιουργική υπερηφάνεια» [19]. Ωστόσο, αν υπάρχει κάποιος που αξίζει ένα ξεχωριστό σχόλιο, αυτός είναι ο Raimundo Fernández Cuesta, ένας από τους κύριους υπαίτιους της δεξιάς στροφής της Φάλαγγας αυτά τα χρόνια, ο κύριος λακές της Φρανκικής Φάλαγγας και αυτός που ένωσε τη Φάλαγγα με η πιο αντιδραστική ακροδεξιά κατά τη διάρκεια της μετάβασης. Αυτός ο τύπος γράφει σε μια κλειστή επιστολή στις 9 Φεβρουαρίου 1942 τα εξής: "Το επεισόδιο της απέλασης του Ramiro έχει την αρχή του στον προσωπικό φθόνο που ένιωθε για τον José Antonio, γεννημένο ίσως από διαφορές στην καταγωγή, το περιβάλλον και την εκπαίδευση. Η φάλαγγα της τάξης, ο αγώνας, ο οποίος στην Ισπανία απείλησε όλες τις δραστηριότητες. Αυτό, μαζί με τη δύσκολη οικονομική κατάσταση του Ραμίρο, τον έκανε κατάλληλο να γίνει όργανο των δεξιών κομμάτων, που ήθελαν να σπείρουν στάχτη στις τάξεις μας» [20]. Εν ολίγοις, για αυτό που ήταν ο τρίτος Εθνικός Αρχηγός του Ισπανικού Ιδεώδους, ο Ραμίρο, ο ιδρυτής και ο κύριος θεωρητικός του Εθνικού Συνδικαλισμού, δεν ήταν παρά ένας ζηλιάρης και φτωχός άντρας που αγοράστηκε από το δικαίωμα να προκαλέσει την κατάρρευση του Φαλαγγιστικού κινήματος. Υπάρχουν πολλές απόψεις σχετικά με τη διάσπαση του Ramiro, αλλά ίσως θα ήταν πιο σωστό να διαβάσουμε τι είπε ο ίδιος ο Ramiro για τη διάσπαση: «Όποιος πιστεύει ότι η ρήξη μας με την Falange Española υπάκουσε σε μια απλή ιδιοτροπία και ότι δεν είχε βαθιές διαστάσεις, πάσχει από μια ακραία τύφλωση. Εμείς, οι Jonsistas, παρατηρήσαμε τους προαναφερθέντες περιορισμούς, είδαμε καθαρά ότι είχε έρθει η ώρα για ριζικές αλλαγές στον προσανατολισμό, την τακτική και την ηγεσία και, καθώς τίποτα από αυτά δεν μπορούσε να επιτευχθεί εκεί, δώσαμε στους JONS ξανά ζωή». [21].

Για ένα διάστημα, οι λεκτικές και ακόμη και σωματικές αντιπαράθεσεις μεταξύ ορισμένων νταήδων της FE και των οπαδών του Jonsista του Ramiro ήταν συνεχείς. «Δεν υπάρχει μέρα που ένας από τους ηγέτες του JONS να μην προκληθεί στους δρόμους από έναν από τους δέκα ή δώδεκα έμμισθους ρουφιάνους που έχει στη διάθεσή του ο Primo de Rivera», «οι επιθέσεις που εξαπέλυσαν οι ηγέτες των Φαλαγγιστών εναντίον του JONS είναι των δικών τους, είπαμε και επαναλάβαμε, των ρουφιανικών όντων, των υπολειμματικών όντων, που ζουν μακριά από κάθε ηθική φερεγγυότητα και κάθε καθαρό σκοπό» [22]. Ο ίδιος ο Francisco Bravo αναγνωρίζει στο βιβλίο του "José Antonio. Ο Άνθρωπος . Ο Αρχηγός. Ο Σύντροφος , σελ.83", ότι η πώληση και η διανομή του La Patria Libre κυνηγήθηκε από τους Φαλαγγιστές, ενώ αναφέρει ότι "Ο Χοσέ Αντόνιο απέφυγε κάποιες εκδηλώσεις του λαού μας, από φόβο πως ο ιδρυτής του JONS, τον πυροβολούσε». Κρίμα που ο Μπράβο δεν μας λέει ποιος από τους «δικούς» του ήθελε να δολοφονήσει τον αρχηγό των Τζονσίστα. Ο Ramiro δεν θέλησε ποτέ να απαντήσει στις επιθέσεις των Φαλαγγιστών και όποτε αναγκαζόταν να το κάνει, το έκανε από τις σελίδες του La Patria Libre. Το σίγουρο είναι ότι ο Ramiro, μαζί με τον Onésimo Redondo, ο Manuel Mateo και ο Álvarez de Sotomayor συναντήθηκαν στην καφετέρια Fuyma για να σχολιάσουν την κατάσταση στη FE de las JONS. Σε αυτή τη συνάντηση τόσο ο Onésimo όσο και ο Mateo επεσήμαναν την ανάγκη να γίνει κάτι, καθώς η κατάσταση ήταν στενάχωρη. Σύμφωνα με τον Martínez de Bedoya «Ο Χοσέ Αντόνιο ήταν περιτριγυρισμένος από αστούς, που κατείχαν θέσεις, πρόσεχαν τα κέρδη τους και είχαν ακόμη και σταθερούς μισθούς». Η απόφαση των τεσσάρων συγκεντρωμένων ήταν να χωρίσουν από την Falange Española και να αναδιοργανώσουν τους JONS.

Για αυτό, ο Ματέο διαβεβαίωσε την αποφασιστική υποστήριξη των CONS (Central Operária Nacional-Sindicalista), η οποία, μαζί με την προσχώρηση της ισχυρότερης αντιπροσωπείας, αυτή του Valladolid του de Onésimo Redondo, έδωσαν μια ορισμένη εγγύηση επιτυχίας. Η αλήθεια είναι ότι μόλις πείστηκε ο Ramiro, που ήταν ο πιο επιφυλακτικός από τους τέσσερις σχετικά με τον χωρισμό, μόνο ο Álvarez de Sotomayor κατέληξε να υποστηρίξει αυτό που αποφασίστηκε εκεί. Ο Ματέο αρνήθηκε και προτάθηκε (ως επιβράβευση ;) από τον José Antonio σαν επικεφαλής του CONS. Ο Onésimo Redondo αποφάσισε την τελευταία στιγμή να παραμείνει υπό τις εντολές του José Antonio, ξεχνώντας τι είχε συμφωνήσει με τον Ramiro. Ήταν αυτή μια στρατηγική των Φαλαγγιστών για να χωρίσουν τον Ραμίρο και τους στενότερους συνεργάτες του από την οργάνωση; Ελάχιστοι ήταν αυτοί που ακολούθησαν τον Ramiro - Martínez de Bedoya, Gutiérrez Palma, Poblador, ενώθηκαν ξανά στον αγώνα του Montero Díaz. Αλλά αυτό που πραγματικά είχε σημασία ήταν ότι η σημαία του επαναστατικού εθνικοσυνδικαλισμού υψώθηκε ξανά. Ο Ραμίρο συνέχισε την πολιτική του δραστηριότητα και ούτε οι επιθέσεις στους μαχητές του από τους Φαλαγγιστές, ούτε η επίθεση στην κοινωνική του θέση στο Calle Amanuel στη Μαδρίτη από μαφιόζους κατ' εντολή του Aznar και του Valcárcel, ούτε οι συνεχείς αποκλεισμοί δεν επηρέασαν αυτόν και τους συντρόφους του. Είναι επίσης απαραίτητο να επισημάνουμε ότι ο Ραμίρο δεν έχαιρε ποτέ της εκτίμησης από τους οπαδούς του Χοσέ Αντόνιο, και γνωρίζουμε ότι αυτός ο ισχυρισμός θα εξοργίσει τους "καθαρούς" της Φάλαγγας. Το σίγουρο όμως είναι ότι χωρίς τον Ραμίρο δεν θα υπήρχε ο Εθνικοσυνδικαλισμός και αυτή είναι η αλήθεια. Ο Χοσέ Αντόνιο βοήθησε να διαμορφωθεί ο Εθνικοσυνδικαλισμός - ουσιαστικά κατά τους τελευταίους μήνες του 1935 και έως ότου θανατώθηκε η ζωή του στις 20 Νοεμβρίου 1936, αλλά χωρίς το μαχητικό πνεύμα και τις βάσεις του Ραμίρο, η Φάλαγγα δεν θα ήταν παρά μια χυδαία ακροδεξιά οργάνωση.

Δεν θα ήταν δίκαιο να μην δεχθούμε την κριτική στον Ραμίρο, γιατί είναι αναμφισβήτητο ότι όπως όλοι, έκανε λάθη μερικές φορές. Ωστόσο, όταν αυτές οι επικρίσεις είναι μεροληπτικές ή όταν αυτές οι επιθέσεις εναντίον του καταδεικνύουν μόνο μια βαθιά άγνοια των ιδεών του, είναι όχι μόνο λυπηρό, αλλά και καταδικαστέο. Έτσι, στο περιοδικό *Sindicalismo*, στο οποίο συνεργάστηκε, μεταξύ άλλων, ο Sigfredo Hillers de Luque, στο κεφάλαιο «*Conversas da Baleia Alegre*» δημοσιεύει μια ενότητα με τίτλο «Ο συνδικαλισμός του Ramiro Ledesma Ramos» - αυτό το άρθρο εμφανίζεται να αναπαράγεται 28 χρόνια αργότερα, χωρίς κανένα είδος σχολίου ή διόρθωσης στον αριθμό 22, που αντιστοιχεί στους μήνες Μάιο-Ιούλιο 1992, του περιοδικού *Não Importa*, οργάνου της *Falange Española Independente*, οπότε πιστεύω ότι εγκρίνουν όσα εκφράζονται εκεί - στα οποία αναφέρονται τα εξής: «Ο Εθνικισμός του Ραμίρο Λεντέςμα και του Χοσέ Αντόνιο από το 1935, έχουν ελάχιστη ή καθόλου σχέση μεταξύ τους...ο χωρισμός του Ραμίρο από την Φάλαγγα, ανεξάρτητα από τα προσωπικά προβλήματα (που στην πραγματικότητα υπήρχαν) και τα οποία μπορούν να εξηγηθούν, αναμφίβολα οφείλονταν στο γεγονός πως ο Χοσέ Αντόνιο και ο Ραμίρο, μιλώντας ακόμα με τα ίδια λόγια, ήθελαν διαφορετικά πράγματα... Αντιμετωπίζοντας την προοδευτική φασιστική ριζοσπαστικοποίηση του Ραμίρο, υπάρχει η προοδευτική συνδικαλιστική ριζοσπαστικοποίηση του Χοσέ Αντόνιο». Είναι προφανώς μια φαλαγγιστική άποψη, αλλά στερούμενη κάθε αξιοπιστίας σε σχέση με τον προοδευτικό φασισμό του Ramiro, ο αρθρογράφος συνεχίζει: «Αυτοί (οι Jonsistas), τόσο αυτός (ο Ramiro) όσο και οι σύντροφοί του, δεν σκόπευαν να οργανώσουν τον φασισμό. Αυτό που ήταν ο φασισμός στον παλιό JONS, τον υιοθετεί ο Primo de Rivera, πάνω απ' όλα στην τελευταία του προπαγάνδα. Όσοι καταλαβαίνουν ότι η αποστολή του είναι άλλη».

Ο Ραμίρο και οι Ενωτικοί της CNT

Στα γραπτά του Ramiro υπάρχουν συνεχή σχόλια και ευνοϊκές δηλώσεις σε σχέση με ορισμένους τομείς της CNT. Έτσι, στο νούμερο 14 της La Conquista del Estado, υπάρχει μια ολόκληρη σελίδα αφιερωμένη στο Έκτακτο Συνέδριο της CNT και στην οποία ο Ramiro δηλώνει: «Πρέπει να είμαστε μαζί με τη CNT σε αυτές τις στιγμές άμεσης συνδικαλιστικής μάχης, σε αυτές τις στιγμές της ζύγισης των κοινωνικών δυνάμεων, εκπληρώνουμε το καθήκον μας ως τεχνίτες της συνείδησης και του επόμενου και γνήσιου πολιτισμού της Ισπανίας».

Στο τεύχος II αυτής της έκδοσης, εμφανίζεται επίσης ένας διάλογος μεταξύ του Ramiro και του Álvarez de Sotomayor, μέλους της CNT τότε, στον οποίο ο ηγέτης Jonsista δηλώνει: «Τα ενιαία συνδικάτα - CNT - κινητοποιούν τις εργατικές δυνάμεις των πιο γενναίων, είναι ο πιο υπέροχος επαναστατικός χαρακτήρας του Σορελιανού λαού με αντειρηνική και πολεμική ανατροφή... όταν έρθει η ώρα να εγείρουμε ριζικές διαφορές, θα τις εκτιμήσουμε, αλλά στο μεταξύ, τους θεωρούμε συντρόφους και σε πολλές περιπτώσεις θα πυροβολούμε μαζί τους, στην λαχτάρα για καταστροφή και θάνατο ενάντια στην αστική μετριότητα και ωχρότητα».

Εντός της CNT, δεν έλειψαν οι διαφωνίες και οι διασπάσεις, που προκλήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τις διαφορές μεταξύ των επαναστατών συνδικαλιστών και των ελευθεριακών κομμουνιστών της FAI, οι οποίες κατέστησαν δυνατές περισσότερες επαφές και συναντήσεις με στοιχεία του Συνδικαλιστικού Κόμματος του Άνχελ Πεστάνα και με τοπικές ομάδες της CNT. Ο Ramiro κάνει μια πρόσκληση από τις σελίδες του αριθμού 3 της La Patria Libre προς «την ομάδα αντιφρονούντων της CNT, σε ηλικία 30 ετών, στο Συνδικαλιστικό Κόμμα που προεδρεύει του Ángel Pestaña. Σε διάφορους μαρξιστικούς κύκλους που έχουν πάρει το μάθημα του Οκτωβρίου, στον Joaquín Maurín και στους συντρόφους του στο μπλοκ των Εργατών και των Αγροτών», στους οποίους λέει: «Σπάστε όλους τους δεσμούς με διεθνιστικές ψευδαισθήσεις, με αστικές φιλελεύθερες ψευδαισθήσεις, με την κοινοβουλευτική ελευθερία και τραπεζίτες. Γιατί όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι διεθνιστές, επειδή τα χρήματά τους και οι επιχειρήσεις τους είναι. Είναι φιλελεύθεροι, επειδή η ελευθερία τους επιτρέπει να οικοδομήσουν φεουδαρχικά τις μεγάλες τους δυνάμεις ενάντια στο Εθνικό Λαϊκό Κράτος. Είναι κοινοβουλευτικοί επειδή οι εκλογικοί μηχανισμοί είναι μια μαλακή υπόθεση για τους μεγάλους εκλογικούς πόρους που διαθέτουν: ο Τύπος, το ραδιόφωνο, τα συλλαλητήρια και η ακριβή διαφήμιση» [24].

Ήταν ένα κάλεσμα από το Ενωμένο Μέτωπο Ενάντια στο Σύστημα και πολλοί ηγέτες και μαχητές της βάσης από τη CNT και ακροαριστερά κόμματα ήρθαν σε αυτό, συμπεριλαμβανομένων των Guillen Salaya, Nicasio Álvarez de Sotomayor, Olalla, Pascual Llórente, Enrique Matorras, José Guerrero Fuensalide. Luís Ciudad...μεταξύ άλλων. Όλοι τους κατάλαβαν τα συνθήματα του Ραμίρο για ένωση του εθνικού και του κοινωνικού. Μαζί ύψωσαν το λάβαρο της εθνικής προλεταριακής επανάστασης. Προφανώς, και δυστυχώς, σήμερα η CNT απέχει πολύ από την επαναστατική δέσμευση που επέδειξαν οι σύντροφοί της πριν από χρόνια, αλλά είμαστε σίγουροι ότι παρόλα αυτά, στις τάξεις της θα συνεχίσουν να υπάρχουν άνθρωποι που αγωνίζονται για τον αληθινό επαναστατικό συνδικαλισμό.

Ramiro και Ευρώπη

Δεν θα ήταν εντελώς άσκοπο να πούμε ότι σήμερα ο Ramiro θα ήταν ένας ένθερμος και ενθουσιώδης ευρωπαϊστής. Από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου κατέστη σαφές ότι η ανεξαρτησία και η αυταρχικότητα των μικρών εθνικών χώρων είναι καταδικασμένη σε αποτυχία και μόνο στους μεγάλους γεωπολιτικούς χώρους μπορεί να αρθρωθεί μια παγκόσμια εναλλακτική. Αυτό, μαζί με τις ενοποιητικές πολιτιστικές ρίζες των Ευρωπαίων, καθιστά την Ευρώπη ένα ελκυστικό κοινό έργο.

Ο Ramiro το κατάλαβε τέλεια όταν αναρωτήθηκε: "Δεν είναι καιρός η Ισπανία να κοιτάξει και να κατανοήσει τα ευρωπαϊκά στρατόπεδα; Δεν είναι απολύτως απαραίτητο να μπει η Ισπανία στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα; Επειδή το θέλουμε" [25]. Μπορεί κανείς να αμφισβητήσει την ευρωπαϊκή κλίση του Ramiro; Επαναλαμβάνω, σήμερα ο Ραμίρο θα ήταν ένας ένθερμος ευρωπαϊστής, ένας ευρωεπαναστάτης, και αυτό παρά όλους εκείνους τους σημερινούς υποτιθέμενους Εθνικούς Ενωτικούς που εξακολουθούν να είναι κλεισμένοι, στον 21ο αιώνα, στον ιδιωτικό περίβολο της Ισπανίας «τους».

Θάνατος, Σιωπή και Μνήμη

Στις 29 Οκτωβρίου 1936, ο Ramiro Ledesma Ramos δολοφονήθηκε, το έγκλημά του δεν ήταν άλλο από το ότι ήταν ο ιδρυτής του Εθνικού Συνδικαλισμού. Η δικαιοσύνη του Λαϊκού Μετώπου και των αναρχοκομμουνιστικών πολιτοφυλακών συνίστατο στο να «βγάλουν τους φασίστες βόλτα» [26], τίποτα δεν είχαν να ζηλέψουν από εκείνους που, εκπορνεύοντας το μπλε πουκάμισο, άλλαξαν τη σχέση τους από Jarista (JAP) σε Φαλαγγιστικές και αφιερώθηκαν στο να «κάνουν τις κόκκινες βόλτες». Τα όνειρα και οι φιλοδοξίες του Ραμίρο πέθαναν μαζί του, η επιθυμία του να ενώσει το εθνικό και το κοινωνικό ζήτημα θα παρέμενε σε μια όμορφη και ηρωική χειρονομία. Μπροστά από το σπίτι του στο Αλφαράζ, στην επαρχία Ζαμόρα, ανεγέρθηκε το μοναδικό μνημείο στη μνήμη του ιδρυτή της Nacional-Syndicalist. Ένας θλιβερός, απλός και φτωχός μονόλιθος, που εγκαινιάστηκε 25 χρόνια μετά τη δολοφονία του, όπου μπορεί να διαβαστεί: "A Falange de Zamora a Ramiro Ledesma Ramos. 29 Οκτωβρίου 1936 - 29 Οκτωβρίου 1961". Αυτός ήταν ο φόρος τιμής του καθεστώτος του Φράνκο στον ηγέτη των JONS. Σίγουρα αυτή η «λήθη» του καθεστώτος ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσε να συμβεί στον Ραμίρο και την ιδεολογία του. Μια λήθη που έφτασε όχι μόνο στη φιγούρα του Ramiro Ledesma, αλλά και στα γραπτά του, τα άρθρα του σε εφημερίδες, τα ολοκληρωμένα έργα του που δεν δημοσιεύτηκαν ποτέ. Μάλιστα, γνωρίζουμε ήδη ότι αυτή η «λήθη» έφτασε μέχρι την απόκρυψη πολιτικών πρωτοβουλιών που προώθησε ο Ραμίρο μετά τη συγχώνευση με τη Φάλαγγα και μετά την αποχώρησή του από αυτήν. Για παράδειγμα, στις 14 Ιανουαρίου 1935, ένα νέο πολιτικό κόμμα γεννήθηκε στη Βαρκελώνη. Το σύνθημά του: «Το γενικό συμφέρον πάνω από το ιδιωτικό συμφέρον». Οι υποστηρικτές του: οι δημοσιογράφοι José Ma Poblador Álvarez και Emílio de Lasarte Rouzart.

Οι σκοποί του:

Θέλουμε: Την πλήρη γεωγραφική και πολιτική ενότητα της Ισπανίας

Θέλουμε: Την υποταγή όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, στοιχείων πλούτου και ανθρώπων στις εθνικές ανάγκες, δηλαδή: Στη δύναμη της Ισπανίας και στην ευημερία του λαού.

Θέλουμε: Την εξάλειψη των διεθνιστικών κομμάτων των οποίων οι στόχοι αντιπροσωπεύουν την καταστροφή της Ισπανίας.

Θέλουμε: Την υποχρεωτική ένωση όλων των παραγωγών, εντός ενός κράτους της Εθνικής Ένωσης ως βάση της ισπανικής κοινωνικής ομοφωνίας.

Θέλουμε: Να εγγυηθεί η Πολιτεία σε όλους τους εργαζόμενους το δικαίωμα στο ψωμί, τη δικαιοσύνη και μια αξιοπρεπή ζωή.

Το όνομα αυτού του νέου κόμματος, το οποίο είχε την υποστήριξη και τη συγκατάθεση του Ramiro Ledesma Ramos, ήταν Partido Español Nacional-Sindicalista (P.E.N.S.). Αυτό το κόμμα πρακτικά δεν πραγματοποίησε δραστηριότητες. Τα γεγονότα έσπευσαν, ο ισπανικός λαός κατευθυνόταν προς έναν αναπόφευκτο εμφύλιο πόλεμο. Ήταν μια από τις τελευταίες Jonsist προσπάθειες να κρατήσουν ενιαίες αυτές τις δύο βάσεις για τις οποίες μίλησε ο Ramiro, το εθνικό και το κοινωνικό, καλύτερα λέγοντας, το σοσιαλιστικό. Πολλοί είναι οι αγωνιστές της ακροδεξιάς που πανηγυρίζουν στον Ραμίρο τις αντικομμουνιστικές και πατριωτικές διακηρύξεις του, αλλά αυτά τα ίδια στοιχεία κλείνουν τα μάτια στις σοσιαλιστικές και προλεταριακές διακηρύξεις του μπροστά στην κριτική του στον αντιδραστικό πατριωτικό εθνικισμό και μπροστά στη βαθιά του αίσθηση να ξεπερνά παλιές ξεπερασμένες ιδέες.

Όποιος γνωρίζει τις εθνικο-μπολσεβίκικες προτάσεις της δεκαετίας του '30 θα δει στις ιδέες και τα λόγια του Ramiro τον γνήσιο Ισπανό εκπρόσωπο αυτής της τάσης... επαναστάτες από δεξιά και αριστερά, όλοι τους πρόθυμοι για μια νέα Ισπανία και μια νέα αντίληψη της λαϊκής κοινότητας. Χωρίς αμφιβολία, ήταν οι πρώτοι Ισπανοί Μπολσεβίκοι, και όπως θα έλεγε ο ίδιος ο Ramiro Ledesma Ramos στο τέλος του λαμπρού του έργου «Φασισμός στην Ισπανία;», «τόσο αυτός όσο και οι σύντροφοί του νόμιζαν ότι το κόκκινο πουκάμισο του Garibaldi ήταν καλύτερο από το μαύρο πουκάμισο του Μουσολίνι».

[27].

*Ο Juan Antonio Llorpart είναι ένας από τους σημαντικότερους Ισπανούς εθνικοεπαναστάτες διανοητές και αγωνιστές με δεκαετίες συμβολής στην κοινωνική και πολιτική δράση. Κορυφαίος εκδότης όλων των τάσεων της Τρίτης Θέσης καθώς και της Ευρωπαϊκής μεταπολιτικής σχολής, πήρε μέρος σε όλες τις σημαντικές οργανώσεις και κόμματα που γέννησε η Ισπανική εθνικοεπαναστατική πολιτική και παρουσίασε με συστηματική μελέτη τα Άπαντα των έργων του Ραμίρο Λεντέςμα Ράμος.

Σημειώσεις:

[1] Οι τελευταίοι το 1939 προσπάθησαν να αναδιοργανώσουν την FE JONS παράνομα. Συμμετείχαν μεταξύ άλλων οι Emilio Rodríguez Tarduchy, Patricio González de Canales, Narciso Perales, Ricardo Sanz, Luis de Caralt, J. Pérez de Cabo και Juan José Domínguez. Ο J. Pérez de Cabo πυροβολείται, ο Patricio González de Canales κρατείται, ο Narciso Perales περιορίζεται... Η εθνικοσυνδικαλιστική αντίθεση στο καθεστώς του Φράνκο δεν έχει σταματήσει μετά το Διάταγμα για την Ενοποίηση. Είμαι πάντα παρών και είναι δίκαιο να το επιβεβαιώσω και να το διεκδικήσω. Πολλοί ήταν οι εθνικοσυνδικαλιστές που υπερασπίστηκαν την αλήθεια του εθνικοσυνδικαλισμού, αλλά αυτό θα ήταν το θέμα για άλλο άρθρο.

[2] «Όλοι οι σύντροφοι θεωρούν ότι αυτό το σημείο είναι προσβλητικό για τη Φάλαγγα και ότι προτείνει να συμμετάσχει ως εταίρος σε ένα κίνημα που δεν θα οδηγήσει στην εμφύτευση του εθνικοσυνδικαλιστικού κράτους...». (Χοσέ Αντόνιο Πρίμο ντε Ριβέρα).

[3] Ομιλία στους νέους της Ισπανίας, σελ. 20.

[4] Ramiro Ledesma Ramos. Πολιτικά Γράμματα (1935-1936), Σελ. 31.

[5] Ramiro Ledesma Ramos. Tomás Borrás, σελ. 689.

[6] Πολιτικό πρόγραμμα του J.O.N.S. JONS Theoretical organ of las J.O.N.S., Madrid, year I, notebook n° 1, May 1933, back copy.

[7] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος I, n° 5, 16 Μαρτίου 1935, σελ. 1.

[8] JONS. Theoretical organ of las J.O..N.S., Madrid, year I, notebook n° 7, December 1933, p. 335.

[9] Ramiro Ledesma Ramos, ένας ατσαλένιος ρομαντισμός. José Cuadrado Costa, σελ. 37.

[10] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος I, αρ. 4, 9 Μαρτίου 1935, σελ. 4. [11] Ο.π.

- [12] La Conquista del Estado, Μαδρίτη, έτος Ι, αρ. 6, 18 Απριλίου 1931, σελ. 6. [13] Δοκίμιο των Pedro Laín Enlralgo και Ramiro Ledesma Ramos. Tomás Borrás, σσ. 297-298. [14] Ramiro Ledesma Ramos. Tomás Borrás, σελ. 298.
- [15] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος Ι, αρ. 2, 23 Φεβρουαρίου 1935, σελ. 3. [16] Ramiro Ledesma Ramos. Tomás Borrás, σελ. 203.
- [17] Η κατάκτηση του κράτους. Μαδρίτη, έτος Ι, ν° 3, 28 Μαρτίου 1931, σελ. δύο.
- [18] Από το έγγραφο συγχώνευσης JONS και FE. Αναπαράγεται στο: Ramiro Ledesma Ramos. Πολιτικά Γράμματα (1935-1936), Σελ. ΙΙΙ.
- [19] Ramiro Ledesma Ramos. Πολιτική Βιογραφία. José María Sánchez Diana, σελίδες 209 και 210.
- [20] Η Φαλαγγιστική Αντεπανάσταση. Raúl Martín, σελ. 211.
- [21] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος Ι, αρ. 6, 23 Μαρτίου 1935, σελ. 1.
- [22] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος Ι, αρ. 3, 2 Μαρτίου 1935, σελ. 1, y, La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος Ι, αρ. 6, 23 Μαρτίου 1935, σελ. 4.
- [23] Ramiro Ledesma Ramos. Πολιτικά Γράμματα (1935-1936), Σελ. 155.
- [24] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος Ι, n° 3, 2 Μαρτίου 1935,
- [25] La Patria Libre. Órgano de las J.O.N.S., Μαδρίτη, έτος Ι, n° 2, 23 Φεβρουαρίου 1935, σελίδα 3.
- [26] Με τον όρο «φασίστας» στην ορολογία αυτών των κομμάτων εννοούνται όσοι δεν ζουν στη χώρα όπως αυτοί. Πράγματι, σύμφωνα με τα «σκεπτόμενα μυαλά» αυτών των ιδεολογιών, ο «φασίστας» είναι ο Indalecio Prieto, ο Pestaña, ο Ramiro de Maeztu, οποιοσδήποτε καθολικός ή el mismo Ramiro Ledesma Ramos.
- [27] Ramiro Ledesma Ramos. Πολιτικά Γράμματα (1935-1936), Σελ. 155.

RAMIRO

LEDESMA RAMOS

ANTOLOGÍA FALANGISTA

SELECCIÓN, INTRODUCCIÓN, NOTAS E ÍNDICES DE
PEDRO JOSÉ GRANDE SÁNCHEZ

SND EDITORES

David Soto Carrasco
Ολοκληρωτικό Κράτος, Εθνικός Μύθος
και Λαϊκισμός:
Ο Ramiro Ledesma Ramos και η εμπειρία
της επιθεώρησης Le Patria Libre

Ι. Εισαγωγικά: επιτάχυνση του χρόνου.

Πέρα από την εκτενή συζήτηση για τις ιδιαιτερότητες του ισπανικού φασισμού, αυτό το άρθρο στοχεύει να πραγματοποιήσει μια προσέγγιση στην πολιτική σκέψη του ιδρυτή του πρώτου ισπανικού φασιστικού και ολοκληρωτικού κόμματος (το Juntas de Offensiva Nacional-Sindicalista), Ramiro Ledesma Ramos (1905- 1936)[1]. Το ενδιαφέρον μας βασίζεται στην αποκάλυψη, αφενός, των ιδιαιτεροτήτων του ισπανικού φασισμού ως σύγχρονου κινήματος και επιταχυντή του ιστορικού χρόνου και, αφετέρου, της διαφορούμενης συσχέτισής του με την ισπανική συντηρητική πολιτική σκέψη της εποχής. Υπό αυτή την έννοια, ο Jonsism μπορεί να θεωρηθεί ως δείκτης και παράγοντας των χαρισμάτων και των διαδικασιών παραδοσιακού τύπου που λειτουργούσαν από τον 19ο αιώνα[2] και που, τελικά, θα επιβαλλόταν με τη δικτατορία του Φράνκο αλλά και της ιδιόμορφης ισπανικής εμπειρίας του ιστορικού χρόνου της νεωτερικότητας. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, ο Ledesma Ramos πρότεινε ότι η λύση για την ισπανική συγκυρία, σε συμφωνία με την ευρωπαϊκή συγκυρία, έγκειται στην ανάγκη για ένα εθνικιστικό, νεανικό, βίαιο και ολοκληρωτικό κίνημα που θα ήταν σε θέση να καταπολεμήσει τα κινήματα και τα ρεύματα (φιλελευθερισμός, κομμουνισμός, συντηρητισμός κ.λπ.) που είχαν βυθίσει ένα υποτιθέμενο και αυτοαποκαλούμενο αυτοκρατορικό ισπανικό μεγαλείο.

Έτσι, σύμφωνα με το επιταχυνόμενο σχέδιο των ευρωπαϊκών κινημάτων, η πρόταση του Ledesma προέκυψε από την επιθυμία να ξεκινήσει μια νέα ισπανική νεωτερικότητα και μια νέα εποχή βασισμένη στην «αναγέννηση» του έθνους[3]. Για αυτόν τον συγγραφέα, το έθνος -η ανάτασή του- θα απαιτήσει μια σειρά ριζοσπαστικών μέτρων στον τομέα του πολιτισμού, της πολιτικής και της ξένης επέκτασης με στόχο να ανακτήσει ή να εξασφαλίσει τη χαμένη του ζωτικότητα. Με τέτοιο τρόπο ώστε ένας νέος άνθρωπος και μια νέα, πιο δυναμική εθνική κοινότητα θα έπρεπε να αναδυθεί από τη μάχη στους δρόμους, από την τρομοκρατική επίθεση ή από τον πόλεμο, όπως είχε προτείνει και ο Γιούνγκερ μεταξύ άλλων. Κάτω από αυτή τη νοοτροπία, η σύγκρουση και η βία ήταν επιταχυντές μιας νέας εποχής που θα έπρεπε να παράγει, με μια έννοια αλά Ortega, νέες ελίτ και που θα δημιουργούσε μια λατρεία ηρωισμού και θυσιών που θα ήταν σε θέση να ξεπεράσει την παρακμή του φιλελεύθερου συστήματος. Προφανώς, πίσω από αυτόν τον χαρακτηρισμό που παρουσίασε ο Ledesma, κρύβονταν, μεταξύ άλλων, οι νεανικές του αναγνώσεις για τον Νίτσε[4] και οι επιδοκιμασίες για τις θεωρίες για τον μύθο που είχε κατασκευάσει ο Sorel αρκετές δεκαετίες πριν[5]. Ως εκ τούτου, ακριβώς, οι jonsista φωνάζουν στην ισπανική νεολαία «να στρατιωτικοποιηθεί ή να χαθεί». Ο αγώνας αποκατέστησε την επαφή με τις αρχικές, αναζωογονητικές πηγές της εθνικής κοινότητας. Έτσι, για ορισμένα ρεύματα μέσα στα νέα μαζικά κινήματα, η βία παρουσιάστηκε ως το πιο αποτελεσματικό μέσο, αφενός, για την καταστροφή της παλιάς δημοκρατικής κοινωνίας, τόσο της φιλελεύθερης όσο και της παραδοσιακής και αφετέρου ως η καταλληλότερη διαδικασία για τον γρήγορο μετασχηματισμό της. Η βία ήταν άμεση.

Όστε από τη μάχη με τις θεωρούμενες παρακμιακές δυνάμεις να γεννηθεί ένα αναζωογονημένο εθνικό σώμα. Αντιμέτωπος με τον φιλελευθερισμό σε κρίση, ο Ledesma υποστήριξε ότι το εξαχνισμένο σώμα του έθνους πρέπει να αναγεννηθεί από την πατρίδα που κινδυνεύει με μια νέα αυτοκρατορική βούληση. Εδώ ακριβώς πρέπει να κατανοήσουμε τη θεώρηση της νεολαίας, την οποία απέδωσε ο Ledesma Ramos, ως μεσσιανική συνείδηση της εποχής, του νέου έναντι του παλιού που θα υπερασπιστεί μαζικά κινήματα όπως αυτό που παρουσιάζεται εδώ[6]. Με τέτοιο τρόπο που, κάτω από αυτή την προοπτική, οι νέοι προορίζονταν να αποτελέσουν το πρωταρχικό υποκείμενο της ιστορίας. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Ledesma Ramos πραγματοποίησε ένα έργο θεωρητικής και πολιτικής εννοιολόγησης ενός ολοκληρωτικού και εθνικιστικού κινήματος στην Ισπανία, το οποίο είχε τη μεγαλύτερη έκφρασή του στη σύσταση της Juntas de Offensiva Nacional-Sindicalista (JONS). Ωστόσο, κατά την άποψή μας, ο τζονσίστα συνειδητοποίησε σύντομα τις λίγες δυνατότητες λειτουργίας της έναρξης μιας μαζικής κινητοποίησης στη χερσόνησο. Τα στοιχεία που είχαν γίνει φασιστικά στην Ισπανία, όπως η ισπανική φάλαγγα (FE) του José Antonio Primo de Rivera, δεν πρόσφεραν στον Ledesma έναν ορίζοντα κινητοποίησης προς ένα ολοκληρωτικό κράτος, αλλά εξακολουθούσαν να διατηρούν τις γλώσσες και τα χαρίσματα μιας συντηρητικής και αντιδραστικής φύσης. Αυτό θα παρακινούσε την αποχώρηση του Ledesma Ramos και την μετακίνηση του στη Βαρκελώνη και την έναρξη των νέων πρωτοβουλιών: La Patria Libre και Nuestra Revolución, στις οποίες ο Ledesma προσπάθησε να δημιουργήσει δεσμούς με τα πιο Σορελιανά στοιχεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Εργασίας (CNT) [7] και να χτίσει ένα εθνικιστικό μαζικό κόμμα λαϊκής φύσης, το οποίο ήταν ικανό να προωθήσει μια πολιτική κινητοποίηση που θα κατέληγε, κατά τη γνώμη του, σε ένα ολοκληρωτικό κράτος, όπως συνέβαινε στην Ιταλία, τη Γερμανία ή τη Ρωσία.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, αυτό το άρθρο σκοπεύει να δείξει ότι η πολιτική σκέψη του Ledesma ξεκινά, αφενός, από (1) την εξέταση των μεγάλων ευρωπαϊκών φαινομένων που βάδιζαν προς ένα ολοκληρωτικό κράτος ως το καθεαυτού σύγχρονο. (2) της ανάταξης του εθνικού μύθου και (3) της υπεροχής του Κράτους σε όλους τους τομείς δράσης. Από την άλλη πλευρά, έχει σκοπό να δείξει πώς για τον Λεντέσμα, οι φασιστικές δυνάμεις δεν μπόρεσαν να ξεκινήσουν το εν λόγω έργο. Για το λόγο αυτό, στο απόγειο του 1935, θα αναλάβει το έργο αυτού που μπορούμε να ονομάσουμε εθνικοποίηση της CNT.

2. Η Ευρώπη ως λύση: υπέρβαση του φιλελευθερισμού.

Παρόλο που ο Ramiro Ledesma αποδέχτηκε τις διαγνώσεις που είχε δώσει ο Ortega για την ισπανική πραγματικότητα και για την κρίση του δυτικού πολιτισμού, ο jonsista θα κάνει άλλο ένα βήμα για να προβάλει μια λύση που πέρασε από την ολοκληρωτικοποίηση του κράτους υπό την κινητοποιητική δύναμη του εθνικού μύθου και της βίαιης δράσης. Χέρι-χέρι με τον Ορτέγκα, ο Λεντέσμα Ράμος προειδοποίησε ότι η αποτυχία του συστήματος της τελευταίας διακυβέρνησης οφειλόταν βασικά στο γεγονός ότι δεν είχε επεξεργαστεί ένα σύγχρονο εθνικό ιδεώδες, επειδή δεν μπόρεσε να αντλήσει από αυτό αληθινές ενέργειες για να αναζωογονήσει αυτό το άδειο σκάφος. Με όρους Ορτέγκα, αποδέχτηκε ότι η Ισπανία είχε ξεμείνει από σφυγμό. Για το λόγο αυτό, μπόρεσε επίσης να ισχυριστεί ότι η Ισπανία ήταν το πρόβλημα και η Ευρώπη ήταν η σωτηρία[8]. Το αποκλίνον ερώτημα είναι ότι εκεί που ο Ortega μίλησε για εξέγερση, ο Ledesma κατανοούσε την ηγεσία, δηλαδή μια ιεραρχική συνεργασία μεταξύ των μαζών και του ηγέτη που προωθεί τα κρατικά συνδικάτα. Αυτό έγινε αντιληπτό σε όλο του το εύρος, όταν ο Ledesma ξεκαθάρισε στον Ortega στην Κατάκτηση του Κράτους ότι ενάντια στο φιλελεύθερο αστικό κράτος του Bentham, το νέο κράτος θριάμβευσε, του οποίου ο πλησιέστερος ιδεολογικός πρόδρομος ήταν ο Hegel[9]. Αυτή ήταν η ριζική διαφορά μεταξύ των δύο, για τον Ledesma επρόκειτο να αναλάβει σταθερά το έργο της εθνικοποίησης. Κάτω από αυτή τη εκτίμηση, ο Ledesma υιοθέτησε τα μεγάλα μαζικά φαινόμενα της Ρωσίας, της Ιταλίας ή της Γερμανίας ως παραδείγματα της εποχής του και θα αναλάβει το έργο της δημιουργίας ενός σύγχρονου μαζικού κόμματος, που θα κινείται από τα εκκολαπτόμενα μέσα προπαγάνδας και θα έχει ως στόχο τη βίαιη κατάληψη της εξουσίας.

Με άλλα λόγια, κατά την άποψή του, ο Ορτέγκα είχε απόλυτο δίκιο στην άποψη: αφενός, η παρακμή της Ισπανίας και η ευρωπαϊκή πολιτιστική κρίση πήγαιναν χέρι-χέρι από την άλλη, η εξέγερση των μαζών και τα νέα κοινωνικά κινήματα σημάδεψαν το πνεύμα των καιρών. Κατά συνέπεια, τα μεγάλα μαζικά κόμματα ήταν το σύγχρονο ζήτημα. Η Γερμανία και η Ιταλία το επιβεβαίωσαν στο Ledesma. Ως εκ τούτου, αυτό που επρόκειτο να γίνει ήταν να κατευθύνει τις ζωντανές κοινωνικές δυνάμεις έτσι ώστε να προσανατολιστούν προς αυτή την κατεύθυνση υπό την κινητοποιητική δύναμη ενός ισπανικού μύθου. Εκεί μπήκε στο παιχνίδι η υπερεθνικιστική και γκροτέσκα φωνή του Giménez Caballero, του Ισπανού Marinetti[10]. Κατά κάποιο τρόπο, ο Gecé αντιπροσώπευε για τον Ledesma την άμεση επαφή με την ευρωπαϊκή συγκυρία. Πρέπει να θυμόμαστε ότι για τον Giménez Caballero, η Ιταλία είχε γίνει μια από τις πιο ισχυρές χώρες της Ευρώπης χάρη στη νέα φασιστική πολιτική. Για τον συγγραφέα, ο φασισμός αποτελούσε ένα κίνημα που είχε προκύψει ως εθνική απάντηση στην κρίση ζωτικότητας που είχε προκαλέσει ο φιλελευθερισμός σε ολόκληρη την Ευρώπη. Με τέτοιο τρόπο που ο Μουσολίνι είχε αφυπνίσει τις αδρανείς ενέργειες ενός έθνους που ήταν απογοητευμένο σε έναν Μεγάλο Πόλεμο που είχε κερδίσει. Βασικά, η Ειρήνη των Βερσαλλιών και γενικά το φιλελεύθερο καθεστώς κατηγορήθηκαν για το αίσθημα της ιταλικής ταπείνωσης και της ευρωπαϊκής ζωτικής εξάντλησης. Η νεωτερικότητα, γι' αυτούς, αντιπροσώπευε τον θρίαμβο του ορθολογισμού (καρτεσιανού) που είχε θάψει τα ζωτικά ένστικτα των ανθρώπων. Ωστόσο, τα εθνικά κινήματα έδειξαν ότι οι ενέργειες συνέχιζαν να πάλλονται κάτω από τις μεγάλες συμπαγείς μάζες. Το ερώτημα, όπως έμαθε ο Ledesma από τον Sorel, ήταν να βρεθεί ο ικανός μύθος να ενεργοποιήσει εκ νέου αυτές τις αδρανείς δυνάμεις.

Για το λόγο αυτό, δεδομένων των γεγονότων που συνέβησαν στο Café Pombo, ο Ledesma υποστήριξε ότι:

«Δεν είμαστε φασίστες. Αυτή η εύκολη ταμπέλα με την οποία θέλουν να μας παρουσιάσουν στη δημόσια ζωή είναι εντελώς αυθαίρετη. (...) Πάμε κόντρα στην παλιά Ισπανία με ανώτερους σκοπούς. Η θεωρητική μας θέση φαίνεται και μελετάται στα βιβλία του δασκάλου José Ortega y Gasset, όπου θα βρεθεί σχεδόν στο σύνολό της. Εν πάση περιπτώσει, η στάση μας συνίσταται μόνο στην εκτόξευση μιας εθνικής ιδέας, στην οποία τηρήσαμε με κάθε επιμονή» [11]

Υπό αυτή την έννοια, για τον Ledesma, η κρίση του φιλελευθερισμού ήταν στενά συνδεδεμένη με την κρίση στην Ισπανία, η οποία με τον δικό της τρόπο εκείνη την εποχή ήταν προέκταση της ευρωπαϊκής κρίσης και της πάλης μεταξύ μαρξιστικών κινημάτων και φιλελευθερισμού. Για τον ιδρυτή του JONS, ο φιλελευθερισμός ήταν ανίκανος να αντιμετωπίσει τις απαιτήσεις που συνεπαγόταν αυτός ο αγώνας, επειδή ήταν ανεπαρκής όταν επρόκειτο για την αναδημιουργία μιας νέας αίσθησης εξουσίας, αφού από την ίδια τη λογική του φύση δεν ερχόταν σε επαφή με τις ζωντανές δυνάμεις της κοινωνίας, τις μάζες:

«Ο αστικός φιλελευθερισμός θα βυθιστεί χωρίς θεραπεία, με το παραμικρό άγγιγμα γνήσιας επαναστατικής διαμαρτυρίας. Ο ένας ή ο άλλος από εμάς θα στρίψει το λαιμό του σαν χαζός επιζών. Η αστική αθωότητα κάποτε θα βρει τα πάντα να καταρρέουν γύρω της: οικονομία, πλούτος, πολιτισμός, ενθουσιασμός του λαού. Και άλλα πλήθη, πιστά σε άλλους μύθους πιο προσφιλείς ποιότητας, θα υπαγορεύσουν το νόμο τους» [12].

Ο φιλελευθερισμός ήταν επομένως άχρηστος όταν επρόκειτο να δημιουργήσει μια γενική ομοιογένεια στο βαθμό που αποδείχτηκε αναποτελεσματικός στην εμφύτευση ενός μύθου ικανού να εξάχνει κάποιες ζωντανές δυνάμεις εναντίον άλλων. Στην πραγματικότητα, ο Ledesma φαίνεται επίσης να συμφωνεί με τον Sorel στην αποδοχή ότι οποιαδήποτε δραστηριότητα στην παγκόσμια ιστορία βασίστηκε στην κινητοποιητική δύναμη του μύθου. Σε αυτό το σημείο, ο Ledesma αναγνώρισε ότι τόσο ο μύθος της ταξικής πάλης όσο και ο μύθος του έθνους ήταν οι μόνοι δύο αληθινοί διαύλοι του ευρωπαϊκού βιταλισμού. Για αυτόν τον λόγο, μόνο η ταξική πάλη ως μύθος είχε την ικανότητα να καταστρέψει την ισπανική δυνατότητα.

Συγκριτικά με αυτόν, μόνο ο εθνικός μύθος απολάμβανε τα ίδια -έστω και ανώτερα- χαρακτηριστικά. Ωστόσο, για το Ledesma, η επίγνωση μιας κοινής κουλτούρας, γλώσσας και εκπαίδευσης, η συνειδητοποίηση ότι είναι η ίδια κοινότητα με την ίδια μοίρα και το αίσθημα ότι είναι διαφορετικός από τους άλλους λαούς ήταν κάτι που έδωσε στον εθνικό μύθο μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, μεγαλύτερη ζωτική δύναμη, την ώρα της διοχέτευσης των ενεργειών για τον πολιτικό αγώνα. Ο φασισμός και οι διάφορες παραλλαγές του ήταν, επομένως, ανώτεροι από τον μαρξισμό, στο βαθμό που ο τελευταίος δεν ήταν σε θέση να θέσει όλους τους συναισθηματικούς, τυπικούς και πρακτικούς πόρους του έθνους στην επαναστατική υπηρεσία. Με άλλα λόγια, ο φασισμός αντιπροσώπευε το ίδιο το έθνος εκφραζόμενος στον αγώνα της πολιτικής δράσης[13]. Κάτω από αυτή την προοπτική, το φιλελεύθερο-δημοκρατικό κράτος έχασε κάθε ικανότητα να ασκήσει το διατακτικό και βοηθητικό του καθήκον της κοινωνικής δομής και το ολοκληρωτικό Κράτος έγινε το μόνο πολιτικό υποκείμενο, που επιθυμούσε να εκφράσει το σώμα του λαού, που ήταν διαλυμένο σε απλά υποκείμενα.

Επιπλέον, για να ολοκληρωθεί με επιτυχία αυτή η διαδικασία, το έθνος έπρεπε να λάβει, σύμφωνα με τη μεταφυσική και τη φιλοσοφία της ιστορίας, μια περίπλοκη εξιδανίκευση, που θα χρησίμευε για την ανάπτυξη της εξουσίας του Κράτους. Το έθνος ως μύθος, ως απόλυτη αξία, διαμόρφωσε το Κράτος, το οποίο με τη σειρά του έπρεπε να εξυψώσει το έθνος εξαγνίζοντάς το από τους εχθρούς. Δεν επρόκειτο εδώ να διεκδικήσουμε ένα άλλο αντεπαναστατικό κίνημα με βάση τις διαφορές των περασμένων κτημάτων. Αντίθετα, οι καιροί, σύμφωνα με τον Λεντέσμα Ράμος, διακήρυσσαν κάτι άλλο. Απαιτούνταν μια μαζική επανάσταση, με επικεφαλής μια ελίτ, όχι από τον «ευγενή παλατίνο», αλλά από μια ηρωική ελίτ προικισμένη με μεγάλα ιδανικά, ικανή να τους οδηγήσει σε νέα όνειρα αυτοκρατορίας. Θα μπορούσε να υπάρξει μόνο ο λαός που σε ένα κοινοτικό ιδεώδες αποτελούσε το Κράτος που το εκπροσωπούσε ομοιογενώς. Δεν υπάρχει, λοιπόν δυνατότητα για ενδιάμεσους φορείς και πολύ περισσότερο για παρατάξεις. Το κράτος πρέπει να είναι η ύψιστη πολιτική αξία. Έπρεπε να είναι υπέρτατο και παντοδύναμο, δηλαδή απόλυτο. Από πάνω δεν θα μπορούσε να υπάρξει άλλη σφαίρα κοινωνικής ζωής. Σε αυτό το έργο, ο Ledesma Ramos αφιέρωσε το περιοδικό *La Conquista del Estado* και την κυκλοφορία του JONS.

3. Ο δρόμος προς το Ολοκληρωτικό Κράτος.

Ένα μήνα πριν από την ανακήρυξη της Δεύτερης Ισπανικής Δημοκρατίας, ο Ledesma Ramos δημοσίευσε την έκδοση *La Conquista del Estado*[14]. Το «πρόγραμμα έκκλησης» υποστήριζε μια επανάσταση που θα έκανε δυνατή τη συγκέντρωση των μαζών σε μια νέα εθνική ενότητα με την ικανότητα να ξαναπάρουν τα παλιά μονοπάτια της αυτοκρατορίας[15]. Το φυλλάδιο, το οποίο απευθυνόταν στην ισπανική νεολαία, ως νέο επαναστατικό υποκείμενο, αποδείχθηκε ότι ήταν μια αντιαριστερή, αντιδημοκρατική, αντιφιλελεύθερη και αντισυντηρητική διακήρυξη, την ίδια στιγμή που απολάμβανε μια ευρεία μεταρρυθμιστική απόχρωση σε κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα που, σε σημεία, δείχνει κοντά στον πιο αναρχικό συνδικαλισμό, με ξεκάθαρο φαιόκόκκινο χαρακτήρα.

Όπως έχει επισημάνει ο Thomàs[16], υπό την επίδραση των όσων συνέβαιναν στην Ευρώπη, το μανιφέστο έθεσε την ανάγκη για άμεση δράση ως μέθοδο πολιτικής δράσης, τη βίαιη κατάληψη της εξουσίας και την εγκαθίδρυση μιας ολοκληρωτικής δικτατορίας. Μια δικτατορία που θα έπρεπε να προκύψει από τις επαναστατικές μάζες και όχι από τα συντηρητικά στρατιωτικά στρώματα. Το κίνημα θα ήταν η πιστή αντανάκλαση της διαισθητικής-ζωτικής σχέσης-αναπαράστασης, άρα χωρίς μεσολάβηση, μεταξύ μάζας-κόμματος-κράτους. Σε αυτήν, το κράτος θα ήταν ο μόνος θεσμός ικανός να αποφασίζει νομίμως για πολιτικές και κοινωνικές συγκρούσεις. «Τα πάντα , λοιπόν, για το Κράτος!!»[17], ανέφερε το πολιτικό μανιφέστο στο πρώτο του μέρος . Το νέο Κράτος που επρόκειτο να αναδυθεί μετά την υποτιθέμενη εθνικοσυνδικαλιστική επανάσταση θα χαρακτηριζόταν θεμελιωδώς από την ομοιογένειά του, ως ένα εθνικό σώμα ενωμένο από μια αποστολή ή έναν μύθο, αυτόν της Ισπανιδάδ, με τον οποίο ο λαός θα ταυτιζόταν πλήρως. Όπως είχε αποσπάσει από τις αναγνώσεις του για τον Ortega, για τον Ledesma, η Ισπανία δεν θα μπορούσε να προχωρήσει στον δρόμο των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων, εάν δεν δινόταν μια σωστή απάντηση στην «εξέγερση των μαζών». Μια απάντηση που ούτως ή άλλως περνούσε μέσα από την εγκαθίδρυση ενός Ολοκληρωτικού Κράτους.Ο Ledesma αναφέρει:

«Υπάρχουν αναμφίβολα δύο Ισπανίες στον αγώνα, τις οποίες μόνο η σύγχυση μπορεί να ενώσει σήμερα. Στη μία πλευρά είναι η παλιά φιλελεύθερη Ισπανία, εξαντλημένη και στα εβδομήντα της, νομικίστικη και μυωπική, για την οποία οι σημερινές δυσκολίες επιλύονται στο επίπεδο του Συντακτικού Cortes. Απέναντι είναι η νεαρή Ισπανία, γεννημένη ήδη στον 20ό αιώνα, πολύ αναίσθητη στους νομικούς και στη ρητορική. Επομένως, πιστή στην εποχή της ,εκπροσωπούμενη στο θάρρος και στις γροθιές της . Οι νέοι θα είναι κομμουνιστές ή φασίστες, δεν ξέρουμε, αλλά θα είναι αυθεντικά Ισπανόφωνοι και σύγχρονοι»[18].

Ωστόσο, εναντίον του Ortega[19], ο Ledesma επεσήμανε ότι το πνεύμα της εποχής όριζε ότι η πολιτική δεν ήταν πλέον καθήκον των πολιτιστικών ελίτ[20]. Οι μεγάλοι άνθρωποι του πολιτισμού έπρεπε να δώσουν τη θέση τους στον άνθρωπο της δράσης[21]. Για τον Ledesma Ramos, οι Ισπανοί διανοούμενοι, με επικεφαλής τον Ortega, ήταν ξεπερασμένοι στο βαθμό που δεν ήξεραν πώς να στήσουν ένα σχέδιο εκσυγχρονισμού για τη χώρα βασισμένο σε "μια εθνική, ισπανική ιδέα" και δεν είχαν δει την αποτελεσματική δύναμη της άμεσης δράσης. Αυτό ήταν, επεσήμανε, αυτό που είχε συμβεί στη Ρωσία, στην Ιταλία και στη Γερμανία με «την πολυσυζητημένη προσκόλληση των πανεπιστημιακών μελετητών στον Κάιζερ»[22]. Αυτό ήταν βασικά το θεμελιώδες ερώτημα: το να είσαι επίκαιρος σήμαινε να είσαι βίαιος. Στην πραγματικότητα, ο Ledesma υιοθέτησε ένα βαθιά συγκρουσιακό όραμα της ευρωπαϊκής πραγματικότητας, το οποίο θεωρείται πεδίο μάχης όπου δεν υπήρχε χώρος για διαπραγματεύσεις. Μάλιστα, η μεταπολεμική περίοδος είχε δείξει την αποτυχία των Βερσαλλιών. Κατά τη γνώμη αυτής της ομάδας νέων φιλοφασιστών, η εποχή καθορίζονταν από τη σύγκρουση δυνάμεων που καθοδηγούνταν εσωτερικά από τα έθνη γύρω από ένα «ολοκληρωτικό ιδανικό»[23]. Κατά συνέπεια, για τον Λεντέσμα, ο ιστορικός χρόνος έδειξε ότι βρισκόμασταν προ των πυλών μιας επαναστατικής φάσης, ενός σταδίου αναπόφευκτης πολιτικής βίας[24]. Η εκτίμηση του ήταν ξεκάθαρη: οι «επιθετικοί εθνικισμοί» που κατάφεραν να συνδεθούν με τις κοινωνικές βάσεις και που σιγά σιγά είχαν θριαμβεύσει σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες αντιπροσώπευαν το συγκεκριμένο παράδειγμα της εποχής και την αποτελεσματικότητα ενάντια στο αστικό φιλελεύθερο κράτος που ήταν σε κρίση. Για το λόγο αυτό, η τάση της εποχής υπαγόρευε ότι χρειαζόνταν για τη μίμηση των χειρονομιών τους, δηλαδή το «να γίνουν φασίστες»[25].

Η επανάσταση παρουσιάστηκε ως το οριστικό μέσο επίθεσης στην ευρωπαϊκή φιλελεύθερη-δημοκρατική μορφή. Η αμφιβολία ήταν να επιλέξουμε το πολιτικό υποκείμενο ικανό να την ξεκινήσει: το έθνος ή την τάξη. Υπό αυτή την άποψη, το ιδρυτικό μανιφέστο διαρθρώθηκε σε ένα πολιτικό «δόγμα» αποτελούμενο από 17 σημεία που καθόριζαν τον ορίζοντα δράσης[26]:

1º.- Όλη η εξουσία αντιστοιχεί στο κράτος.

2º.- Υπάρχουν μόνο πολιτικές ελευθερίες στο Κράτος, όχι έναντι του Κράτους ή κατά του Κράτους.

3º.- Η μεγαλύτερη πολιτική αξία που βρίσκεται στον άνθρωπο είναι η ικανότητά του για πολιτική συνύπαρξη στο Κράτος.

4º.- Η ριζική, θεωρητική και πρακτική υπέρβαση του μαρξισμού είναι επιτακτική ανάγκη της εποχής μας.

5º.- Αντιμέτωποι με το κομμουνιστικό κράτος και κοινωνία, αντιπαραθέτουμε στις ιεραρχικές αξίες, την εθνική ιδέα και την οικονομική αποτελεσματικότητα.

6º.- Επιβεβαίωση των Ισπανικών αξιών.

7º.- Αυτοκρατορική διάχυση του πολιτισμού μας.

8º.- Αυθεντική ανάπτυξη του Ισπανικού Πανεπιστημίου. Στο Πανεπιστήμιο βρίσκεται η ιδεολογική υπεροχή που αποτελεί το απόλυτο μυστικό της επιστήμης και της τεχνολογίας. Και επίσης οι καλύτερες πολιτιστικές δονήσεις. Πρέπει λοιπόν να αναδείξουμε το ιδανικό μας υπέρ του μεγάλου Πανεπιστημίου.

9º.- Εντατικοποίηση της μαζικής κουλτούρας, με τα πιο αποτελεσματικά μέσα.

10º.- Εξάλειψη περιφερειακών εστιών που δίνουν στις επιδιώξεις τους μια αίσθηση πολιτικής αυτονομίας. Οι μεγάλοι νομοί ή περιφερειακές Συνομοσπονδίες, λόγω πρωτοβουλίας των Δήμων, θα πρέπει να αξίζουν, αντιθέτως, όλη τους την προσοχή. Θα προωθήσουμε τη ζωτική και αυτάρκη περιοχή.

11^ο.- Πλήρης και συνολική αυτονομία των Δήμων στις δικές τους λειτουργίες και παραδοσιακά εντός της αρμοδιότητάς τους, που είναι αυτές της οικονομικής και διοικητικής φύσης.

12^ο.- Συνδικαλιστική διάρθρωση της οικονομίας. Αντικειμενική οικονομική πολιτική.

13^ο.- Προώθηση εργασίας.

14^ο.- Απαλλοτρίωση ιδιοκτητών γης. Οι απαλλοτριωμένες εκτάσεις θα κρατικοποιηθούν και θα παραδοθούν στους Δήμους και τις αγροτικές συνδικαλιστικές οντότητες.

15^ο.- Κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική πειθαρχία

16^ο.- Καταπολέμηση του φαρισαϊκού πασιφισμού της Γενεύης. Επιβεβαίωση της Ισπανίας ως διεθνούς δύναμης.

17^ο.- Αποκλειστική επαναστατική δράση για την επίτευξη στην Ισπανία του θριάμβου του νέου κράτους. Μέθοδοι άμεσης δράσης ενάντια στο παλιό κράτος και τις παλιές κοινωνικές ομάδες του παλιού καθεστώτος.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις και από τον συνδυασμό του ενδιαφέροντος για το εθνικό ζήτημα μαζί με την ανάταση των συλλογικών ή «υπερατομικών» αξιών, θα γεννηθεί η εθνικοσυνδικαλιστική θεωρία, η οποία θα διατρέχει ολόκληρο το έργο και όλα τα πολιτικά εγχειρήματα του ιδρυτή του JONS. Το νέο ολοκληρωτικό Κράτος, σύμφωνα με το κριτήριο που σημάδεψαν οι καιροί, έπρεπε να είναι εθνικό πνεύμα και, ταυτόχρονα, κοινωνικό στη μορφή. Με αυτόν τον τρόπο, τα πολιτικά δικαιώματα και οι ατομικές ελευθερίες, που διακηρύσσονται από τη φιλελεύθερη δημοκρατία, υπόκεινται στην απόφαση αυτού του νέου και μεγάλου μηχανικού λεβιάθαν.

Ο Ledesma λέει:

«Τα νέα κράτη που γεννιούνται και θριαμβεύουν σήμερα – η Ρωσία, η Ιταλία, το γερμανικό κράτος που υποστηρίζει ο Χίτλερ – είναι αντιφιλελεύθερα. Σε αυτά αναγνωρίζονται στον άνθρωπο τα πολιτικά δικαιώματα εξαιτίας αυτού που έχει μέσα του από την ικανότητα για συνύπαρξη, για συνεργασία για τους σκοπούς της Πολιτείας. Επομένως, δεν υπάρχει δικαίωμα στη διαφωνία, δηλαδή στην ελευθερία από το κράτος. Που είναι συλλογική οντότητα, απώτερος στόχος»[27]. Επιπλέον, η ευρωπαϊκή «επικαιρότητα» του νέου πολιτικού κινήματος φάνηκε στον ολοκληρωτικό του χαρακτήρα και στην ακραία «εθνική του επιβεβαίωση». Με αυτόν τον τρόπο, η Κατάκτηση του Κράτους γεννήθηκε ως ένα πολιτικό εγχείρημα σε μίμηση του πολλαπλασιασμού των εθνικιστικών κινήματων που λάμβαναν χώρα σε όλη την Ευρώπη. Για να ξεπεράσει το φιλελεύθερο κράτος, ο Ledesma Ramos ξεκίνησε το JONS το 1931, το οποίο το 1934 ενώθηκε με το Ισπανικό Falange σχηματίζοντας το νέο FE de las JONS. Ήταν μια ενοποίηση που δεν έπεισε όλους τους άντρες του JONS, ούτε τον Λεντέσμα Ράμος, αν και στην αρχή το θεώρησε πιθανότητα «να ενισχύσει την εθνική-συνδικαλιστική θέση»[28]. Η ρήξη θα γινόταν τον επόμενο χρόνο. Όταν ο Ledesma συλλογίστηκε την ικανότητα του κινήματος, δεν δίστασε να επισημάνει ότι δεν υπήρχε αυθεντικός φασισμός στην Ισπανία επειδή το έθνος δεν είχε εξαχνωθεί: «Δεν υπάρχουν γενικά φασιστικά άτομα, ομάδες και οργανώσεις, αλλά επίσης και ίσως πιο φανερά συγκεκριμένα άτομα, φασιστικές ομάδες και οργανώσεις»[29]. Ο Ledesma πίστευε ότι αυτή η φάση δεν είχε έρθει ακόμη.

4. Πέρα από το φασιστικό μονοπάτι: εθνική πρόταση για τους Σορελιανούς.

Το 1935, ο Ramiro Ledesma έκλεισε ένα στάδιο της πολιτικής του ζωής με τη δημοσίευση των μεγάλων πολιτικών του κειμένων: Ομιλία στη νεολαία της Ισπανίας τον Μάιο και Φασισμός στην Ισπανία; τον Νοέμβριο [30]. Σε αυτά, ο Ledesma ανέλυσε προσεκτικά τη γένεση του ευρωπαϊκού φασισμού και το πολιτικό πανόραμα της ισπανικής φασιστικής δεξιάς, με την πρόθεση να δει τις συνθήκες της δυνατότητας για την οικοδόμηση ενός αυθεντικού φασιστικού κινήματος στην Ισπανία και την ίδρυση ενός ολοκληρωτικού κράτους. Για τον Ledesma Ramos, ο φασισμός, όπως είδαμε, ήταν ένα τυπικά ευρωπαϊκό φαινόμενο, που εμφανίστηκε μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και χαρακτηριζόταν από έντονο εθνικό χαρακτήρα[31]. Στα μάτια του, η ισπανική ιστορική εξέλιξη και η κοινωνική της πραγματικότητα προμήνυαν ότι η εθνική επανάσταση θα μπορούσε να είναι προ των πυλών. Ακόμη περισσότερο, όταν η κατάσταση της πολιτικής και κοινωνικής κρίσης είχε γίνει ακραία, θέτοντας σε κίνδυνο την ίδια τη σταθερότητα του συστήματος. Για τον ιδρυτή του JONS, ο μαρξισμός προκαλούσε μια ισχυρή διαδικασία κοινωνικού ρήγματος που θα οδηγούσε τελικά στη χρεοκοπία της Δεύτερης Δημοκρατίας. Υπέθεσε ότι ήταν θέμα χρόνου οι μετριοπαθείς Ρεπουμπλικάνοι στα αριστερά, ακόμη και αυτοί στη δεξιά, να καταλήξουν να παραχωρήσουν την εξουσία στους σοσιαλιστές και τους μαρξιστές του Largo Caballero. Υπό αυτή την άποψη, ο Ledesma αναγνώρισε σωστά ότι η ισπανική δεξιά ήταν δομικά ανίκανη να αντιμετωπίσει τις μεγάλες χαρισματικές κινητοποιήσεις με σύγχρονο τρόπο. Με άλλα λόγια, δεν είχε δημιουργήσει ένα αυθεντικό μαζικό κόμμα και επομένως ήταν ακόμα αγκυροβολημένο σε παραδοσιακά στοιχεία. Όστε όταν ξεσηκώνονταν το προλεταριάτο και οι αριστερές δυνάμεις, οι συντηρητικοί να καταλήξουν να αποσυρθούν ή να πάνε στον στρατό, όπως έκαναν τους περασμένους αιώνες.

Στην πραγματικότητα, αυτό που κατέληγε να πει ήταν ότι η ισπανική δεξιά δεν είχε οργανώσει έναν επαρκή και αποτελεσματικό σύγχρονο μύθο και ως εκ τούτου δεν ήταν διατεθειμένη να αναλάβουν τον αγώνα σώμα με σώμα, χαρακτηριστικό των σύγχρονων μαζικών κινημάτων. Το περισσότερο που μπορούσαν να παρουσιάσουν, έλεγε ο Λεντέςμα ειρωνικά, ήταν ένας εκλογικός συνασπισμός. Δεδομένης αυτής της συγκυρίας, όπως φάνηκε, η δεξιά έδρασε τελικά ως συνήθως, κατέφυγε στον Στρατό και στο παραδοσιακό πραξικόπημα.

Αν παρακολουθήσουμε προσεκτικά τον Ledesma, η πρώτη σύγκρουση μεταξύ των δυνάμεων ήρθε τον Οκτώβριο του 1934. Εκεί, έγραψε ο Ledesma, η επανάσταση «κινητοποίησε ανοιχτά τις δυνάμεις της ενάντια στο ίδιο το είναι της Ισπανίας»[32]. Κατά την άποψή του, ο FE de las JONS θα έπρεπε να είχε προσπαθήσει να κάνει πραξικόπημα μαζί με τις φασιστικές δυνάμεις και με ορισμένα μέλη του Στρατού. Σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά μοντέλα εξεγερτικής τεχνικής, που έμαθαν από την Ιταλία και τη Γερμανία [33], ο Ledesma πίστευε ότι τη στιγμή της σύγκρουσης πολλά από τα μέλη των μαρξιστικών δυνάμεων θα άλλαζαν πλευρά, αποτελώντας έτσι την ιδανική ευκαιρία να μετατρέψουν το κίνημα σε μαζικό κόμμα. Το καθήκον συνίστατο, σύμφωνα με τον Ledesma Ramos, στην «εθνικοποίηση των Ισπανών, ολόκληρου του λαού, συνδέοντας το πεπρωμένο τους με το εθνικό πεπρωμένο της Ισπανίας»[34]. Ωστόσο, η αντίδραση του Πρίμο ντε Ριβέρα ήταν, για τον Λεντέςμα, μάλλον δειλή, περιοριζόμενη στο γνωστό «Γράμμα σε έναν Ισπανό στρατιώτη». Αυτή η κατάσταση οδήγησε τον Ledesma να μιλήσει για μια υπερβολική δεξιά πτέρυγα της Φάλαγγας, η οποία δεν φαινόταν πλέον να ποντάρει στη λαϊκή εθνική επανάσταση, αλλά μάλλον σε μια αυταρχική δικτατορία, a la Maeztu. Σε αυτό προστέθηκε μια διαδικασία εσωτερικής αποσύνθεσης της ίδιας της Φάλαγγας με τις αποχωρήσεις του Ansaldo, της Eliseda και αργότερα του ίδιου του Ledesma[35].

Σε αυτό το πλαίσιο του 1935, ο Ledesma Ramos δημοσίευσε την εβδομαδιαία έκδοση *La Patria libre*, όπου εκτιμήθηκε και εξηγήθηκε κυρίως η στάση των Jonsists απέναντι στη ρήξη με τον F.E de las JONS. Για τον Ledesma[36], η διάσπαση, όχι η απέλαση, προκλήθηκε ουσιαστικά από τις αποφάσεις που είχαν ληφθεί όταν ασχολούνταν με «τη μαρξιστική αναταραχή στην Αστούριας». Οι ενέργειες του Primo de Rivera εν όψει των γεγονότων του 1934 είχαν αποκαλύψει στον Ledesma και τη μικρή ομάδα του jonsistas, ένα «παρεκκλίνον πνεύμα», το οποίο έρχονταν σε αντίθεση με τον αληθινό λαϊκό χαρακτήρα, ο οποίος, κατά τη γνώμη του, διακηρύσσονταν από τους JONS [37]. Ήταν, λοιπόν, απαραίτητο, εάν οι JONS ήθελαν να επιστρέψουν «σε ηρωικά και λιτά καθήκοντα», να απελευθερωθούν από το «έρμα της Φάλαγγας»[38]. Η Falange σε αυτό το σημείο αντιπροσώπευε για το Ledesma ένα δεξιό κόμμα, το οποίο είχε ενεργήσει όπως τα παραδοσιακά συντηρητικά κόμματα. Θα μπορούσε να έχει ελκυστικά στοιχεία, αλλά απείχε πολύ από την πρόθεση να κάνει ένα σύγχρονο πραξικόπημα[39]. Στην πραγματικότητα, ο Javier M. de Bedoya διαβεβαίωσε ότι, σε μια προσωπική συνάντηση με τον Primo de Rivera και τον Rafael Sánchez Mazas, είχε διαισθανθεί ότι γι' αυτούς το κίνημα δεν είχε λαϊκή βάση και ότι ως εκ τούτου αναδυόταν ως ένα κίνημα επιλεγμένων μειονοτήτων πολύ απομακρυσμένων από την ιδέα ενός σύγχρονου μαζικού κόμματος. Εν ολίγοις, ο Μπεντόγια επεσήμανε: «ένα εγκεφαλικό, πνευματικό «κίνημα», χωρίς λαϊκή συγκίνηση, χωρίς αέρα του δρόμου, χωρίς γεύση ή χρώμα, μακριά από την πραγματικότητα. Το αντίθετο μάλιστα του πνεύματος των αυθόρμητων επιθετικών μας ροπάλων »[40]. Αντιμέτωπος με αυτή την κατάσταση, ο Ledesma αναλαμβάνει μια γεωγραφική αλλαγή, που θα σημαίνει μια πραγματική αλλαγή κατεύθυνσης στο έργο του. Επιπλέον, η χειρονομία της μετακόμισης από τη Μαδρίτη στη Βαρκελώνη ήταν ταυτόχρονα και σύμπτωμα της έναρξης ενός νέου πολιτικού εγχειρήματος. Από τη μια, δεδομένης της απάντησης της Φάλαγγας στην κατάσταση της Αστούριας, άφησε τη φασιστική υπόθεση στα χέρια της ομάδας του Χοσέ Αντόνιο Πρίμο ντε Ριβέρα. Από την άλλη, θα θεωρήσει ότι η επιλογή της εθνικής επανάστασης περνούσε πλέον από μια ανοιχτά πιο αριστερή, προλεταριακή και λαϊκή θέση.

Οι JONS έπρεπε να απελευθερωθούν από την Falange. Ο Ledesma γράφει:

«Αυτός και οι σύντροφοί του δεν σκοπεύουν πλέον να οργανώσουν τον φασισμό ούτε από μακριά. Πίσω στο παλιό J.O.N.S. Υπήρχε ο φασισμός που επιλέγει σήμερα τον Primo de Rivera, ειδικά στην τελευταία του προπαγάνδα. Καταλαβαίνουν ότι η αποστολή τους είναι διαφορετική» [41]

Ο Ledesma έψαχνε για μια στενότερη επαφή με τον αναρχοσυνδικαλισμό, γνωρίζοντας ότι η ομάδα απολάμβανε ισχυρή βάση στην Καταλονία[42]. Από εκείνη τη στιγμή, με την πρόθεση να κερδίσει στρατεύματα για τον σκοπό του, για μια εξιδανικευμένη εθνικοσυνδικαλιστική επανάσταση, θα ξεκινήσει μια πορεία προσεγγίζοντας τον αριστερό συνδικαλισμό. Το βασικό ζήτημα για τους Zamoran, σε αυτό το σημείο, ήταν ότι οι μόνοι που ήταν ικανοί να πραγματοποιήσουν μια λαϊκή κοινωνική επανάσταση ήταν οι «Σορελικοί» της CNT. Στην πραγματικότητα, αποτελούσαν ένα αυθεντικό μαζικό κόμμα οργανωμένο και εκπαιδευμένο στις τεχνικές της άμεσης δράσης, των οδομαχιών, της εξεγερτικής βίας και της επαναστατικής ηθικής. Το αναρχικό συνδικάτο είχε γνωρίσει μια αξιοσημείωτη παρακμή κατά τα χρόνια της δικτατορίας του Primo de Rivera, αλλά το 1930 επανήλθε ξανά στην επιφάνεια και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα κατάφερε να ανακτήσει τη δύναμη που είχε δείξει κατά τα χρόνια από το 1918 έως το 1921 [43]. Η CNT εκμεταλλεύτηκε τις ελευθερίες και τις ελπίδες των πρώτων στιγμών για να ενισχύσει την οργάνωση. Στην πραγματικότητα, δεν ήταν λίγοι αυτοί οι τομείς που πίστευαν ότι η Δημοκρατία θα έδινε τη θέση της στην ολοκληρωτική χειραφέτηση του προλεταριάτου μέσω της κολεκτιβοποίησης των μέσων παραγωγής. Η κοινωνική επανάσταση ήταν κάτι που είχαν κηρύξει στην Ισπανία οι ελευθεριακοί για περισσότερο από μισό αιώνα, και τώρα φαινόταν ότι είχε έρθει η ώρα.

Επιπλέον, η CNT οργάνωσε πολλές γενικές απεργίες στραμμένες κατά της δημοκρατικής πολιτικής, οι οποίες χρησίμευσαν επίσης για τη μέτρηση της δύναμής της στην εργατική τάξη, όπως αυτή της Telefónica ή της Σεβίλλης και της Βαρκελώνης, σε ορισμένες πόλεις στη Vizcaya και στην Asturias ή, λίγο αργότερα, Σαραγόσα και Μαδρίτη. Εκτός από τις απεργίες, η CNT ξεκίνησε μια στρατηγική ένοπλων εξεγέρσεων: την εξέγερση των ανθρακωρύχων του Alto Llobregat και του Cardener, στην Καταλονία, οι οποίοι τον Ιανουάριο του 1932 κατάφεραν να εγκαθιδρύσουν τον ελευθεριακό κομμουνισμό για πέντε ημέρες. Η εξέγερση του Ιανουαρίου 1933 με προεκτάσεις στην Καταλονία και τη Βαλένθια και με τη γνωστή σφαγή μιας αγροτικής οικογένειας από αστυνομικές δυνάμεις στο Casas Viejas. Επιπλέον, ούτε η πολιτική μεταρρυθμίσεων που εισήγαγε η ρεπουμπλικανική-σοσιαλιστική κυβέρνηση συνασπισμού, ούτε η βελτίωση των συνθηκών εργασίας ενός αξιοσημείωτου τμήματος της εργατικής τάξης, ούτε η συνεχής και εξαντλητική επαναστατική γυμναστική που εφαρμόστηκε από τη CNT προκάλεσαν το αναμενόμενο αποτέλεσμα και ήρθε η αποσύνθεση του αναρχοσυνδικαλισμού [44]. Ο Λεντέςμα τα ήξερε όλα αυτά, θαυμάζοντας αφενός τις δυνατότητες κινητοποίησης της CNT και το ηρωικό της ηθικό και αφετέρου την έχθρα του σωματείου με το UGT-PSOE του Largo Caballero. Κατά την άποψή του, το βιομηχανικό προλεταριάτο που οργανώθηκε από τη CNT θα ήξερε πώς να πολεμήσει από κάτω, από το δρόμο ενάντια σε μια κυβέρνηση που κυριαρχείται από σοσιαλιστικές δυνάμεις. Στην πραγματικότητα, αυτό ήταν το νόημα που εμπότισε όλες τις σελίδες του La Patria Libre, μπροστά στη δεξιά απόκλιση των Falange, ο Ledesma και οι jonsistas ξεκίνησαν ξανά, όπως στα πρώτα χρόνια της La Conquista de Estado, ένα νεύμα στις λαϊκές μάζες[45].

Κατά κάποιο τρόπο, αυτό αντανάκλα αυτό που είχε διατηρήσει στο απόγειο του 31ου έτους, όταν προσπαθούσε να προσεγγίσει την ομάδα του Maurín, τόνισε ότι «στην Ισπανία οι δεξιές πτέρυγες είναι προφανώς φασίστες και σε πολλά άκρα αντιφασίστες. Και η αριστερά είναι προφανώς αντιφασιστική και από πολλές απόψεις και αξιώσεις φασιστική»[46]. Τελικά, επρόκειτο για την ανάδειξη του λαϊκού χαρακτήρα της εθνικής επανάστασης: «Η εκπροσώπηση ΟΛΟΥ του λαού είναι αυτό που αναζητούν και διεκδικούν οι JONS για τον εαυτό τους»[47]. Επομένως, έπρεπε να αναληφθεί μια διαδικασία εθνικοποίησης των λαϊκών στοιχείων, του βιομηχανικού προλεταριάτου, εν τέλει της CNT. Για αυτό, υπήρξε μια επισήμανση των συνθημάτων του εθνικού συνδικαλισμού. Μίλησαν για ψωμί και δικαιοσύνη[48]. Το πρόβλημα του σιταριού καταγγέλθηκε και οι αγροτικές διαδηλώσεις δημοσιοποιήθηκαν[49]. Ο στόχος ήταν ξεκάθαρος: να διευρυνθούν οι λαϊκές βάσεις του νέου κινήματος, να μετατραπεί σε ένα αληθινό μαζικό κόμμα ικανό να κατακτήσει την εξουσία. Κατά κάποιο τρόπο, αυτό που έλεγε ο Ledesma Ramos είναι ότι η παραδοσιακή δεξιά πτέρυγα και επίσης η Falange ήταν ανίκανες να οικοδομήσουν ένα ολοκληρωτικό κίνημα με βάση το λαό. Με άλλα λόγια, αποκαλύφθηκε η έλλειψη ενθάρρυνσης από την πλευρά του παραδοσιακού χώρου για την ανάπτυξη ενός σύγχρονου χαρισματικού εγχειρήματος. Για τον Λεντέσμα Ράμος, η συντηρητική και αντιδραστική σκέψη που μονοπώλησε τις πραγματικές πηγές εξουσίας, δεν ήταν σε θέση να αναλάβει την ανύψωση του έθνους, πόσο μάλλον του λαού. Στην πραγματικότητα, ούτε η πολιτική γλώσσα του Primo de Rivera είχε τη στρογγυλότητα των σύγχρονων γλωσσών [50]. Αυτό ήταν, ως ένα βαθμό, αυτό που έμαθε ο Ledesma από τη ρήξη με τη Falange. Κατά την άποψή μας, οποιαδήποτε μαζική πολιτική των δεξιών κομμάτων της χώρας επηρεαζόταν από άλλα ερεθίσματα, από άλλα χαρίσματα όχι κοσμικά, όχι μοντέρνα, αλλά παραδοσιακά.

Υπό αυτή την έννοια, αυτό που ανακάλυψε ο Ledesma Ramos στο απόγειο του 1935 ήταν ότι ο φασισμός δεν απολάμβανε ιστορικής αξιοπιστίας στην Ισπανία. Ο παραδοσιακός χαρακτήρας επιβλήθηκε στην επιτάχυνση του ιστορικού χρόνου, με τέτοιο τρόπο που οι κάτοχοι της παράδοσης επέβαλλαν εκ νέου το κύρος τους. Γι' αυτό ο Primo de Rivera ήταν πάντα τόσο κοντά στους άνδρες της Acción Española[51]. Και αυτό, κατά τη γνώμη μας, οργανώθηκε ξεκάθαρα στο συμπόσιο-αφιέρωμα στον Ernesto Giménez Caballero με την ευκαιρία της απόκτησης της Έδρας Λογοτεχνίας στο Ινστιτούτο Cardenal Cisneros στη Μαδρίτη. Μεταξύ των πιο επιφανών καλεσμένων ήταν οι: José Félix de Lequerica, José Calvo Sotelo, Pedro Sainz Rodríguez, Víctor Pradera, Ramiro de Maeztu, Eugenio Montes και Ramiro Ledesma. Ο Giménez Caballero άρχισε, ως συνήθως, να θρηνεί, όχι χωρίς κάποιο σαρκασμό, «την απουσία και τη σιωπή του κυρίου Primo de Rivera[52]. Όσο για τον Λεντέσμα Ράμος, από την πλευρά του, εκμεταλλεύτηκε την πράξη για να αφηγηθεί την πλήρη γενεαλογία των JONS και να τονίσει, κατά τη γνώμη του, τι χρωστούσε ο ισπανικός φασισμός στον τιμώμενο. Την εκδήλωση έκλεισε ο Κάλβο Σοτέλο μιλώντας για την «επιβεβαίωση της ισπανικής ενότητας» την οποία, κατά τη γνώμη του, συμμερίστηκαν όλοι οι συγκεντρωμένοι. Ωστόσο, η συζήτηση κράτησε και η υπεράσπιση του φασισμού από τον Ledesma Ramos ως «σκοπός της ενσωμάτωσης της κατηγορίας της ιστορικής υποστήριξης ή ύπαρξης του Εθνικού Κράτους στα ευρύτερα λαϊκά στρώματα», εξόργισε τόσο τον Montes όσο και τον παραδοσιακό Víctor Pradera που έφυγε από την αίθουσα ως «διαμαρτυρία» επειδή είπε τέτοια λόγια. Ο Μόντες διαβεβαίωσε ότι, κατανοητός με αυτόν τον τρόπο, ο φασισμός ήταν, τότε, σαν τη Γαλλική Επανάσταση[53].

5. Εν κατακλείδι: Ο κόκκινος χιτώνας του Γκαριμπάλντι.

Εν ολίγοις, η τακτική και στρατηγική υποχώρηση του Ledesma Ramos στη Βαρκελώνη και η εμπειρία του La Patria Libre μπορούν να θεωρηθούν ως συνέπεια της ανάλυσης του jonsista για την ανικανότητα της παραδοσιακής δεξιάς να κινητοποιηθεί και την έλλειψη ενδιαφέροντος για την οργάνωση ενός ολοκληρωτικού λαϊκού εθνικού κινήματος . Ο ιδρυτής της La Conquista del Estado θεώρησε ότι η μόνη δυνατότητα εξουδετέρωσης των χαρισματικών δυνάμεων του μαρξισμού, που θα μπορούσαν να αναδυθούν γύρω από τη φιγούρα του Largo Caballero, θα μπορούσε να προέλθει μόνο από το χέρι ενός άλλου μύθου, ο οποίος λόγω της νεωτερικότητας και της κατανόησης του ιστορικού χρόνου , χαρακτηριζόταν από την ίδια ένταση. Αλλά πάνω από όλα, ανακάλυψε ότι η μόνη δομή ικανή να τροφοδοτήσει τις μάζες ενός σύγχρονου ολοκληρωτικού κόμματος θα μπορούσε να είναι η CNT. Το βασικό ζήτημα, για τον Ledesma Ramos, ήταν να της παράσχει έναν αποτελεσματικό μύθο για κινητοποίηση. Και αυτό δεν θα μπορούσε παρά να είναι ο εθνικός. Γι' αυτό κατέληξε, όπως μετέγραψε ο ίδιος ο Ledesma: «ότι το κόκκινο πουκάμισο του Garibaldi είναι καλύτερο για τον Ramiro Ledesma και τους συντρόφους του από το μαύρο πουκάμισο του Mussolini»[54]. Από αυτή την προοπτική, όπως προσπαθήσαμε να τονίσουμε, ο νεαρός εξτρεμιστής ξεκίνησε το εκδοτικό εγχείρημα, «Η Επανάσταση μας», το οποίο ετοιμάστηκε τον Ιούνιο και θα δημοσιευόταν στις 11 Ιουλίου 1936[55]. Ήταν η τελευταία προσπάθεια του Ledesma Ramos να αναδείξει την ανεξαρτησία του, σε δράση και έργο, από την αντιδραστική δεξιά. Η δημοσίευση, όπως είδε ο ίδιος ο Λεντέσμα, ήταν ήδη εκτός τυπογραφείου και επρόκειτο να ξεκινήσει σύντομα. Συγκέντρωσε μια σειρά από γραπτά για τα ορυχεία του Ριοτίντο, τον Τρότσκι και τα λαϊκά μέτωπα και το ζήτημα των Καταστατικών της Γαλικίας και της Καστίλλης. Ωστόσο, ο Ledesma Ramos δήλωσε επίσης τη γνώμη του ως προσεκτικός και ενημερωμένος θεατής. Διακήρυξε ότι δεν επρόκειτο να «εχθρέψει» το Λαϊκό Μέτωπο, μέχρι να εμφανιστεί μια ομάδα με μεγάλο σθένος. Υπό αυτή την έννοια, υπαινίχθηκε ότι δεν επρόκειτο να υποστηρίξει τις δυνάμεις της δεξιάς: «Να τονώσουμε τις κατεστραμμένες δυνάμεις; Κανείς να μην το περιμένει από εμάς»[56].

*Ο David Sotto Carrasco είναι Ισπανός ακαδημαϊκός ερευνητής, ειδικός στα θέματα της συγκριτικής Φασισμού και Φαλαγγιτισμού.

Σημειώσεις:

[1] Όσον αφορά το Ledesma, σε ένα άλλο μεθοδολογικό κλειδί, θα πρέπει να συμβουλευτείτε τα ακόλουθα: L. Casali, *Società di massa, giovani, rivoluzione. Il fascismo di Ramiro Ledesma Ramos*. Bologna, Clueb, 2002 και F. Gallego, *Ramiro Ledesma Ramos και ισπανικός φασισμός*. Μαδρίτη, Σύνθεση, 2005.

[2] Για τις ιδιόμορφες διαδικασίες κοινωνικής δυναμοποίησης, ιστορικής επιτάχυνσης και υλοποίησης μιας αποφασιστικής συστατικής εξουσίας, βλ., μεταξύ άλλων: J.L. Villacañas Berlanga, «Εξομάλυνση του κοσμικού χαρίσματος και της σύγχρονης διαδικασίας. Μερικοί προβληματισμοί για την εννοιολογική ιστορία που εφαρμόζονται στην ισπανική διαδικασία», *Historia Contemporánea*, n° 27, 2003, σσ. 505-517. Ο Villacañas έχει επισημάνει ότι ούτε το χάρισμα του έθνους, ούτε αυτό της αυτοκρατορίας, ούτε αυτό της τάξης, ούτε αυτό της φυλής ήταν σε θέση να προκαλέσουν μια εντατική κοινωνική κινητοποίηση συνολικής και συστηματικής φύσης. Κατά την άποψή μας, η αδράνεια της παραδοσιακής κοινωνίας δεν το κατέστησε δυνατό. Με τέτοιο τρόπο που, για τον Villacañas, αυτή η ιστορική ιδιαιτερότητα ήταν η συνέπεια του να βρίσκεται κάτω από το σύνδρομο «του όψιμου έθνους». J.L. Villacañas Berlanga, «Το αείμνηστο έθνος και εμείς. The meaning of a concept», στο: H. Plessner, *The late nation*. Για την πολιτική αποπλάνηση του αστικού πνεύματος (1935-1959). Madrid, New Library, 2017, σσ. 209-238.

[3] Ανάμεσα στα πολυάριθμα έργα που έχουν αναδείξει τη μυθοποιητική τάση του φασισμού, την απόρριψη των αστικών αξιών, την εκτίμηση της βίας και του πολέμου, τον βιταλισμό ή την επαναστατική του διάσταση, ξεχωρίζουν: Z. Sternhell, *The Birth of Fascist Ideology*. Princeton, Princeton University Press, 1994 [*The Birth of Fascist Ideology*. Madrid, Siglo XXI Publishers, 1994]; G.L. Mosse, *Η Φασιστική Επανάσταση*. Προς μια Γενική Θεωρία του Φασισμού. Νέα Υόρκη, Howard Fertig, 1999; R. Griffin, *The Nature of Fascism*, Λονδίνο: Routledge, 1993; Ή Paxton, *Ο φασισμός εν δράσει*. Παρίσι, Seuil, 2004; G.L. Mosse, *Η εθνικοποίηση των μαζών*. Μαδρίτη, Marcial Pons, 2005; SG Πέιν, *Φασισμός: Σύγκριση και Ορισμός*. Madison, University of Wisconsin Press, 1980 [*Fascism*. Μαδρίτη, Συμμαχία, 2009].

[4] Πρβλ. G. Sobejano, (1967), Nietzsche in Spain (1890-1970). Δεύτερη διορθωμένη και διευρυμένη έκδοση, Μαδρίτη, Γκρέδος, 2004, σελ. 654. Σχετικά με τα νεανικά κείμενα του Ledesma Ramos, επιτρέπω στον εαυτό μου να αναφερθώ στον εαυτό μου: The conquest of the liberal State: Ramiro Ledesma Ramos. Valencia, Editorial Kyrios, 2013, σελ. 44-67.

[5] Πρβλ. S. Fernández Riquelme, «Ο Ζωρζ Σορέλ και ο επαναστατικός συνδικαλισμός. Από τον μύθο της Επανάστασης στο σύμβολο της βίας», El Catoblepas, n° 185, 2018.

[6] «Για να σωθούν τα πεπρωμένα και τα συμφέροντα των Ισπανών, η «Κατάκτηση του Κράτους» θα κινητοποιήσει τη νεολαία. Ψάχνουμε για μαχητικές ομάδες, χωρίς υποκρισία μπροστά στο τουφέκι και την πειθαρχία του πολέμου, πολιτοφυλακές που διαλύουν το αστικό και αναχρονιστικό πλαίσιο ενός ειρηνιστικού μιλιταρισμού. Θέλουμε τον πολιτικό με στρατιωτικό αίσθημα, ευθύνη και αγώνα». (R. Ledesma Ramos, "Young Spaniards! On the warpath!", La Conquista del Estado, No. 2, 21 Μαρτίου 1931, σ. 21, στο: ΟΟ.CC., Τόμος III, σ. 38). Παραθέτουμε από την έκδοση Complete Works, 4 τόμ. Barcelona, Ediciones Nueva República, 2004. Στο εξής: Complete Works = ΟΟ.CC, The Conquest of the State = LCdE.

[7] Σε αυτό το πνεύμα, ο Ledesma αποφάνθηκε: «Στην Ισπανία υπάρχει μια εργατική οργάνωση με μια πολύ ισχυρή επαναστατική ικανότητα. Είναι η Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας. Μοναδικά Σωματεία. Έχουν επιτύχει τη μέγιστη αποτελεσματικότητα του αγώνα και η κοινωνική, τάξική τους πίστη δεν διαστρεβλώθηκε ποτέ. Τώρα λοιπόν: ο απολιτικισμός τους τους κάνει να κινούνται κατά σειρά πολιτικών τέτοιας αναποτελεσματικότητας, που εμείς – που στηρίζαμε τη συνδικαλιστική και σορελιανή τους τάση – το μετανιώνουμε πραγματικά. Αλλά η πραγματικότητα θα εκτρέψει τον αναρχισμό τους, αφήνοντας το συνδικαλιστικό δίκτυο » (R. Ledesma Ramos, «The Revolutionary solidness. The Revolution and violet. The legitimacy and fertility of violet», LCdE, No. 11, May 23, 1931, ΟΟ. CC., Τόμος III, σελ. 166). Πρβλ. R. Ledesma Ramos, «Speech to the youth of Spain», ΟΟ. CC., Vol. IV, pp. 13-131.

[8] «Υπάρχουν τα θαυμάσια παραδείγματα της Ιταλίας και της Ρωσίας, οι μόνοι δύο λαοί των οποίων το πολιτικό καθεστώς είναι αληθινή αντανάκλαση μιας εποχής. Οι μόνοι δύο λαοί που ζουν μια αυθεντική πολιτική και μια αυθεντική μοίρα (όλοι οι άλλοι, γηραιά και μπάζα)» (R. Ledesma Ramos, «The Catholic Concept of Life», La Gaceta Literary, 15 Οκτωβρίου 1930, σ. 7, ΟΟ. CC, Vol. II, σ. 153).

[9] R. Ledesma Ramos, "On a policy book by Ortega", LCdE, 2 Μαΐου 1931, No. 8 p. 3. ΟΟ. CC., Τόμος III, σελ. 142.

[10] Ο Enrique Selva έχει γράψει το οριστικό βιβλίο για τον avant-garde Giménez Caballero, βλέπε τον Ernesto Giménez Caballero. Μεταξύ πρωτοπορίας και φασισμού. Valencia, Pre-texts, 2000. Στη φιγούρα του Ernesto Giménez Caballero ξεχωρίζουν επίσης: C. Bassolas, The ideology of writers: Literature and politics in La Gaceta Literaria (1927-1932). Βαρκελώνη, Φονταμάρα, 1975; L. Tandy και M. Sferrazza, Ernesto Giménez Caballero και La Gaceta Literaria. Μαδρίτη, Turner, 1977; Douglas W. Foard, Ernesto Giménez Caballero (ή η επανάσταση του ποιητή). Μελέτη για τον Ισπανικό Πολιτιστικό Εθνικισμό στον 20ο αιώνα. Μαδρίτη, Ινστιτούτο Πολιτικών Σπουδών, 1975; JC Mainer "Ernesto Giménez Caballero or the inauportunity", Εισαγωγή στο: E. Giménez Caballero, Casticismo, nacionalismo y avant-garde. Ανθολογία, 1927-1935. Madrid, Santander Central Hispanic Foundation, 2005, pp. IX-LXVIII.

[11] R. Ledesma Ramos, «Μια αγωγή μεταξύ συγγραφέων. Τα πολιτικο-λογοτεχνικά ψίχουλα (sic) του συμποσίου στο Pombo στον Giménez Caballero. Ο Ledesma Ramos και οι φίλοι του δεν είναι φασίστες», Heraldo de Madrid, 21 Ιανουαρίου 1930, σελ. 13, OO.CC., Vol. II, p. 244.

[12] R. Ledesma Ramos, «Είχαμε δίκιο! Το φιλελεύθερο-αστικό καθεστώς καταρρέει», LCdE, n° 14, 6 Ιουνίου 1931, σελ. 1, OO.CC. Τόμος III, σελ. 192.

[13] Πρβλ. F. Gallego, ό.π. cit., p. 85.

[14] Στην κλασική και εκτενή ιστοριογραφία για τις απαρχές του ισπανικού φασισμού, η δημιουργία της La Conquista del Estado έχει θεωρηθεί η πρώτη συγκεκριμένη προσπάθεια εγκαθίδρυσής της στην Ισπανία. Cfr M. Pastor, Η προέλευση του φασισμού στην Ισπανία. Μαδρίτη, Εκδόσεις Tucur, 1975, σελ. 162. Πράγματι, για τον Ferrán Gallego, αν και η προέλευση του κινήματος βρίσκεται στον Giménez Caballero και σε ορισμένα στοιχεία της Unión Patriótica, η δημιουργία του περιοδικού εκείνη την ημερομηνία επιτρέπει στον Ledesma να θέσει το πρωταρχικό του ρόλο στη δημιουργία του ισπανικού φασισμού. Βλέπε: F. Gallego, ό.π. cit., p. 63. Ο Luciano Casali έχει επίσης ξεκαθαρίσει το «directi di primogenitura» του Ledesma για το κίνημα. Πρβλ. L. Casali, ό.π. cit, p. 28 κ.ε. Ο ίδιος ο Ledesma διαβεβαίωσε για τον φασισμό στην Ισπανία; ότι: «Πριν από την Κατάκτηση του Κράτους, δεν μπορούν να φανούν κανενός είδους προσπάθειες για τη διάδοση μιας εθνικής και κοινωνικής σημαίας στην Ισπανία, δηλαδή μιας σημαίας με φασιστικό πρόσημο» (R. Ledesma Ramos, OO.CC., Vol. IV, σ. 175). Πήρε το όνομα από τη δημοσίευση του Curzio Malaparte La Conquista dello Stato, την οποία ο Giménez Caballero θα μετέφραζε στην Ισπανία το 1929. Διανεμήθηκε κυρίως στις πόλεις της Μαδρίτης και της Βαρκελώνης. Πρβλ. G. Served, «On the origins of Spanish fascism: a non-conformist review: The Conquest of the State (1931)», στο: J.M. Jiménez Galocha (Συνθ.), Γραπτά για τον Ramiro Ledesma Ramos. Βαρκελώνη, Εκδόσεις Νέα Δημοκρατία, 2005, σελ. 67.

- [15] J. M. Thomàs, Οι ισπανικοί φασισμοί. Βαρκελώνη, Πλανήτης, 2011, σελ. 64 κ.ε.
- [16] Ό.π.
- [17] R. Ledesma Ramos, "Supremacía del Estado", LCdE, nº 1, 14 Μαρτίου 1931, σ. 2; ΟΟ.CC., Τόμος III, σελ. 24.
- [18] R. Ledesma Ramos, «The constituent deshtim», LCdE, No. 1, 14 Μαρτίου 1931, σελ. 1. ΟΟ.CC., Τόμος III, σελ. 17-18. Στην πραγματικότητα, ο ίδιος ο Gecé καυχιόταν ότι γέννησε «τους δύο πνευματικούς νέους που θα υλοποιούσαν το μέλλον της Ισπανίας: τους κομμουνιστές και τους φασίστες» (Συλλογή στο: J.C. Mainer (επιμ.) Falange και λογοτεχνία. Ανθολογία. Βαρκελώνη, Editorial Labor, 1976).
- [19] «Το να λέμε, όπως γράφει ο Ορτέγκα, ότι ο φασισμός και ο κομμουνισμός είναι αδιέξοδα, ισοδυναμεί απλώς με το να ζούμε με την πλάτη στους καιρούς, με απόλυτη τύφλωση στις σημερινές αξίες» (LCdE, nº 1, 14 Μαρτίου 1931, σσ. 1· ΟΟ.CC., Τόμος III, σελ. 17-18).
- [20] «Στον διανοούμενο, του διαφεύγουν οι τρέχουσες υποθέσεις και ζει σε μια αέναη ταλάντευση του μέλλοντος. Εξ ου και αυτό για τα προγράμματα, ένα κομψό μέσο για να παρακάμψετε τους άμεσους γκρεμούς. Ο διανοούμενος είναι δειλός και ρητορικά διαφεύγει την ανάγκη να παραχωρήσει ένα καθημερινό κοινό σε αυθεντικό ανθρώπινο υλικό, ο άνθρωπος που υποφέρει, ο στρατιώτης που θριαμβεύει, ο θησαυριστής, ο επαναστάτης, οι λιποτάκτες, ο άρρωστος ή αλλιώς το εργοστάσιο, οι χρεοκοπίες, η ύπαιθρος, ο πόλεμος, κ.λπ., κ.λπ.». (R. Ledesma Ramos, «Intellectuals and politics, LCdE, No. 5, April 11, 1931, p. 3. Τώρα στο: ΟΟ.CC, Vol. III, σελ. 98).
- [21] R. Ledesma Ramos, «Intellectuals and politics, LCdE, No. 5, April 11, 1931, p. 3. Τώρα στο: ΟΟ.CC, τόμος III, σελ. 97.
- [22] Ό.π., σελ. 99.
- [23] E. González Calleja, «Οι φασίστες διανοούμενοι και η «άμυνα της Δύσης» (Ένα παράδειγμα της «κρίσης της ευρωπαϊκής συνείδησης» στην Ιταλία, τη Γαλλία και την Ισπανία κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου», Revista de Estudios Políticos, nº 81, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 1993, σ. 129-174.
- [24] R. Ledesma Ramos, «Αναποτελεσματική λογοκλοπή. Βία και τρέχουσα πολιτική», LCdE, Αρ. 1, 14 Μαρτίου 1931, σ. 1. 1. ΟΟ.CC., Τόμος III, σελ. είκοσι.
- [25] Ό.π.
- [26] R. Ledesma Ramos, ΟΟ. CC., Τόμος IV, σελ. 26-27.
- [27] R. Ledesma Ramos, ΟΟ. DC. Τόμος III., σελ. 177-178.
- [28] R. Ledesma Ramos, «Σχετικά με τη συγχώνευση της Φ.Ε. y de las JONS», JONS, II, 9, April 1934, pp. 58-63, ΟΟ. CC, Τόμος III, σελ. 44.

- [29] R. Ledesma Ramos, Ο Φασισμός στην Ισπανία, ό.π. cit., p. 147. Τα τελευταία χρόνια, ο Ismael Saz έχει ορίσει τον φασισμό ως: «αυτή η διαδικασία που οδηγεί σε ορισμένα τμήματα της κλασικής δεξιάς –είτε είναι αντιδραστικές, συντηρητικές, ριζοσπαστικές ακόμα και φιλελεύθερες– που, αντιμέτωποι με την πρόκληση της δημοκρατίας –της μαζικής κοινωνίας, θα είναι η ουδέτερη αποδοχή του, αν και όχι ουδέτερη – υιοθετεί μια σειρά στοιχείων των οποίων η καινοτομία και η λειτουργικότητα αποδίδονται ξεκάθαρα στον φασισμό, σε σημείο που το αποτέλεσμα δεν θα είναι πλέον φασισμός με την αυστηρή έννοια ούτε θα είναι δικαίωμα ακριβώς το ίδιο με ήταν πριν από την αντιπαράθεσή του –διαλεκτική, θα λέγαμε– με τον ίδιο τον φασισμό». Πρβλ. I. Saz, *Fascism and Francoism*. Valencia, University of Valencia, 2004, σελ. 86 κ.ε.
- [30] Πρβλ. G. Servet, «Ramiro Ledesma Ramos, απόστολος της εθνικής επανάστασης», *Aportes. Magazine of Contemporary History*, Μαδρίτη, έτος XX, n° 58, 2005, pp. 155-171.
- [31] L. Casali, ό.π. cit., p. III.
- [32] R. Ledesma Ramos, «Η σημαία της ενότητας και του σθένους της Ισπανίας ως μεγάλης και δίκαιης χώρας, χρειάζεται βοήθεια, και μεταξύ αυτών, πρώτης τάξεως, την βοήθεια της ισπανικής λαϊκής μάζας», *La Patria Libre*, n° 1, 16 Φεβρουαρίου 1935. Παραθέτουμε από την έκδοση που συνέταξε ο J.M Jiménez Galocha, *La Patria Libre*. Η εβδομαδιαία της Ρήξης. Ramiro Ledesma Ramos. Ερνέστο Χιμένεθ Καμπαγιέρο. Εμίλιο Γκουτιέρες Πάλμα. Barcelona, Εκδόσεις Barbarossa, 2009, σελ. 43.
- [33] Πρβλ. R. Ledesma Ramos, Πολιτική βία και εξεγέρσεις, ΟΟ.CC. Vol, III, p. 370-377. Πρβλ. S.G. Payne, *Falange*, Ιστορία του ισπανικού φασισμού. [Παρίσι], Ruedo Ibérico, σελ. 61.
- [34] R. Ledesma Ramos, *The flag of the...*, ό.π. cit., p. 44.
- [35] Σχετικά με τη ρήξη με τη Φάλαγγα ως αποτέλεσμα των γεγονότων του Οκτωβρίου 1934, βλέπε μου: *The conquest of the liberal State: Ramiro Ledesma Ramos*, ό.π. cit., κεφ. Τέσσερα.
- [36] «Οι ηγέτες Jonsista εγκατέλειψαν την πειθαρχία της Falange Española με δική τους πρωτοβουλία» (R. Ledesma Ramos, «Las J.O.N.S. y F.E. 55.

- [37] R. Ledesma Ramos, «The JONS break with FE. Manifesto de las JONS», La Patria Sindicalista, ό.π. cit., p. 52.
- [38] J. M. de Bedoya, «The JONS break with F.E. The liberation of the JONS», La Patria Sindicalista, ό.π. cit., p. 53.
- [39] Για το πραξικόπημα ως μέσο κατάκτησης της εξουσίας, βλέπε: S. Fernández Riquelme, «Curzio Malaparte και η κατασκευή του ιστορικού χαρακτήρα. Ιδεολογικοί μύθοι, πολιτικά όνειρα και ανθρώπινες δυστυχίες», Ο ιστορικός λόγος, αρ. 40, 2018, σσ. 173-193.
- [40] Ibid, p. 54. Στις σελίδες του La Patria Libre, ο Bedoya υπενθύμισε τη συνάντηση τονίζοντας την αντιλαϊκή φύση της Φάλαγγας: «Οι άνθρωποι ως τέτοιοι δεν μετρούσαν τίποτα, ο λαός είναι ένα κοπάδι, η ασυνείδητη μάζα. Η Φάλαγγα δεν θα ήταν ποτέ ένα γνήσιο λαϊκό μαζικό κίνημα, και αντίθετα, όπως υπογράμμισαν στην οικειότητα της συζήτησης μετά το δείπνο, θα ήταν ένα κίνημα εκλεκτών μειονοτήτων που μια μέρα –δεν εξήγησε πώς– θα οδηγούσε το φτωχό λαό στα μονοπάτια της νίκης!». (Ibid, σελ. 54).
- [41] R. Ledesma Ramos, Ο Φασισμός στην Ισπανία;, ό.π. cit., p. 285.
- [42] J. Casanova, From the street to the front. Ο αναρχοσυνδικαλισμός στην Ισπανία. Barcelona, Critique, 2010, σελ. 23.
- [43] S. Juliá, «From reform to Revolution: Spanish Unions in the thirties», στο: Trade unionism and working life in Spain, Madrid, Center for Historical Studies of the UGT, 1996, pp. 15-26. Πρόσφατα, ο Vadillo τόνισε την ωρίμανση της αναρχικής οργάνωσης κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της δικτατορίας που «είχε ματαιώσει την προσπάθεια ανοικοδόμησης της ένωσης κάτω από κομμουνιστικές διαταγές, όπως σφυρηλατήθηκε από τις θέσεις χαρακτήρων όπως ο Joaquín Maurín» (J. Vadillo Muñoz , Ιστορία της CNT. Ουτοπία, πραγματισμός και επανάσταση, Μαδρίτη, Los Libros de la Catarata, 2019, σελ. 188.
- [44] Ό.π.
- [45] José Maluquer, «Το νόημα της έκκλησής μας στις λαϊκές μάζες», La Patria sindicalista, ό.π. cit., p. 155.
- [46] R. Ledesma Ramos, Ο Φασισμός στην Ισπανία;, ό.π. cit., p. 157.

[47] R. Ledesma Ramos, «Αλλά βάζουμε όρους στους πατριώτες: πρέπει να θυσιαστούν για να κάνουν την Ισπανία μια δίκαιη πατρίδα. Precisions», La Patria Sindicalista, ό.π. cit., p. 135.

[48] R. Ledesma Ramos, «The syndicalist: the Pan», La Patria syndicalist, ό.π. cit., p. 44.

[49] R. Ledesma Ramos, “The Wheat Problem”, La Patria Sindicalista, ό.π. cit., p. 82.

[50] Μια ακριβής προσέγγιση του λόγου του Primo de Rivera αποκαλύπτει ότι συγκεκριμενοποιείται με στοιχεία τυπικά μιας οργάνωσης φασιστικού τύπου αλλά και με στοιχεία λόγου της ισπανικής παράδοσης. Έτσι, ταυτόχρονα συμμετείχε στην επίθεση κατά του φιλελευθερισμού και στην επιβεβαίωση της πατρίδας, ενώ διέσωσε το «παραδοσιακό θρησκευτικό πνεύμα της Ισπανίας», για το οποίο συνέχισε να θεωρεί ότι ο σωστός και αιώνιος χαρακτήρας της Ισπανίας ήταν η καθολικότητα, όχι εξαϋλωση του έθνους όπως έκαναν τα σύγχρονα ευρωπαϊκά μαζικά κινήματα, κάτι που ήταν τελικά αυτό που σκόπευε ο Ledesma Ramos. Μεταξύ άλλων κειμένων, βλέπε: J. A. Primo de Rivera, «Spain, uncomfortable», στο: Complete Works. Μαδρίτη, Ισπανικές Εκδόσεις, 1950, σελ. 443 κ.ε. J.A. Primo de Rivera, “Initial Points”, ό.π. cit., p. 349.

[51] Πρβλ. R. Ledesma Ramos, «The prestigious Falangists ¿Eugenio Montes?», La Patria Libre, ό.π. cit., p. 152.

[52] “Homage to Mr. Giménez Caballero”, Abc, 8 Φεβρουαρίου 1935. Πρβλ. G. Server, “Preliminary Study”, a: La Patria Libre, ό.π. cit., p. 22 κ.ε.

[53] R. Ledesma Ramos, «Τι είναι φασισμός», La Patria Libre, ό.π. cit., p. 63.

[54] R. Ledesma Ramos, Ο Φασισμός στην Ισπανία, ό.π. cit., p. 284.

[55] R. Ibáñez, “Prologue” to: J.M. Jiménez Galocha (συνθ.), «Η Επανάσταση μας». Η τελευταία συντακτική πρωτοβουλία του Ramiro Ledesma Ramos. Molins del Rei, New Republic Editions, 2003.

[56] R. Ledesma Ramos, «Ο κοινωνικός μετασχηματισμός», Η Επανάσταση μας, No. 1, 11 Ιουλίου 1936, ΟΟ. DC. Τόμος IV, σελ. 482. Υπογεγραμμένο με το ψευδώνυμο «Roberto Lanzas».

NEITHER RIGHT NOR LEFT

Fascist
Ideology
in France

ZEEV STERNHELL

Ο Φασιστικός τρίτος δρόμος ή η αναζήτησή μιας εναλλακτικής πολιτικής κουλτούρας

Η αναζήτηση ενός τρίτου δρόμου μεταξύ φιλελευθερισμού και μαρξισμού ανήκει από το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα στη μεγάλη εξέγερση ενάντια στη μοντερνιστική κληρονομιά του Διαφωτισμού. Τότε διαμορφώθηκε η ιδέα ότι ο φιλελευθερισμός και ο μαρξιστικός σοσιαλισμός αντιπροσώπευαν μόνο δύο πτυχές του ίδιου κακού, της ίδιας τάσης προς την παρακμή. Η απόρριψη της παρακμής είναι τότε παρόμοια με την απόρριψη της νεωτερικότητας και την καθιέρωση μιας εναλλακτικής λύσης. Σε αυτό το πλαίσιο, ο μύθος του τρίτου δρόμου αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο στη διαμόρφωση μιας εναλλακτικής πολιτικής κουλτούρας τόσο στη φιλελεύθερη δημοκρατία όσο και στον σοσιαλισμό. Η αμφισβήτηση του φιλελευθερισμού και του σοσιαλισμού συνιστά απόρριψη των κοινών ριζών και της ουσίας τους: από το δεύτερο μισό του δέκατου ένατου αιώνα αυτός ο κοινός παρονομαστής παίρνει το όνομα του υλισμού. Πράγματι, η ιδέα του τρίτου δρόμου τρέφεται πρώτα από όλα στον αντι-υλισμό. Με τον όρο αντι-υλισμός εννοούμε εδώ την απόρριψη της ατομικιστικής, ωφελμιστικής, ηδονιστικής και κοσμικής κληρονομιάς του δέκατου έβδομου και του δέκατου όγδοου αιώνα. Είναι μια απόρριψη της θεωρίας των φυσικών δικαιωμάτων, του οράματος της κοινωνίας ως προς το σύνολο των ατόμων και της ιδέας ότι το ατομικό συμφέρον αποτελεί τον τελικό σκοπό κάθε κοινωνικής και πολιτικής δραστηριότητας. Στον ίδιο βαθμό ο αντι-υλισμός εξέφρασε στα τέλη του δέκατου ένατου αιώνα την απόρριψη του ιστορικού υλισμού, όχι μόνο των βασικών αξιωμάτων της μαρξικής οικονομίας αλλά όλων των ορθολογιστικών θεμελίων της σκέψης του Μαρξ. Ουσιαστικά είναι φαινόμενο πολιτισμού και αυτή η άλλη πολιτική παράδοση εμφανίζεται πρώτα από όλα ως πολιτισμικό πρόβλημα, με την ευρεία έννοια του όρου. Ασφαλώς, δεν είναι μόνο, πόσο μάλλον όχι μόνο, πολιτιστικό πρόβλημα, αλλά είναι πρωτίστως και πολιτισμικό.

Είναι λοιπόν αυτός ο αντι-υλισμός, που χτυπά κατευθείαν στην καρδιά του φιλελευθερισμού και του μαρξισμού, εντοπίζει στις αρχές αυτού του αιώνα μια τρίτη επαναστατική οδό ανάμεσα στις δύο μεγάλες ομάδες ιδεών που κυριαρχούν στην πολιτική ζωή της εποχής και που, πέρα από όλα, που τους χωρίζει, παραμένουν ωστόσο κληρονόμοι του δέκατου όγδοου αιώνα. Είναι προφανές ότι με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ο αντι-υλισμός εκφράζεται στον φασισμό. Αν και αντιστεκόμενος στον φιλελευθερισμό και τον μαρξισμό, ο φασισμός δανείζεται από τον φιλελευθερισμό τον σεβασμό για τη δύναμη και τη ζωτικότητα των μηχανισμών της οικονομίας της αγοράς και από τον μαρξισμό την πεποίθηση ότι η βία είναι η κινητήρια δύναμη της ιστορίας, νόμους του πολέμου. Εδώ βρίσκεται η απήχηση και η πρωτοτυπία του φασισμού. Μια ιδεολογία κατ' εξοχήν ρήξης με αυτό που υπάρχει, ο φασισμός ξεσηκώνεται ενάντια στη φιλελεύθερη τάξη πραγμάτων, ενάντια στις αρχές της καθώς και ενάντια στους θεσμούς της. Ταυτόχρονα ξεσηκώνεται ενάντια στον μαρξισμό, τις αρχές και την πράξη του, είτε στη σοσιαλδημοκρατική του παραλλαγή είτε στη λενινιστική του παραλλαγή. Ο φασισμός λοιπόν εμφανίζεται συχνότερα ως ένας μη κομφορμιστικός τρίτος δρόμος, προσφέρει μια εναλλακτική λύση αφενός στον φιλελευθερισμό που βασίζεται στον ωφελιμισμό και τον ατομικισμό (στην αλλαγή του αιώνα, αυτό είναι γενικά από έναν άγριο ατομικισμό που επεξηγήθηκε καλά από τον Spencer) που ρίχνει τους ανθρώπους ο ένας εναντίον του άλλου σε μια αδιάκοπη μάχη για μια θέση στον ήλιο και από την άλλη στον μαρξισμό που, κηρύττοντας ταξικό πόλεμο, σχίζει την κοινωνία σε ανταγωνιστικές ομάδες. Ο φασισμός απορρίπτει την ιδέα ότι το κράτος δεν είναι παρά ένα όργανο στα χέρια του ατόμου για την ικανοποίηση των εγωιστικών του αναγκών και συμφερόντων, όπως δείχνει μόνο σαρκασμό για τη μαρξιστική ουτοπία και την ιδέα της για τη μελλοντική εξαφάνιση του κράτους. Ενάντια στον φιλελευθερισμό και τον μαρξισμό, ο φασισμός σκοπεύει να θέσει τα θεμέλια ενός νέου πολιτισμού.

Ένας κοινοτικός πολιτισμός, αντι-ατομικιστικός, μόνος ικανός να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα μιας ανθρώπινης κοινότητας όπου όλες οι τάξεις και όλα τα στρώματα της κοινωνίας θα ήταν τέλεια ενσωματωμένα. Το φυσικό πλαίσιο για αυτήν την αρμονική, οργανική κοινότητα είναι το έθνος. Ένα αναζωογονημένο έθνος όπου το άτομο είναι μόνο ένα κύτταρο του συλλογικού οργανισμού. ένα έθνος που απολαμβάνει μια ηθική ενότητα που ο φιλελευθερισμός και ο μαρξισμός, και οι δύο παράγοντες διάσπασης και πολέμου, δεν θα μπορούσαν ποτέ να το εξασφαλίσουν. Η δύναμη του φασισμού πηγάζει από τον χαρακτήρα του ως προϊόν κρίσης πολιτισμού, η έλξη του προέρχεται ακριβώς από το γεγονός ότι δείχνει ένα νέο μονοπάτι ανάμεσα στα δύο υλιστικά συστήματα και γεννήτριες του εμφυλίου πολέμου που είναι ο φιλελευθερισμός και ο μαρξισμός. Είναι επίσης σημαντικό να επισημανθεί ένα άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα του φασισμού που έχει να κάνει πολύ με την επιτυχία του. Ενώ στον φιλελευθερισμό και τον μαρξισμό τα βασικά προβλήματα είναι πάντα τα οικονομικά προβλήματα, για τον φασισμό τα υπαρξιακά προβλήματα είναι ψυχολογικά και πολιτισμικά προβλήματα. Μπορούμε να ανταποκριθούμε στο αίσθημα της αποξένωσης ή της εκμετάλλευσης χωρίς να επιτεθούμε στους νόμους της αγοράς που ο φασισμός, ισχυρός στην ιταλική συνδικαλιστική θεωρία της αναθεώρησης του μαρξισμού όπως και στη σοβιετική εμπειρία, θεωρεί ως φυσικούς νόμους. Γιατί οι φασίστες από τη δεκαετία του 1920 όρισαν τη σοβιετική οικονομική εμπειρία με όρους συνολικής αποτυχίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η φασιστική επανάσταση παραμένει αυτό που ήταν όταν καταλήφθηκε η εξουσία: μια πολιτική επανάσταση που θέλει επίσης να είναι μια πνευματική και ηθική επανάσταση, αλλά που δεν περιλαμβάνει ποτέ αλλαγές στις οικονομικές ή κοινωνικές δομές.

Έτσι αναδεικνύεται ο φασισμός ως ένας επαναστατικός τρίτος δρόμος, αλλά αρκετά πρωτότυπος ακριβώς επειδή απορρίπτει τις πιο άθλιες πτυχές του καπιταλισμού -αλλά όχι την ιδιωτική ιδιοκτησία και την επιδίωξη του κέρδους- επειδή απορρίπτει τον μαρξιστικό ντετερμινισμό και τη σοσιαλδημοκρατική παραλλαγή του μαζί με την δημοκρατική αταξία» και αστική μετριότητα. Στον φιλελευθερισμό και τον μαρξισμό, ο φασισμός αντιτάσσει μια αντίληψη του ατόμου ως κοινωνικού ζώου, αναπόσπαστο μέρος ενός οργανικού συνόλου.

Γι' αυτό ο φασισμός μπόρεσε να ασκήσει τέτοια γοητεία σε μια ολόκληρη γενιά Ευρωπαίων και γι' αυτό πολλές από τις ιδέες του υποστηρίχθηκαν πολύ πριν από την πορεία στη Ρώμη από τόσους πολλούς διανοούμενους υψηλής τάξης. Γιατί εδώ έγκειται η σημασία αυτής της αναζήτησης ενός τρίτου δρόμου: δεν ανήκει μόνο στη μεσοπολεμική περίοδο και κατά μείζονα λόγο, δεν είναι προϊόν του Μεγάλου Πολέμου. Η βούληση να βρεθεί ένας εναλλακτικός τρόπος για τον αστικό υλισμό, τα διαφθαρμένα ήθη και τον παρακμιακό, και τον ανερχόμενο μαρξισμό, που καταστρέφουν και τα δύο την ενότητα μιας ιστορικής και πολιτιστικής συλλογικότητας που σφυρηλατήθηκε από αιώνες ιστορίας, είναι ήδη πολύ ισχυρή στη μέση του δεύτερου μισό του δέκατου ένατου αιώνα. Είναι τότε ένα ζήτημα για το τι φαίνεται να είναι ανάγκη για τη διάσωση ενός ολόκληρου πολιτισμού που βυθίζεται στην ισότιμη βαρβαρότητα. Τώρα, είναι προφανές ότι αυτό μπορεί να γίνει μόνο με μια ολοκληρωτική άρνηση του δέκατου όγδοου αιώνα. Γι' αυτό δεν αμφισβητείται ποτέ η συνέχεια μεταξύ της περιόδου που προηγήθηκε του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου και εκείνης του Μεσοπολέμου. Ο ιδεαλισμός της δεκαετίας του 1930 αποτελούσε ήδη τη βάση του επαναστατικού κινήματος των αρχών του αιώνα, καθώς και την αρχή της υπέρβασης και της συγχώνευσης αντιθέσεων, της πορείας «πέρα» από κλασικές ιδεολογίες και συστήματα.

Beyond Marxism του Henri De Man, Beyond Nationalism του Thierry Maulnier, Beyond Capitalism and Socialism του Arturo Labriola, Beyond Democracy του Hubert Lagardelle, τα έργα αυτά δεν μπορούν παρά να διεκδικήσουν πρωτοτυπία με τους αναγνώστες των Sorel, Pareto και Michels. Όσο για τους Labriola και τους Lagardelle του 1935, αυτοί οι θεωρητικοί του επαναστατικού συνδικαλισμού έχουν λιγότερη δυσκολία από ό,τι πιστεύεται γενικά να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους στα δικά τους κείμενα που χρονολογούνται πριν από ένα τέταρτο του αιώνα. Οι συνεισφορές τους, αυτές των συνεργατών τους και αυτές των περιοδικών που εκδίδουν, στην εξέγερση ενάντια στον κόσμο της ύλης, ενάντια στον φιλελευθερισμό και τον δημοκρατικό σοσιαλισμό, ενάντια στα κόμματα και ενάντια στα κοινοβούλια, ενάντια στους συντηρητικούς και τους μαρξιστές, προηγήθηκαν των προσπαθειών ανανέωσης της δια- κατά τριάντα περίπου χρόνια. Προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε παρεξήγηση, αξίζει να τονιστεί εδώ ένα άλλο στοιχείο εξήγησης μεγάλης σημασίας. Όλοι οι υποστηρικτές του τρίτου δρόμου δεν προσχωρούν απαραίτητα στα φασιστικά κινήματα. Μπορεί κανείς ακόμη να βεβαιώσει ότι οι δηλωμένοι φασίστες δεν είναι ποτέ τίποτα περισσότερο από μια μειοψηφία, ανάμεσα σε όλους εκείνους που ανταποκρίνονται σε αυτό το κάλεσμα για εξέγερση ενάντια στην αστική παρακμή, σε αυτήν την άρνηση του ντετερμινισμού και του υλισμού, σε αυτή τη διαβεβαίωση της πρωτοκαθεδρίας του πνευματικού. Πολύ πιο πολλοί από τους επιβεβαιωμένους φασίστες είναι οι υποστηρικτές μιας πορείας «πέρα από» τον φιλελευθερισμό και τον μαρξισμό. πολύ πιο πολυάριθμοι από τους φασίστες που λένε το όνομά τους είναι αυτοί που απεχθάνονται τον φιλελεύθερο ατομικισμό, τη θεωρία των φυσικών δικαιωμάτων, την κοσμική αντίληψη του κόσμου, που χαρακτηρίζει τον φιλελευθερισμό, τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς, τον συμβιβασμό που ενυπάρχει στη δημοκρατία, τα πολιτικά κόμματα και τις ομάδες πίεσης, αλλά δεν αποδέχονται την κρατική τρομοκρατία ως κανονική μορφή διακυβέρνησης.

Πολύ πιο πολυάριθμοι από αυτούς που φοράνε το καφέ πουκάμισο είναι οι συμπαθούντες, οι συνταξιδιώτες, όλοι εκείνοι που κάποια στιγμή βιώνουν την έλξη του φασισμού. Αυτό είναι πράγματι που δίνει όλη του την ιστορική σημασία στην ιδέα του «τρίτου δρόμου»: αυτός είναι ο κοινός παρονομαστής για όλους εκείνους, δηλωμένους φασίστες, απλούς συμπαθούντες, συνταξιδιώτες ή ακόμα και άνδρες που, όπως ο Κρότσε, σκέφτονται οτιδήποτε. καιρός που ο φασισμός μπορεί να έχει και θετικές πλευρές. Ο τρίτος δρόμος εμφανίζεται έτσι ως μέσο ανάσχεσης της παρακμής ενός ολόκληρου πολιτισμού ανατρέποντας μια πολιτική κουλτούρα που είναι εχθρική προς τις πνευματικές αξίες. Ένα τέτοιο μήνυμα δεν θα μπορούσε, στην Ευρώπη στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα, να περάσει αδιάφορο από τεράστια τμήματα της κοινής γνώμης. Ένα μεγάλο μέρος της πνευματικής νεολαίας, ένα σημαντικό κλάσμα τόσο του κόσμου των γραμμάτων όσο και της πολιτικής ελίτ δεν μένει αδιαπέραστο σε τέτοια επιχειρηματολογία ή τουλάχιστον σε ορισμένα από τα κύρια στοιχεία του. Ο φασισμός αντιπροσωπεύει τον τρίτο δρόμο στην πιο ακραία καθαρότητά του, αλλά ο τρίτος δρόμος είναι ένα πολύ ευρύτερο και βαθύτερο φαινόμενο από τον φασισμό. Το γεγονός ότι η ιδέα του τρίτου δρόμου περιλαμβάνει τον φασισμό δείχνει ότι ο φασισμός όχι μόνο από μια παρέκκλιση ή ένα ατύχημα όπως ήθελε ο Κρότσε, είναι αναπόσπαστο μέρος της ευρωπαϊκής ιστορίας. Στον ίδιο βαθμό η ανάλυση του θέματος του τρίτου δρόμου αποδεικνύει για άλλη μια φορά ότι ο φασισμός δεν είναι ένα καθαρά ιταλικό προϊόν αλλά ένα γενικό ευρωπαϊκό φαινόμενο. Για να επεξηγήσουμε συγκεκριμένα το εννοιολογικό πλαίσιο που μόλις καθορίστηκε, θα αναφερθούμε εδώ σε δύο περιπτωσιολογικές μελέτες που είναι ακόμη πιο σημαντικές καθώς ανήκουν σε ένα πλαίσιο που είναι αυτό της πιο προηγμένης φιλελεύθερης δημοκρατίας στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Και οι δύο έχουν επίσης το πλεονέκτημα να ρίχνουν φως σε ένα άλλο πολύ σημαντικό στοιχείο εξήγησης: τη μόνιμη συνύπαρξη στη Γαλλία και στην Ευρώπη δύο πολύ διαφορετικών πολιτικών παραδόσεων.

Από τη μια πλευρά βασιλεύει στη Γαλλία ιδιαίτερα αλλά και αλλού στην Ευρώπη, μια οικουμενική και ατομικιστική παράδοση, καλά αγκυροβολημένη στη Γαλλική Επανάσταση, ορθολογιστική, δημοκρατική, με φιλελεύθερη ή γιακωβίνικη όψη. Ωστόσο, η Γαλλία, και μαζί της όλη η Ευρώπη, παρήγαγαν επίσης μια δεύτερη πολιτική παράδοση βασισμένη στην πλήρη απόρριψη της πολιτικής κληρονομιάς του Διαφωτισμού. Αυτή η άλλη παράδοση απέχει πολύ από το να είναι μια περιθωριακή ιδεολογία. Αντίθετα: η επιρροή του στην εξέλιξη των νοοτροπιών είναι σημαντική και διαποτίζει την κοινωνία σε απείρως μεγαλύτερο βαθμό από όσο θα ήθελε κανείς να παραδεχτεί. Από τα τέλη του 19ου αιώνα, αυτές οι δύο παραδόσεις μάχονται μεταξύ τους αλλά και συνυπάρχουν, συχνά στο ίδιο έργο, στην ίδια σκέψη και ανεξάρτητα από την περίφημη διχοτόμηση δεξιά-αριστερά. Η παραδοσιακή σύγκρουση δεξιά-αριστερά αντικατοπτρίζει πολύ εν μέρει μόνο τις πραγματικότητες της εποχής, πολύ συχνά δεν τις αντικατοπτρίζει καθόλου. Η πρώτη περίπτωση είναι αυτή του Ερνέστου Ρενάν που μπορεί να θεωρηθεί ως ένας από τους πρώτους, αν όχι ο πρώτος απόστολος της αναζήτησης ενός τρίτου δρόμου ικανού να σαρώσει την υλιστική κληρονομιά του Διαφωτισμού. Η υπόθεση Ρενάν είναι ακόμη πιο ενδιαφέρουσα καθώς δεν είναι μόνο ένας από τους μεγαλύτερους διανοούμενους της εποχής του, αλλά και ένας στοχαστής που συνήθως θεωρείται ένας από τους πυλώνες του ευρωπαϊκού φιλελευθερισμού. Στη Γαλλία, ο Ρενάν έχει γίνει πραγματικός Ρεπουμπλικανός άγιος. Ακόμη και όταν κάποιος γνωρίζει τα προβλήματα που αντιπροσωπεύει η περίφημη “Διανοητική και Ηθική Μεταρρύθμισή” του στη Γαλλία, προτιμά να την εντάξει στο σοκ που προκάλεσε η ήττα του 1870.

Ο Μουσολίνι είναι πολύ πιο ωραία ευθυγραμμισμένος με την πραγματικότητα αυτή όταν, στο *Dottrina del fascismo* του 1932, μιλά για τους προφασιστικές εκλάμψεις του Renan(1).

Υπό αυτή την έννοια, η σκέψη του Ερνέστου Ρενάν αποτελεί μια υποδειγματική περίπτωση καθώς παρουσιάζει μια θεμελιώδη ασάφεια που απεικονίζει τέλεια αυτήν την αναζήτηση ενός τρίτου δρόμου μεταξύ φιλελευθερισμού και μαρξισμού. Αυτή η επιθυμία να ανοίξει νέες προοπτικές δεν είναι αντιδραστική: ο Ρενάν δεν φιλοδοξεί να καταστρέψει τα αποτελέσματα της Επανάστασης πηγαίνοντας προς τα πίσω. Θέλει να προχωρήσει, πέρα από τον φιλελευθερισμό και τον σοσιαλισμό. Ας πούμε αμέσως ότι το περίφημο συνέδριό του του 1882, «Τι είναι ένα έθνος», που είναι ένα πραγματικό μανιφέστο των φυσικών δικαιωμάτων και ένας ύμνος στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης που ιδρύθηκε από τη Γαλλική Επανάσταση, δεν αλλάζει τίποτα για το στρατηγό αίσθηση του επιχειρήματός του. Αφενός, αυτό το επιχείρημα λαμβάνει υπόψη την αντικρουόμενη ύπαρξη στην ίδια σκέψη δύο διαφορετικών πολιτικών παραδόσεων, αλλά αφετέρου ο ορισμός του έθνους με όρους «καθημερινού δημοψηφίσματος» τροφοδοτείται από την ανάγκη παροχής μιας θεωρητικής βάσης για τα γαλλικά αξιώσεις σχετικά με την επιστροφή εδαφών που χάθηκαν το 1870. Από την άλλη πλευρά, η μελέτη για την πνευματική και ηθική μεταρρύθμιση της Γαλλίας, η οποία αντιπροσωπεύει τον σκληρό πυρήνα της πολιτικής του σκέψης, δεν είναι απλό προϊόν των περιστάσεων. Πράγματι, αν η Διανοητική και Ηθική Μεταρρύθμιση γράφτηκε μετά την ήττα της Γαλλίας ενάντια στην Πρωσία του Βίσμαρκ, το ουσιαστικό του περιεχομένου της, το μόνο που πραγματικά μετράει σε αυτήν, βρίσκεται ήδη σε ένα μακρύ άρθρο στην *Revue des deux worlds* που δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 1869 , σχεδόν ένα χρόνο πριν από τη μάχη του Σεντάν.

yves guchet

*Maître de Conférences
agrégé à l'université
de Besançon*

georges
valois

L'ACTION
FRANÇAISE

LE FAISCEAU

LA REPUBLIQUE
SYNDICALE

Βιογραφία του Ζορζ Βαλουά, πρώην αναρχοσυνδικαλιστή,
Σορελικού συνιδρυτή του Κύκλου Προυντόν και ιδρυτή της
πρώτης Φασιστικής Οργάνωσης στην Γαλλία

Σε αυτό το δοκίμιο με τίτλο «Φιλοσοφία της σύγχρονης ιστορίας», ο Ρενάν εκθέτει την ουσία της σκέψης του. Καταδικάζει πάνω από όλα «την ιδέα των ίσων δικαιωμάτων για όλους, τον τρόπο αντίληψης της κυβέρνησης ως μιας απλής δημόσιας υπηρεσίας που πληρώνουμε και στην οποία δεν οφείλουμε ούτε σεβασμό ούτε αναγνώριση, ένα είδος αμερικανικής αυθάδειας, την προσποίηση [. ..] να υποβιβάσει την πολιτική σε απλή διαβούλευση με τη βούληση της πλειοψηφίας [...]»². Αφού εξαπέλυσε την περιφρόνησή του στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο Ρενάν προέτρεψε τον Ναπολέοντα ΙΙΙ να υιοθετήσει «το πραγματικά συντηρητικό πρόγραμμα»³, το μόνο ικανό να εμποδίσει τον δρόμο προς «αυτόν τον σκληρό, φριχτό, παιδαγωγικό γιακωβινισμό που αναστατώνει τη χώρα»⁴, αυτό το «δημοκρατικό πνεύμα [...] που μπορεί κάλλιστα να περιγραφεί ως υλισμός στην πολιτική» και που τελικά δεν μπορεί παρά να γεννήσει «ένα είδος οικουμενικής μετριότητας»⁵. Όπως και να έχει, και όποιο κι αν είναι το μέλλον - εδώ ο Ρενάν επιχειρεί σε ιδιαίτερα ολισθηρό έδαφος, αυτό της προφητείας, και προβλέπει, το 1869, ότι η Γαλλία «φαίνεται... στη δημοκρατία [...]»⁶ — είναι «πιθανόν ο δέκατος ένατος αιώνας [...] να θεωρηθεί στην ιστορία της Γαλλίας ως η εξιλέωση της Επανάστασης»⁷.

Αυτή η ανάλυση επαναλαμβάνεται λέξη προς λέξη στο *La Réforme*:

«Στερεωμένη από τη δημοκρατία, αποθαρρυνμένη από την ίδια της την ευημερία, η Γαλλία εξιλεώθηκε με τον πιο σκληρό τρόπο για τα χρόνια της παραπλάνησής της», γράφει ο Ρενάν την επομένη της ήττας.

«Η Γαλλία, όπως δημιουργήθηκε με καθολική ψηφοφορία, έχει γίνει βαθιά υλιστική· οι ευγενείς ανησυχίες της Γαλλίας του παρελθόντος, ο πατριωτισμός, ο ενθουσιασμός για την ομορφιά, η αγάπη για τη δόξα, έχουν εξαφανιστεί με τις τάξεις ευγενών που αντιπροσώπευαν την ψυχή της Γαλλίας.

Η κρίση και η κυβέρνηση των πραγμάτων έχουν μεταφερθεί στις μάζες· τώρα οι μάζες είναι βαριές, ωμές, στις οποίες κυριαρχεί η πιο τεχνητή άποψη για το συμφέρον»⁸. Το Sedan παίρνει έτσι τις διαστάσεις μιας ήττας που υπέστη μια πολιτική κουλτούρα που είναι «η άρνηση της πειθαρχίας»⁹ και της οποίας η τάση είναι «να μειώνει το κράτος υπέρ της ατομικής ελευθερίας»¹⁰. Αντιμέτωπη με μια Πρωσία που είχε διατηρήσει όλες τις αρετές ενός «οιονεί φεουδαρχικού καθεστώτος, ενός στρατιωτικού και εθνικού πνεύματος ωθημένο σε σημείο σκληρότητας»¹¹, η Γαλλία εξομαλύνει τώρα τη «φιλοσοφική και ισότιμη αντίληψη της κοινωνίας» που συμμαχεί με το «την λανθασμένη πολιτική του Ρουσώ»¹². Στους άνδρες της γενιάς του, στους αναρίθμητους μαθητές του της επόμενης γενιάς, ο Ρενάν δίδαξε ότι «μια δημοκρατική χώρα δεν μπορεί να κυβερνηθεί καλά, να διοικηθεί, να διοικηθεί καλά»¹³. Αυτός είναι ο λόγος που η καταστροφή του 1870 δεν εξηγείται από μια επικίνδυνη πολιτική ή από στρατιωτική ανικανότητα, αλλά από την καταστροφή μιας ολόκληρης πολιτικής κουλτούρας. Είναι μια συγκεκριμένη μορφή σχέσης μεταξύ των ανδρών, ένας συγκεκριμένος τρόπος ζωής και μια ιδεολογία όπου κυριαρχούν οι επιβλαβείς αξίες των Ιακωβίνων, που οδηγούν τη χώρα στην παρακμή. Η ήττα προκάλεσε μόνο «σκισμένα όλα τα πέπλα» και «τα ελαττώματα της ιδιοσυγκρασίας που κάποιος μόνο υποψιαζόταν» ξαφνικά «εμφανίστηκαν με απαίσιο τρόπο»¹⁴. Το πρώτο και μεγαλύτερο από αυτά τα σφάλματα, το σφάλμα του κεφαλαίου, είναι ο «υλισμός». Μια βασική έννοια, αν υπήρξε ποτέ, ο αντι-υλισμός αποτελούσε τη ραχοκοκαλιά και τον κοινό παρονομαστή όλων των τάσεων που, από τον Σεντάν μέχρι το Βισύ, επαναστάτησαν ενάντια στην κληρονομιά του δέκατου όγδοου αιώνα, ενάντια στον φιλελεύθερο ή σοσιαλιστικό ωφελιμισμό. Ο «υλισμός» στην πραγματικότητα συνοψίζει αυτό που ο Ρενάν αποκαλεί «το κακό της Γαλλίας»¹⁵: «Ενώ απρόσεκτα κατηφορίσαμε την πλαγιά ενός μη ευφυούς υλισμού ή μιας υπερβολικά γενναιόδωρης φιλοσοφίας, επιτρέποντας σχεδόν να χαθεί όλη η μνήμη του εθνικού πνεύματος»¹⁶ [είναι] η Πρωσία που παρέμεινε χώρα του παλιού καθεστώτος και έτσι προστατεύτηκε από τον υλισμό· βιομηχανικό, οικονομικό, σοσιαλιστικό, επαναστατικό, που έχει τιθασεύσει την ανδρεία όλων των άλλων λαών»¹⁷.

Η δημοκρατία και ο σοσιαλισμός είναι υλισμοί. αλλά υπάρχει επίσης ένας «αστικός υλισμός»,¹⁸ μια άλλη πτυχή αυτής της ίδιας μετριότητας που, από τα τέλη του δέκατου όγδοου αιώνα, έχει επικρατήσει. Είναι ο υλισμός που βρίσκεται στην αρχή της γαλλικής παρακμής, είναι ο φιλελεύθερος και αστικός υλισμός, η θεωρία των φυσικών δικαιωμάτων και ο ατομικισμός που ηττήθηκαν στο Σεντάν. Αυτή η θεμελιώδης ιδέα θα επιστρέψει με πρακτικά πανομοιότυπο τρόπο κατά τη διάρκεια της κατάρρευσης του 1940: εξακολουθεί να είναι ο υλισμός που τρώει το σώμα του έθνους. Ωστόσο, από τις αρχές του αιώνα, στον φιλελεύθερο και αστικό υλισμό προστέθηκε ο μαρξιστικός και προλεταριακός υλισμός. Ομολογουμένως, ο Ρενάν γνώριζε ήδη τους κινδύνους του σοσιαλιστικού υλισμού, αλλά μόλις τη δεκαετία του 1890 ο μαρξισμός, με τα διάφορα πολιτικά του κόμματα, με τις τάσεις και τα ιδεολογικά του παρεκκλήσια, έγινε μια δύναμη πρωταρχικής σημασίας. Το καλοκαίρι του 1940 ο υλισμός φέρει ξανά την ευθύνη για όλες τις κακοτυχίες που χτυπούν τη χώρα. Δεν είναι χωρίς ενδιαφέρον να σημειώσουμε εδώ, παρεμπιπτόντως, ότι βρίσκουμε πολλά από αυτά τα θέματα στον Taine που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην πνευματική διαμόρφωση του νεαρού Mosca και τον οποίο ο Νίτσε θεωρούσε τον πιο σημαντικό ιστορικό της εποχής του. Ο Taine δεν είδε τη Γαλλική Επανάσταση ως μια πραγματική πολιτιστική καταστροφή; Ο ίδιος ο Νίτσε, εξάλλου, δεν έπαψε ποτέ να στιγματίζει τον φιλελεύθερο όσο και τον σοσιαλιστικό υλισμό, τον ουμανισμό και τον ωφελιμισμό, την κληρονομιά του Διαφωτισμού και τη «Γαλλική Επανάσταση, αυτή την απαίσια φάρσα και εν τέλει άχρηστη» με την οποία ξεκινά «η τελευταία μεγάλη εξέγερση των σκλάβων». 19. Έτσι η εξέγερση ενάντια στη νεωτερικότητα που βρόντηξε στα τέλη του 19ου αιώνα έθρεψε δυναμικά το θέμα του τρίτου δρόμου και συνέβαλε στη διαμόρφωση της ώθησης μιας εναλλακτικής πολιτικής κουλτούρας.

Εβδομήντα χρόνια μετά τον Renan, βρίσκουμε την ίδια παγκόσμια προσέγγιση στον Emmanuel Mounier. Ο Mounier είναι επίσης ένα είδος ρεπουμπλικανού άγιου, αλλά σε αντίθεση με τον Ρενάν, είναι ένας καθολικός θεωρητικός του οποίου η επιρροή, αν και δυσανάλογη με την εγγενή αξία του έργου του, ήταν σημαντική. Το ενδιαφέρον της υπόθεσης Mounier, όπως και της υπόθεσης Renan, βρίσκεται ακριβώς σε αυτή τη γοητεία που ασκεί πάνω του και μέσω αυτού η ιδέα ενός τρίτου δρόμου μεταξύ φιλελευθερισμού και μαρξισμού. Πράγματι, από την ίδρυσή της, η επιθεώρηση Esprit ξεκίνησε μια πραγματική εξέγερση ενάντια στη φιλελεύθερη δημοκρατία, ενώ εξέφραζε τη φρίκη της για τον μαρξιστικό υλισμό. Η απόρριψη της καθιερωμένης αταξίας δεν είναι τίποτα άλλο από μια απόρριψη μιας ορισμένης πολιτικής κουλτούρας που συνήθως συνδέεται με την κληρονομιά της Γαλλικής Επανάστασης, με καθολική ψηφοφορία, με τις βασικές αρχές όχι μόνο του φιλελευθερισμού αλλά και του σοσιαλισμού. Ο Mounier μεταφέρει έτσι έναν ορισμένο αριθμό ιδεών και έχει πολιτικά αντανάκλαστα που είναι κοινά στους φασίστες και σε εκείνους που δεν είναι φασίστες, όπως ο ίδιος, αλλά που βλέπουν, με διάφορους βαθμούς συμπάθειας, τη φασιστική μάχη ενάντια στο κατεστημένο. Αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί. Αυτή η ανελέητη κριτική στη φιλελεύθερη δημοκρατία απευθύνεται στη συνέχεια όχι μόνο στην πράξη ενός καθεστώτος, στις αδυναμίες και στα θεσμικά του ελαττώματα, αλλά στις ίδιες τις αρχές μιας συγκεκριμένης πολιτικής κουλτούρας. Αυτή η απόρριψη των αρχών του πολιτικού φιλελευθερισμού και του μαρξισμού είναι που οδηγεί τους ιδεολόγους της προσωποκρατικής δημοκρατίας, αφού ανέπτυξαν μια θεωρία μιας οργανικής –ή κοινοτικής– κοινωνίας να ενωθούν με τους αληθινούς φασίστες στην ίδια εξέγερση ενάντια στον ατομικισμό και τον υλισμό.

Από την άλλη πλευρά, είναι πράγματι αυτή η άρνηση του ατομικισμού και του υλισμού, στις φιλελεύθερες ή μαρξιστικές τους μορφές, που θα οδηγήσει τους επαναστάτες όπως ο Mounier να ανεχτούν πολύ καλά την ήττα: ο θάνατος της φιλελεύθερης Δημοκρατίας θα ανοίξει το δρόμο σε αυτήν την Επανάσταση ενός νέου τύπου που ο ίδιος και οι φίλοι του δεν είχαν σταματήσει να ανακοινώνουν σε όλη τη δεκαετία που προηγήθηκε του πολέμου. Αυτή η μόνιμη καταγγελία των αρχών της φιλελεύθερης δημοκρατίας, αυτή η εμμονική καταγγελία της παρακμής της Γαλλίας – που έγινε αναπόφευκτη από τον ατομικισμό και τον υλισμό που ενυπάρχουν στο σύστημα που γεννήθηκε από τη Γαλλική Επανάσταση – γεννά αυτή την αναζήτηση για τον τρίτο δρόμο μεταξύ φιλελευθερισμού και μαρξισμού. Η εμμονή με την παρακμή, η απόρριψη της φιλελεύθερης τάξης, που εκδηλώνεται από διαδηλωτές και αντάρτες όπως ο Mounier, συνοδεύει μια αντίληψη της πραγματικότητας, βάσει της οποίας οι εκλογές και η πολιτική των κομμάτων, των ομάδων πίεσης και των κυβερνήσεων συνασπισμού δεν μπορούν να σημαίνουν παρά συμβιβασμό, άρα διαφθορά. Όλοι αρνούνται να έχουν οτιδήποτε κοινό με αυτή τη Δημοκρατία: με τη λογική της αναζήτησης ενός τρίτου δρόμου οι επαναστάτες, που ωστόσο απεχθάνονται την πράξη του ολοκληρωτικού κράτους, ωστόσο έχουν προσέγγιση αυτών των άλλων επαναστατών που επίσης, κάνουν εμετό αυτή την αστική και φιλελεύθερη Δημοκρατία που όμως οι ίδιοι διατυπώνουν πια μια φασιστική ιδεολογία. Για όλους αυτούς τους άνδρες που μοιράζονται την ίδια αντιφιλελεύθερη και αντιδημοκρατική νοοτροπία, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το σύστημα είναι καταδικασμένο. Αυτές οι αντιφιλελεύθερες και αντικαπιταλιστικές φιλοδοξίες συμβαδίζουν πάντα με μια βίαιη απόρριψη του μαρξισμού: ο αντιμαρξισμός, ο αντικαπιταλισμός και ο αντιφιλελευθερισμός αποτελούν τον κοινό παρονομαστή όλων αυτών των παραλλαγών εξέγερσης και εκφράζουν ξεκάθαρα αυτό που συνιστά την ουσία τους: η απόρριψη του «υλισμού».

Τελικά, έτσι συμμετέχουν διάφορες οικογένειες πνεύματος στην ίδια απόρριψη της φιλελεύθερης τάξης και αποτελούν μια εξωτερική κορώνα που περιβάλλει τον σκληρό πυρήνα της φασιστικής σκέψης. Ο πνευματισμός και ο ιδεαλισμός που πρεσβεύει ο φασισμός παρέχουν τα μέσα για ολοκληρωτική εξέγερση: γιατί, όπως θεωρεί τον εαυτό του φορέα μιας πολιτικής επανάστασης, ο φασισμός θέλει να είναι ο μοχλός μιας ηθικής επανάστασης, μιας βαθιάς μεταμόρφωσης μυαλών και ψυχών. Δεν είναι μόνο η μοίρα του έθνους που έχει σημασία, αλλά και αυτή του πολιτισμού, και το πρόβλημα της παρακμής είναι ένα από τα βαθιά προβλήματα του φασισμού. Αυτή η αναζήτηση νέων αξιών εντυπωσίασε βαθιά μεγάλα στρώματα της ευρωπαϊκής διανόησης. Σε αυτόν τον κόσμο που διαμαρτύρεται, ανάμεσα σε όλους αυτούς τους επαναστάτες που αρνούνται να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους σε αυτή την παρακμιακή, αστική και φιλελεύθερη Δημοκρατία, όπως ακριβώς κοιτάζουν με φρίκη τον κομμουνισμό και αυτό που κοινώς αποκαλείται αμερικανική βαρβαρότητα, οι φασίστες αποτελούν μόνο «μειοψηφία, αλλά πρωτοπόρους». -μειοψηφία garde που δίνει τον τόνο και αναγκάζει όλες τις δυνάμεις που διαμαρτύρονται να τοποθετηθούν σε σχέση με αυτήν.

Η αντίδραση είναι πάντα η ίδια. Για να σταματήσει η παρακμή, χρειάζεται ένας άλλος πολιτισμός και μια άλλη κοινωνία: μια οργανική, «κοινοτική» κοινωνία, υπό την ηγεσία ανδρών ελίτ με αίσθηση θυσίας, που μπορεί να αντικαταστήσει τον εμπορικό πολιτισμό του σήμερα. «Ένας ανθρώπινος πολιτισμός πρόκειται να εξαφανιστεί», λέει στο δεύτερο τεύχος του *Esprit* 20 ένας νεαρός περσοναλιστής συγγραφέας. Μια «κοινωνία πεθαίνει», μια κοινωνία στο εξής στιγματισμένη από «την αμφισβήτηση της φιλελεύθερης χρεοκοπίας, της σημερινής στείρας και απάνθρωπης αταξίας, της ενστικτώδους αηδίας που γεννούν στο εξής οι κοινοβουλευτικές και ψευδοδημοκρατικές ψευδαισθήσεις σε κάθε καλογέννητη ψυχή».

Ο Alexandre Marc απευθύνει έκκληση σε όλα τα κινήματα νεολαίας στον κόσμο "που μοιράζονται την αποστροφή και την οργή μας²¹. Η συμπάθειά του απευθύνεται σε όλους τους επαναστάτες, συμπεριλαμβανομένου του Φεβρουαρίου του 1933, στις νεαρές γερμανικές ομάδες που ξεσηκώθηκαν ενάντια στην καθιερωμένη τάξη στην οποία ανέλαβε ο Alexandre Marc τις περισσότερες από τις ιδέες που μετέφεραν οι εχθροί του καθεστώτος της Βαϊμάρης και συνδέθηκε με τις επικρίσεις τους χωρίς δισταγμό. τι σημαίνει «φασισμός με την ευρεία έννοια», ο φασισμός ως «καλά καθορισμένο ιστορικό φαινόμενο της μεταπολεμικής περιόδου»²³.

"Ο φασισμός, εκ πρώτης όψεως, αντιτίθεται στην πρωτοκαθεδρία του πνευματικού στην πρωτοκαθεδρία της εξουσίας. Όταν ακούω τη λέξη πνεύμα, είπε μια μέρα ο Γκέρινγκ, ετοιμάζω το περίστροφό μου". Ο φασισμός αρέσκεται να επιβεβαιώνει αυτόν τον πραγματισμό με προκλητικούς όρους. Περηφανεύεται που δεν σκέφτεται, που περπατά χωρίς άλλο στόχο από το να περπατάει. "Το πρόγραμμά μας; Δηλώνει ο Μουσολίνι. - Θέλουμε να κυβερνήσουμε την Ιταλία". Και σε έναν βουλευτή που του ζητά ευρηματικά να ξεκαθαρίσει την αντίληψή του για το Κράτος: «Ο αξιότιμος Gronchi μου ζήτησε να ορίσω το κράτος, είμαι ικανοποιημένος να το κυβερνώ». Η συμπαθητική πλευρά αυτών των ανέκδοτων είναι η επαναστατική άρνηση του αστικού ορθολογισμού, της δημοκρατίας των δασκάλων, εκείνων που μερικές φορές ανακάλυψαν, όπως είπε κάποτε ένας από αυτούς, ότι «η δράση είναι και δημιουργική». Και δεν μπορούμε παρά να νιώθουμε συντονισμένοι με την αόριστα αναγνωρισμένη αλήθεια σε αυτές τις φόρμουλες, ότι ο άνθρωπος είναι φτιαγμένος να ασχολείται και να αφοσιώνεται, όχι να αναλύει τον κόσμο απελευθερώνοντας τον εαυτό του από τις ευθύνες του.

²⁵ Τέλος, ο Mounier ξεκαθαρίζει τις σκέψεις του σε ένα κείμενο που δεν προέρχεται από ένα βιαστικά γραμμένο άρθρο εφημερίδας, αλλά από ένα από τα πιο ώριμα και σημαντικά γραπτά του:

«Όποιος έχει επισκεφθεί τις φασιστικές χώρες χωρίς προκαταλήψεις, έχει έρθει σε επαφή με τις οργανώσεις τους, με τη νεολαία του, δεν έχει παραλείψει να χτυπηθεί από την αυθεντική πνευματική ώθηση που μεταφέρει αυτούς τους ανθρώπους βίαια ξεριζωμένους από την αστική παρακμή, φορτωμένος από όλη τη θερμή που δίνει έχουν βρει πίστη και νόημα στη ζωή, να το αρνούνται ή να πολεμούν αυθεντικές αξίες, όσο διαταραγμένες κι αν είναι, με δακρύβρεχτη πίστη σε έναν παρακμιακό κόσμο ή σε αρετές στο χαρτοφυλάκιο, να αντιτίθενται στην ακατανόηση των κομματικών ή στις προτροπές των καθιστικών ανθρώπων σε χώρες που έχουν ξαναβρεί την αίσθηση της αξιοπρέπειας, στους νέους που έχουν απαλλαγεί από την απελπισία, στους άντρες που μόλις ανακάλυψαν, μετά από χρόνια μικροαστικής αδιαφορίας, την αφοσίωση, τη θυσία, την αρρενωπή φιλία, είναι να απορρίπτεις πιο βίαια στα λάθη ότι καταδικάζει κανείς μια λανθασμένη αλλά σθεναρή γενναιοδωρία»²⁵. Αυτό το κείμενο χρονολογείται από τον Οκτώβριο του 1936. Τρία χρόνια νωρίτερα, το περσοναλιστικό περιοδικό L'Ordre Nouveau, που διευθύνεται από δύο νεαρούς αντιφρονούντες, πολύ αντιπροσωπευτικούς της νεαρής γενιάς διαμαρτυρόμενων, τον Robert Aron και τον Armand Dandieu, είχε ήδη δείξει τι αποτελούσαν αυτή η ομάδα. κομφορμίστε τη μεγάλη συνεισφορά του ναζισμού: «η κοινωνική πολιτική του εθνικοσοσιαλισμού είναι εχθρική και προς τον καπιταλισμό και τον μαρξισμό: και οι δύο ξεριζώστε τον άνθρωπο, τον διώξτε από τη ζωντανή παράδοση, τον κάνετε προλετάριο». Από την άλλη πλευρά, σε πολιτιστικό και πνευματικό επίπεδο, ο εθνικοσοσιαλισμός εκδηλώνει την επιθυμία να σπάσει με τον υλισμό.

Όπως οι Ναζί, οι Ιταλοί φασίστες έδειξαν ότι μπορούσαμε να προσφέρουμε στους άντρες κάτι διαφορετικό από «την κατάκτηση, περισσότερο ή λιγότερο φανταστική, ενός παραδείσου με τυποποιημένα κτίρια». Σε επίπεδο αρχών, η συμφωνία μεταξύ των προσωπικών της Νέας Τάξης και των επαναστατών της Γερμανίας και της Ιταλίας γίνεται χωρίς μεγάλη δυσκολία. Διότι, πρώτα απ' όλα, η ομάδα της Νέας Τάξης είπε στον Χίτλερ: «Έχετε βάλει τέλος σε ένα ψέμα, αυτό της φιλελεύθερης δημοκρατίας». Καταρρίπτοντας "αυτό το κακό καθεστώς... έχετε καταφέρει ένα έργο σωτηρίας". Πιο ειδικά: Όπως το ψέμα της πολιτικής ελευθερίας, έχετε ξεφουσκώσει αυτό της ηθικής ελευθερίας [...]. Στην κατάσταση της παρακμής στην οποία γλιστράει ένας κόσμος στον οποίο κάθε πειθαρχία είναι απεχθής, επειδή δεν υπάρχει μεταξύ της εσωτερικής τάξης και της εξωτερικής τάξης, η διαμαρτυρία σας είναι άκρως έγκυρη Εκδηλώνει, με μια σημαντική χειρονομία, τη θεωρητική σας στάση, την οποία σεβόμαστε».

Τέλος:

"Ενάντια στην απόκρυφη δικτατορία της οικονομίας, αρχίσατε τον αγώνα. Καταλάβετε τον κίνδυνο που εγκυμονεί στον άνθρωπο ο μύθος του προλεταριάτου που προπαγανδίζουν οι μαρξιστές, [...]. Μπορέσατε να καταλάβετε και να κάνετε Ο κόσμος ακούει ότι στην αμερικανο-μπολσεβίκικη μέγγενη, στον δημοκρατικό-καπιταλιστικό ατομικισμό, πρέπει να αντιταχθούμε με το αίσθημα της οργανικής συλλογικότητας, πλούσιας σε αδελφότητα και αγάπη. Οι νεαροί νεκροί ήρωές σας μαρτυρούν αυτή τη μεγάλη αλήθεια. Την έχετε; Περάστε στους θεσμούς Αυτό είναι άλλο θέμα»²⁸. Η αναζήτηση ενός τρίτου δρόμου είναι επομένως μια φυσική απάντηση στην κρίση του φιλελευθερισμού και στην κρίση του μαρξισμού. Η βαθιά πεποίθηση ότι ο φιλελευθερισμός – φιλελεύθερες αξίες όπως οι θεσμοί – οδηγούν τον κόσμο στην παρακμή, συνδυάζεται με μια όχι λιγότερο σαφή πεποίθηση για τη θεμελιώδη επιβλαβή δράση του μαρξισμού. Αλλά δεν είναι μόνο ζήτημα του κακού που αντιπροσωπεύει ο φιλελευθερισμός και ο μαρξισμός ως πολιτικά συστήματα, αλλά η αντίστοιχη αποτυχία τους ως πολιτισμικές μορφές με μέλλον.

Αυτές οι ιδέες ωρίμασαν από την πρώτη δεκαετία του αιώνα, αλλά μετά τον Μεγάλο Πόλεμο έλαβαν πραγματικά δραματικές διαστάσεις. Εάν ο φιλελευθερισμός βυθιστεί σε μια μακρά πολύπλευρη κρίση – κρίση του οικονομικού συστήματος, κρίση πολιτικού καθεστώτος, κρίση της κοινωνίας, ψυχολογική κρίση – δεν γίνεται λιγότερο σαφές ότι ο μαρξισμός δεν τα πάει πολύ καλύτερα. Η κρίση του μαρξισμού στις αρχές του αιώνα δεν ξεπεράστηκε ποτέ πραγματικά και ο πόλεμος σκότωσε τον διεθνισμό και τον ειρηνισμό. Η διάσπαση στα σοσιαλιστικά κόμματα, οι περίφημες 21 συνθήκες του Λένιν και η ίδρυση των κομμουνιστικών κομμάτων εξακολουθούν να συμβάλλουν στον αποπροσανατολισμό του μυαλού των ανθρώπων. Σε αυτή την ατμόσφαιρα παγκόσμιας κρίσης, ο φασισμός εμφανίζεται ως ένας τρίτος δρόμος που οδηγεί σε αντισυμβατικές λύσεις. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που βλέπουν με αυτόν τον τρίτο τρόπο μια προσπάθεια υπέρβασης των αντιθέσεων, παραδοσιακών και ξεπερασμένων, μιας πορείας «πέραν» των συστημάτων που υπάρχουν, μιας αληθινής πολιτικής και πνευματικής ανανέωσης. Εκεί βρίσκεται το πραγματικό μυστικό της απήχησης του φασισμού σε μεγάλα στρώματα της ευρωπαϊκής διανόησης, συμπεριλαμβανομένων μερικών από τα μεγαλύτερα μυαλά της εποχής.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1.B. Mussolini, *La dottrina del fascismo*, Milano: Editore Ulrico Hoepli, 1935, σελ. 28. Για την πιο πρόσφατη ερμηνεία που βλέπει στο *The Intellectual and Moral Reform* ένα απλό προϊόν γεγονότων βλ. P. Ory, «Η νέα δεξιά του τέλους του αιώνα» στο P. Ory (επιμ.) *New History of Political Ideas*, Παρίσι: Hachette, 1987, σελ. 362.

2.E. Ρενάν, «Φιλοσοφία της σύγχρονης ιστορίας. Η συνταγματική μοναρχία στη Γαλλία». Η *Revue des deux mondes*, t. 84, 1 Νοεμβρίου 1869, πίν. 92.

3.'Ο.π., σελ. 99.

4.'Ο.π., σελ. 96.

5.'Ο.π., σελ. 75 και 92.

6.'Ο.π., σελ. 95

7.'Ο.π., σελ. 73.

8.E. Renan, *The Intellectual and Moral Reform of France*, Paris: General Union of Editions, s.d., col. 18/10, σελ. 25 και σ. 46.

- 9.'Ο.π., σελ. 93.
- 10.'Ο.π., σελ. 90
- 11.'Ο.π. Π. 89.
- 12.'Ο.π., σελ. 32.
- 13.'Ο.π., σελ. 79.
- 14.'Ο.π., σελ. 94.
- 15.'Ο.π., σελ. 29.
- 16.'Ο.π., σελ. 88.
- 17.'Ο.π., σελ. 92.
18. Ibid, p. 26.
- 19.F. Nietzsche, Beyond Good and Evil, Paris: General Union of Editions, 1970, συντ. 18/10, σελ. 73.
- 20.A. Marc, «Towards a new order», Esprit, no 2, November 1932, σελ. 330.
- 21.'Ο.π., σελ. 332-333.
- 22.A. Marc, «German Youth», Esprit, αρ.5, 1 Φεβρουαρίου 1933, σελ. 723-724. Βλέπε επίσης σελ. 726-728.
- 23.E. Mounier, «The modern world against the person» στο Works, Paris: Ed. du Seuil, 1963, τομ. 1, σελ. 499.
- 24.'Ο.π., σελ. 500.
- 25.'Ο.π., σελ. 501.
- 26.A. Marc, «Hitler or the Failed Revolution», L'Ordre Nouveau, αρ. 2, Ιούνιος 1933, σελ. 29-30.
27. Η Νέα Τάξη, αρ.5, Νοέμβριος 1933, σελ. 4, 12-16, 19-20.
- 28.'Ο.π., σελ. 8-14.

Δεν υπάρχει αποτελεσματικό Κράτος αν δεν έχει προηγηθεί μια Εθνική Επανάσταση που θα του παραδώσει την Αποστολή να αρχίσει ή να συνεχίσει την Ιστορική Πορεία της Πατρίδας .

RAMIRO LEDESMA RAMOS

ΤΡΙΤΗ ΘΕΣΗ

